XX. évfolyam 53. szám **Ára: 1 forint** *1964. december 31*

BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK

Ludas Matyi

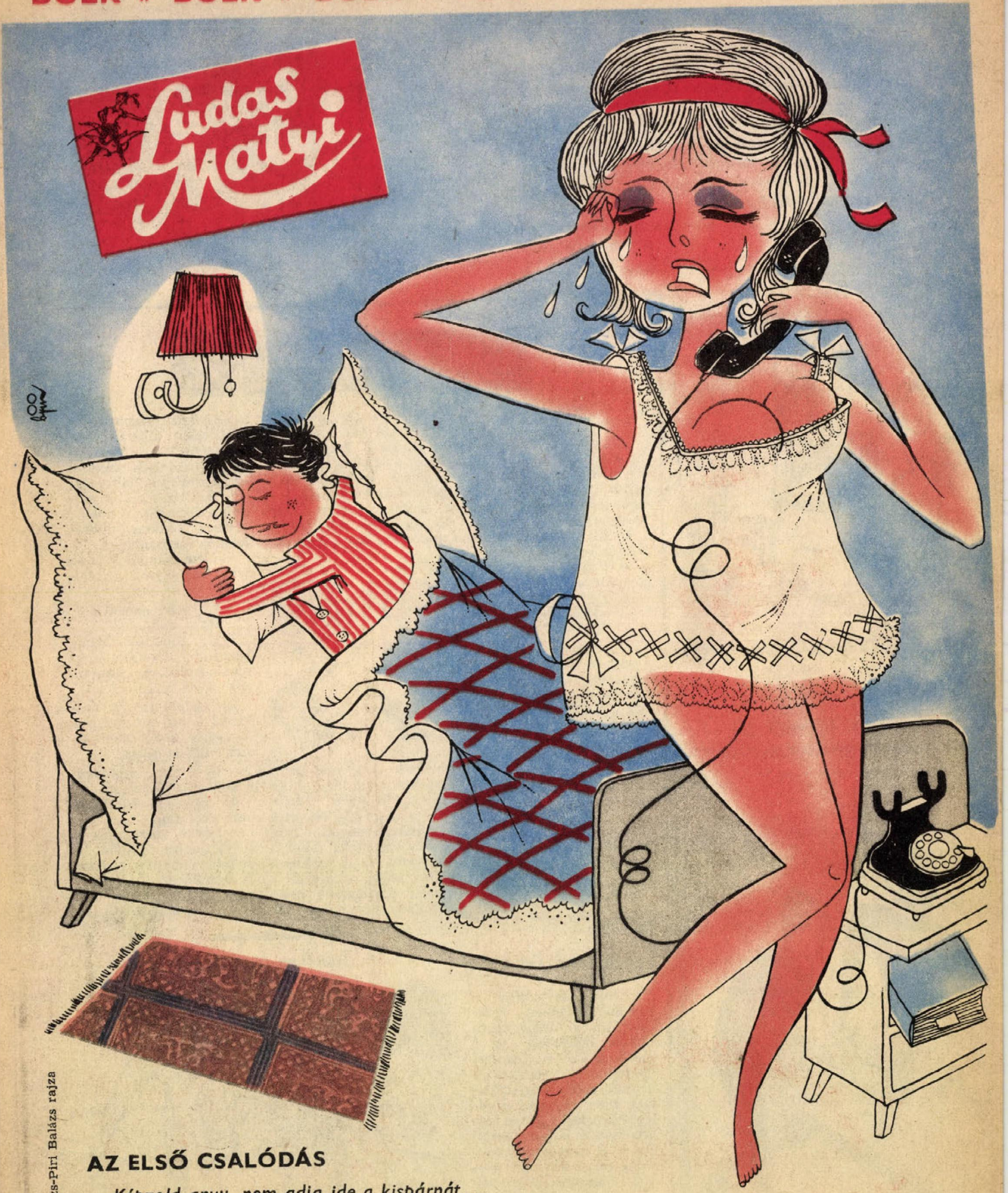

AZ ELSŐ CSALÓDÁS

— Képzeld anyu, nem adja ide a kispárnát . . .

Balázs-Piri Balázs rajza

BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK * BUÉK

BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK

lapunk minden olvasójának, barátjának, laptársainknak és minden jóakaratú embernek a Földön. Tiszta szívből fogant jókívánságainkat – minden külön értesítés helyett – ez a néhány sor tolmácsolja csak úgy, mint ahogyan ez a néhány sor viszonozza azokat a jókívánságokat, amelyeket már kaptunk, valamint azokat is, amelyeket kapni fogunk. Hozzon az új esztendő sikereket, örömöket neked, neki, nektek és nekik garmadával. És persze nekünk is. Köszönjük szépen.

A LUDAS MATYI
szerkesztősége

Fegyverszaküzlet

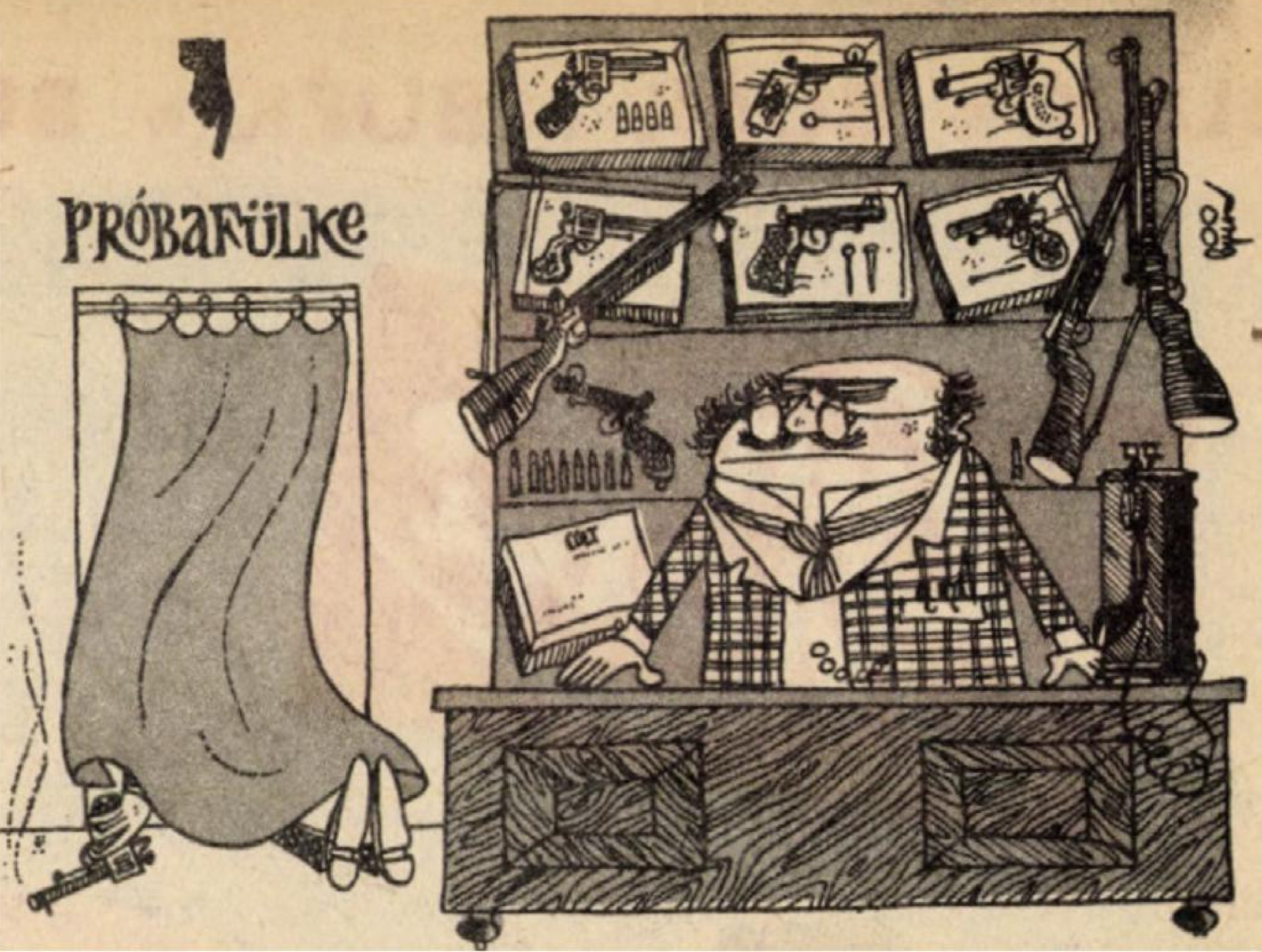

Gyanús!

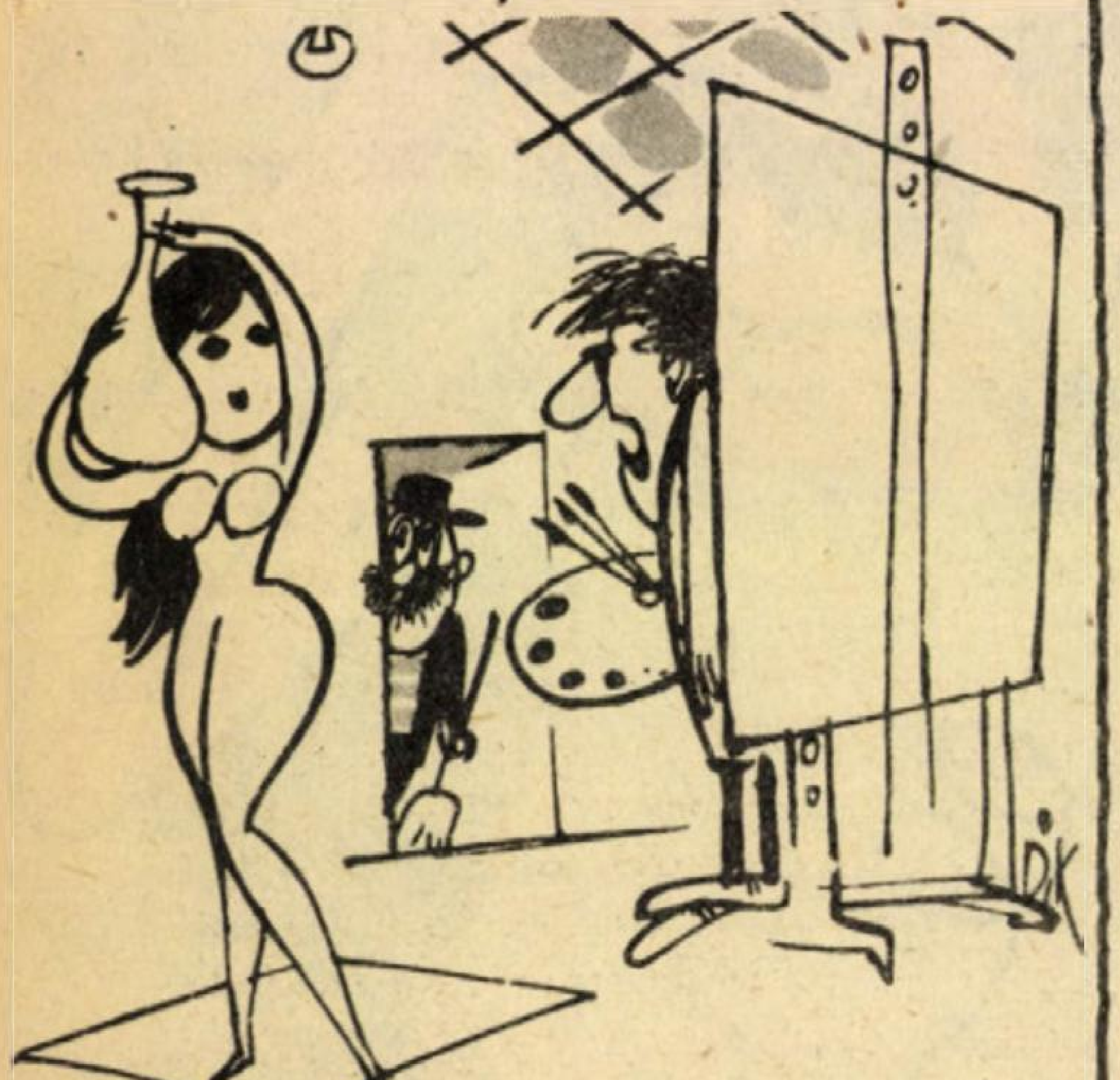

– Most jön hetedszer boldog újévet kívánni . . .

Az első hűtlenség

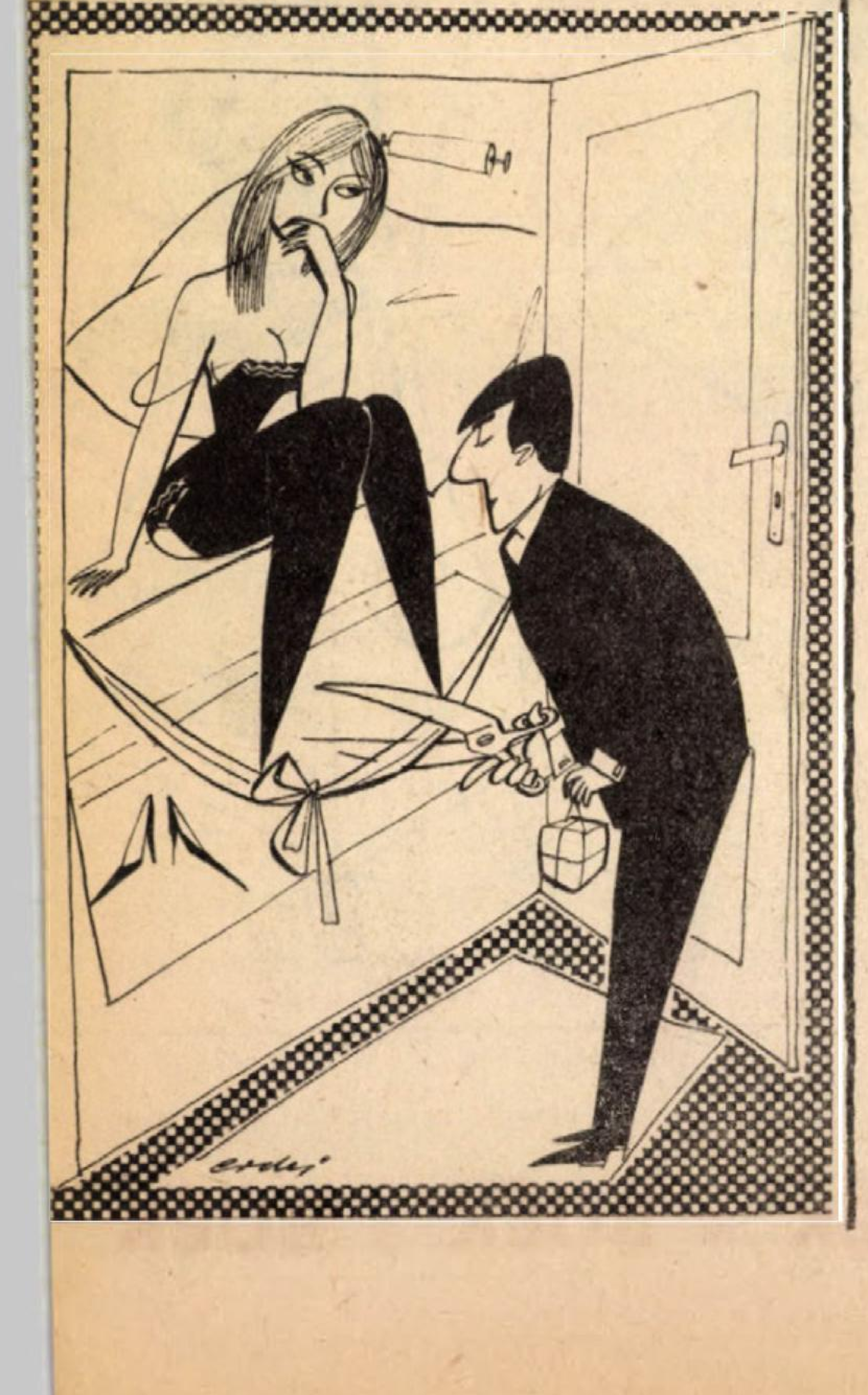

Kis történetek

PARIZS

Két alvilági figura sétál a Place Pigalle-on. Az egyik hirtelen átvág a tér túlsó oldalára, megszólít egy férfit, aztán visszamegy a barátjához.

– Mit kérdeztél tőle? – fordul feléje a barátja.

– Hogy hány óra.

– Mutasd. Arany?

NEW YORK

A gengszter izgatottan topog az iskola előtt. Várja a fiát, aki most vizsgázik. Nemsokára megjelenik a fiú, kipirult arccal.

– Mi van, Jimmy? – siet elébe a gengszter.

– Büszke lehetsz rám, papa! Két órán át faggattak, de egy szót se tudtak kiszedni belőlem!

MASZEKNÉL

– Van az a tizenöt hatvanas körte?

– Az a tizenhat nyolcvanas? Van. Az tizenkilenc húsz.

KOLLEGIÁLIS SEGÍTSÉG

Chanson-est zajlik a Bartók Teremben. Fellépésre vár a temperamentumos énekesnő és a szende dizőz. A temperamentumos énekesnőt nemrég nagy megrázkódtatás érte: elhagyta a vőlegénye, akit Gézuka néven ismert a hangjegyek világa. A művésznőt annyira megviselte az eset, hogy hetekre elvesztette a temperamentumát. Már-már úgy volt, hogy műfajt változtat, áttér az ősmagyar siratóénekekre és a skót népballadákra, de aztán két váratlan szerződés helyrebillentette a lelki egyensúlyát, s egyre ritkábban emlegette Gézukát.

A műsor szerint a szende dizőz a temperamentumos énekesnő után következik. A szende dizőz aggódalmasan látja, hogy kolléganője nevet, viháncol, pezseg, alig fér meg a kulisszák mögött – szóval ez szét fogja verni a színpadot, és ő mehet a halk, költői lírájával a rosszul kivilágított pesti éjszakába, vagy legalábbis a Kakukkfű eszpresszóba.

Hirtelen elhatározással odaugrik az énekesnő mögé, aki már várja a színpadralépés pillanatát.

– Éva, drágám, ne gondolj a Gézukára – hajol a füléhez szorongó arccal, remegő szempillákkal.

– Nem gondolok – feleli meglepetten az énekesnő.

– De igen, gondolsz.

– Nem gondolok!

– De, gondolsz! Érzem. Ígérd meg, drágám, hogy nem gondolsz. Könyörgök, ígérd meg!

Az ügyelő int, az énekesnő indul a színpadra. A szende dizőz még egyszer utánasuttogja:

– Ígérd meg, hogy nem gondolsz a Gézukára!

Az énekesnő első száma után gyér taps.

– Persze, mert most is a Gézukára gondol – mondja sóhajtva a dizőz az ügyelőnek.

Fendrik Ferenc

Szemfüles campingezők

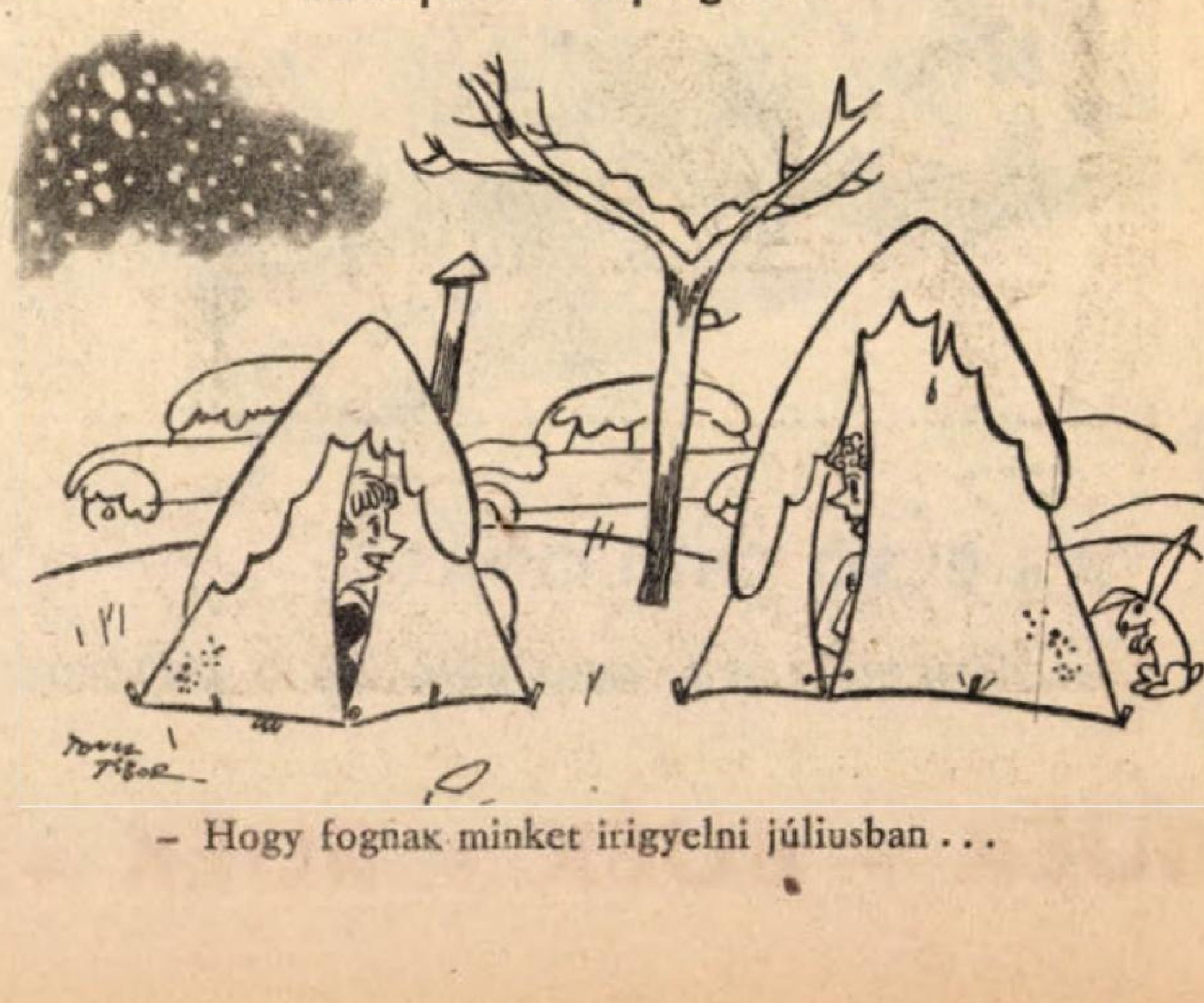

– Hogy fognak minket irigyelni júliusban . . .

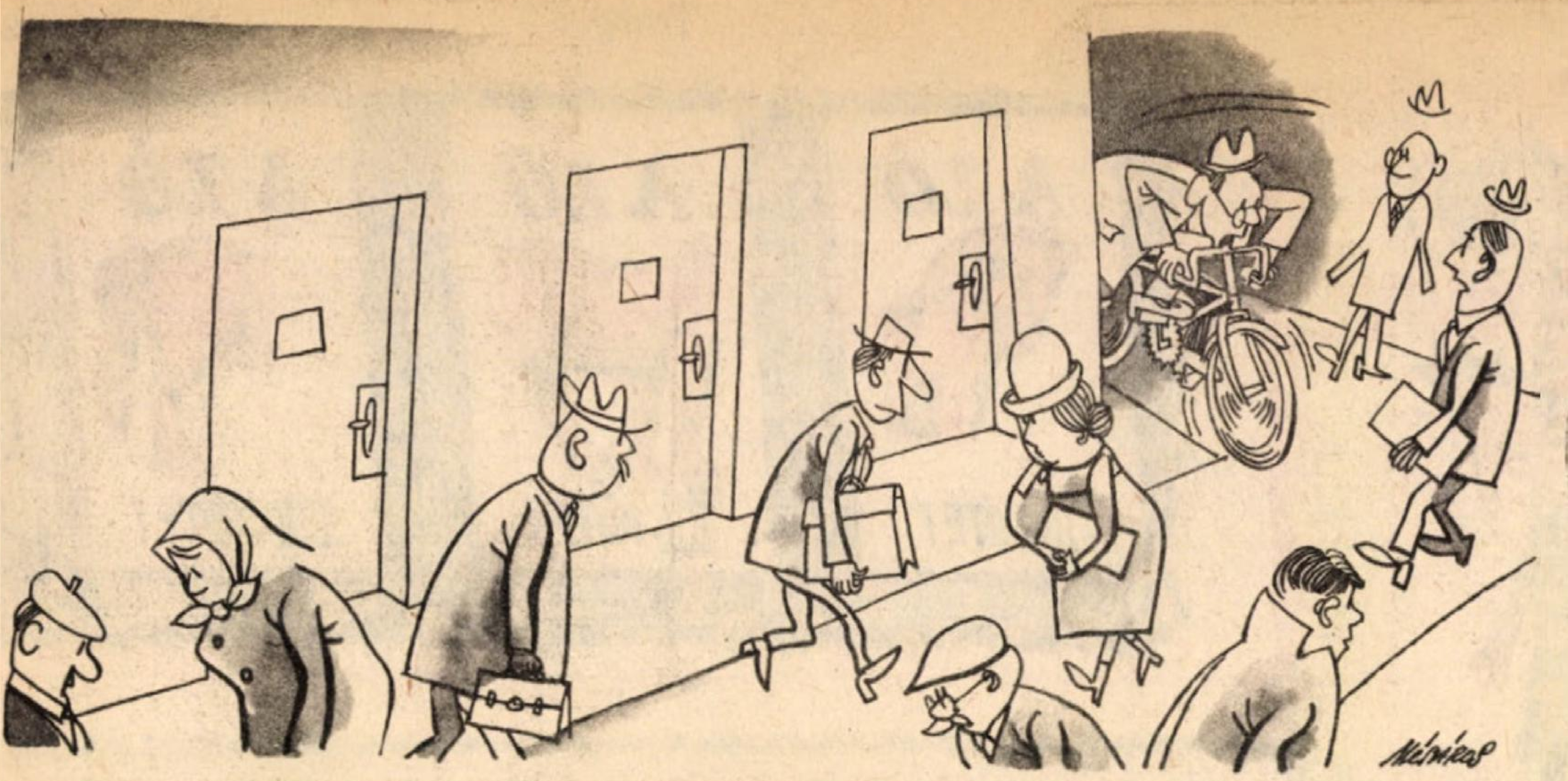

Hivatali körfolyosón

Mészáros András rajza

– Bocsánat, de már nem bírom gyalog!

Alekszandr Vihrev:

CSAK ÚGY, MINT A FÖLDÖN...

Repülőgépen utaztam valahová. Egy vadonatúj repülőgépen. Csodálatosan csillogott mindenütt, de különösen kívül. Az utasok mind a helyükön ültek és élvezték a repülést. A gép ajtaja viszont valahogy nem csukódott tökéletesen. Nem feküdt pontosan, vagy az is lehet, hogy beszáradt. Repülünk és az ajtó ki-be csapódik. Persze, ezt még el lehetne viselni valahogy, ha közben nem áramlana be jéghideg levegő a gép belsejébe.

Aztán egyszer csak érzem, hogy valami a nyakamba csöppen. Felnézek: lyukas a tető. Csöpög. Szerencsére a szomszédnőmnek van ernyője. Megköszönöm és kinyitom. Ülök az ernyő alatt és a tájat bámulom. Mélyen alattam a Föld, felettem a végtelen égbolt. Technika!

Jé, az ablaküveg se nagyon passzol a keretbe! Rezeg! És valahogy az ülés is nagyon ferde. A hideg levegő most a lábamat támadta meg. Ez vajon honnan jön? Lenézek — szinte hihetetlen —, végig a padlón hosszú repedés! De akkora, hogy rajta keresztül kitűnően látom az alattunk elvonuló tájat.

Kimegyek a mosdóba kezet mosni. Nincs víz. Visszaindulok a helyemre, óvatosan kerülgetve a repedést. Közben a gép megbillen, és én az utolsó pillanatban az ajtó helyett az egyik ülésbe kapaszkodom. Az ajtó ugyanis épp kinyílófélben volt, és háromezer méter felett egy kizuhanásnak már lehetnek súlyosabb következményei is.

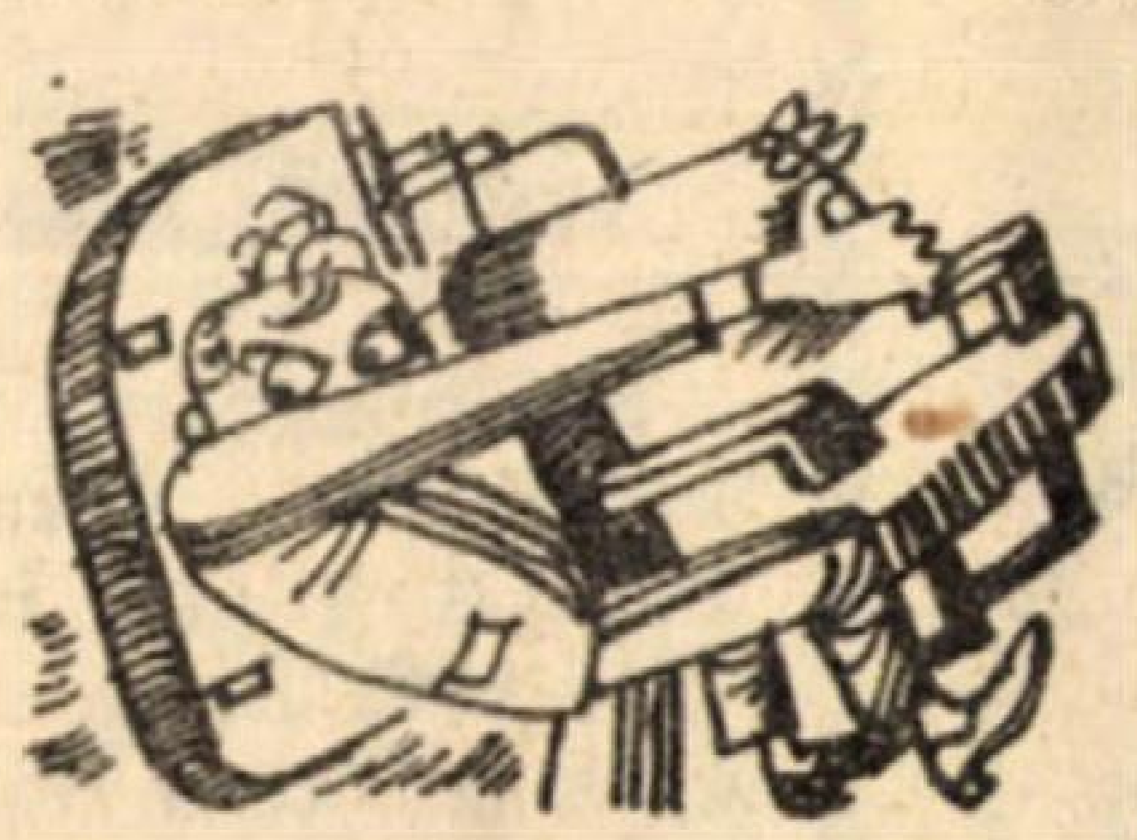

No de végül is szerencsésen leszálltunk, és egy középerős náthával megúsztam az egészet.

De a dolog nem hagyott nyugodni. Utánanéztem és mindent kiderítettem. A repülőgépépítő brigád vezetője nemrégen még egy lakásépítkezésen dolgozott, építésvezetőként, és ezeket a tradicionális hibákat átmentette új munkahelyére is.

A gépet, megérkezés után, rögtön generálozták, s a brigádvezetőt haladéktalanul elhelyezték a repülőiparból. Most ismét lakóházakat épít, természetesen a hagyományos módszerekkel!

Oroszból fordította:
Puskás Tamás

Szilveszteri pendli-rekord

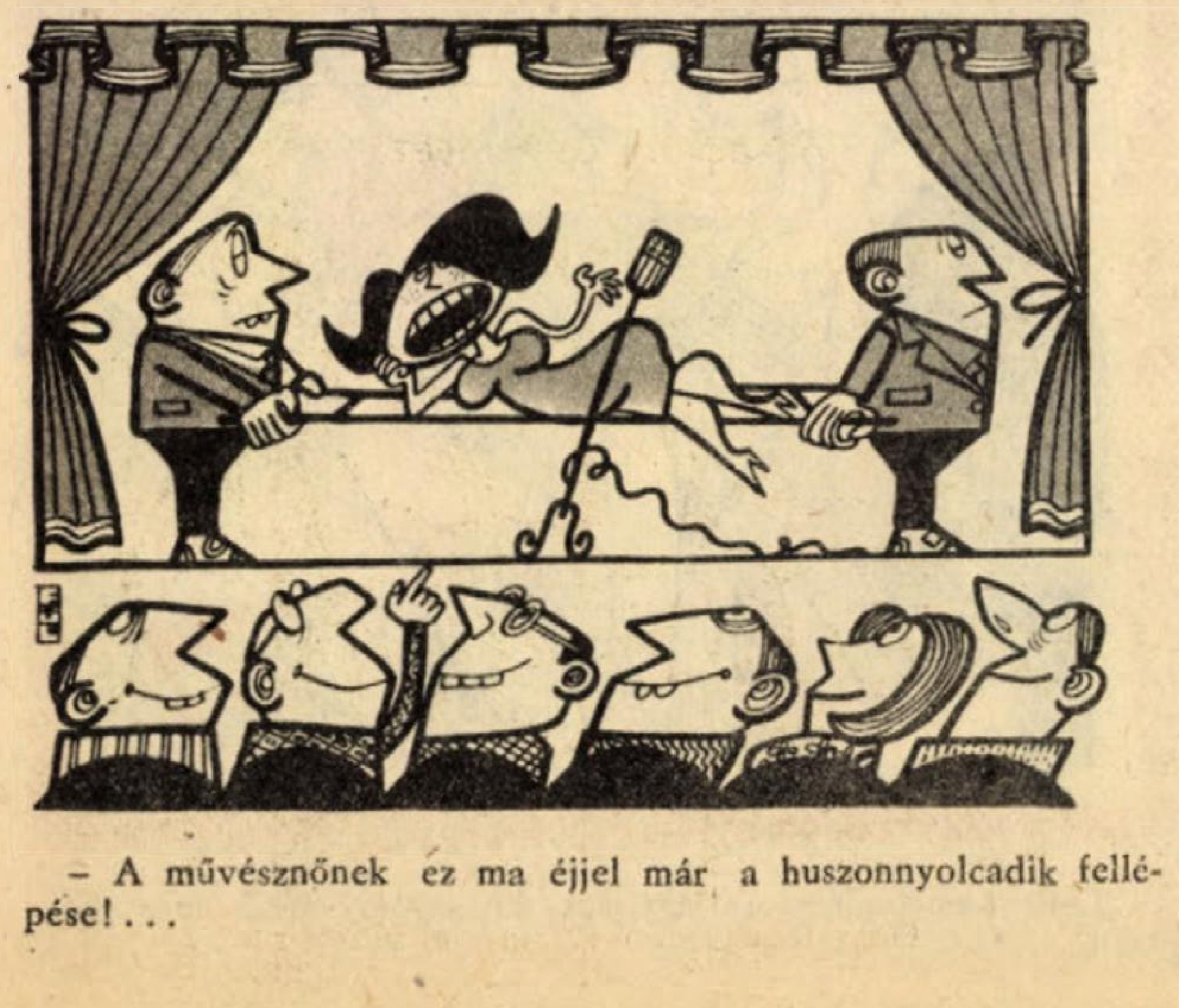

– A művésznőnek ez ma éjjel már a huszonnyolcadik fellépése! . . .

Bárzongorista csúcsforgalomban

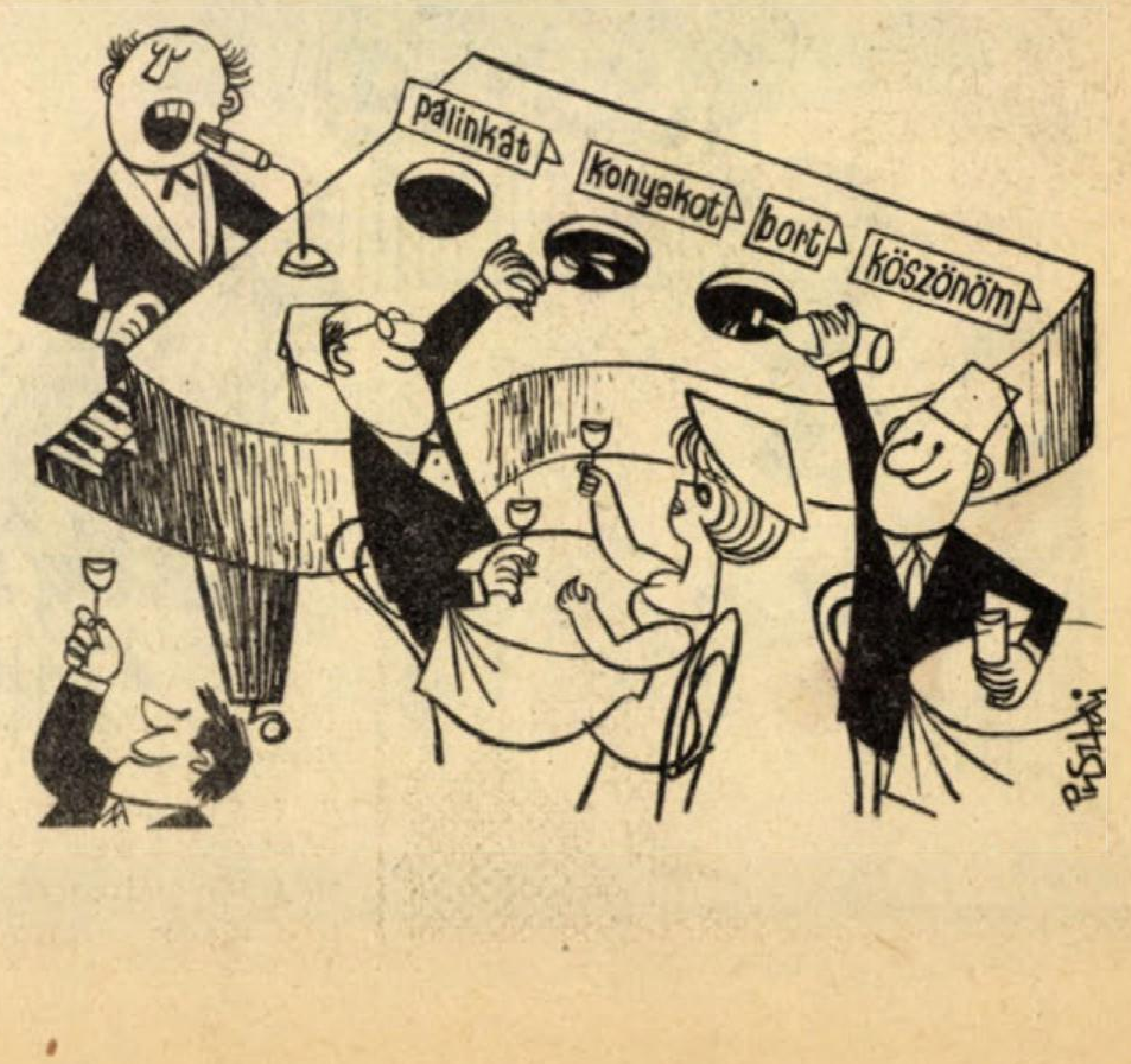

Ritka járat

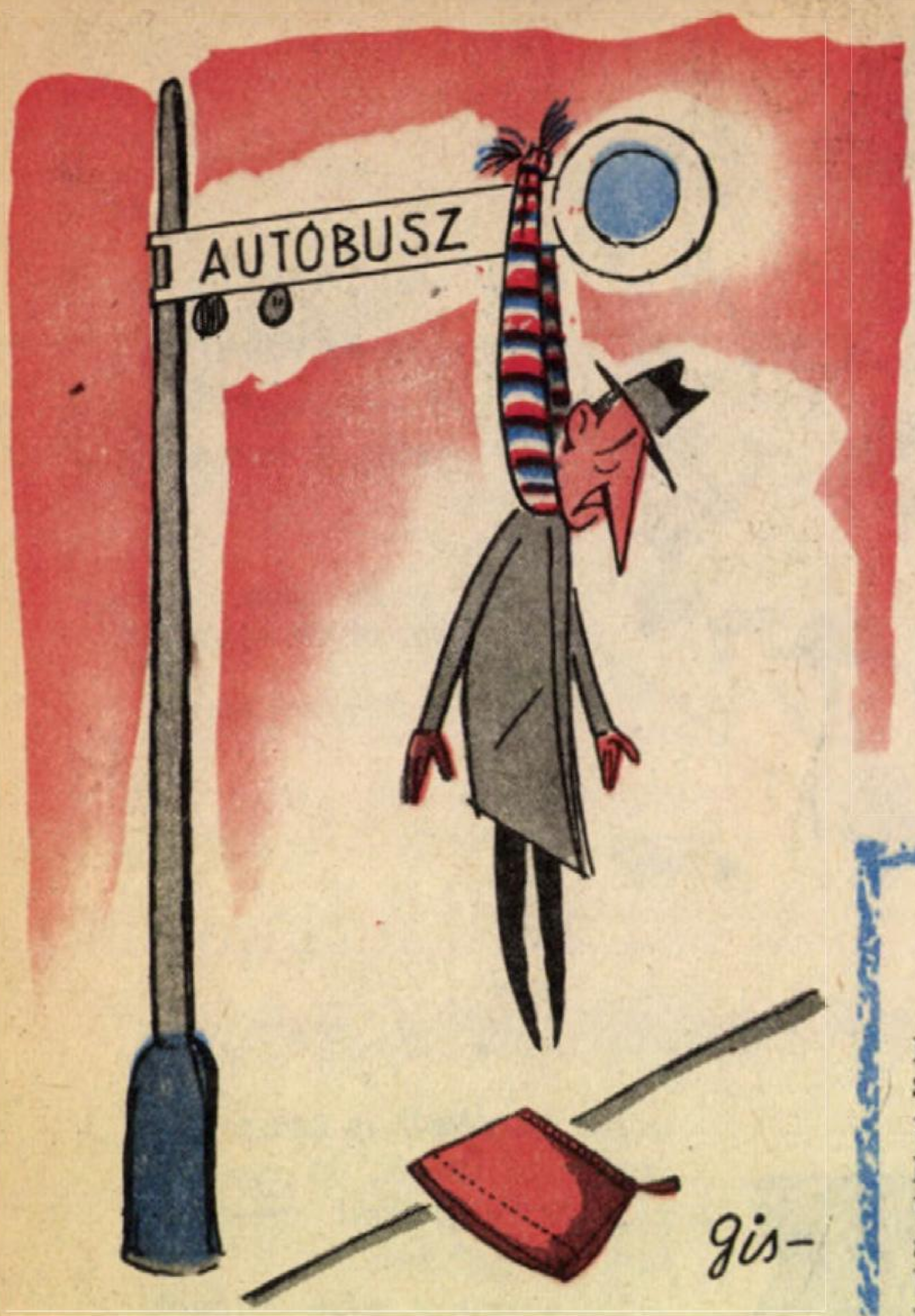

Trilógia

Takács Zoltán rajza

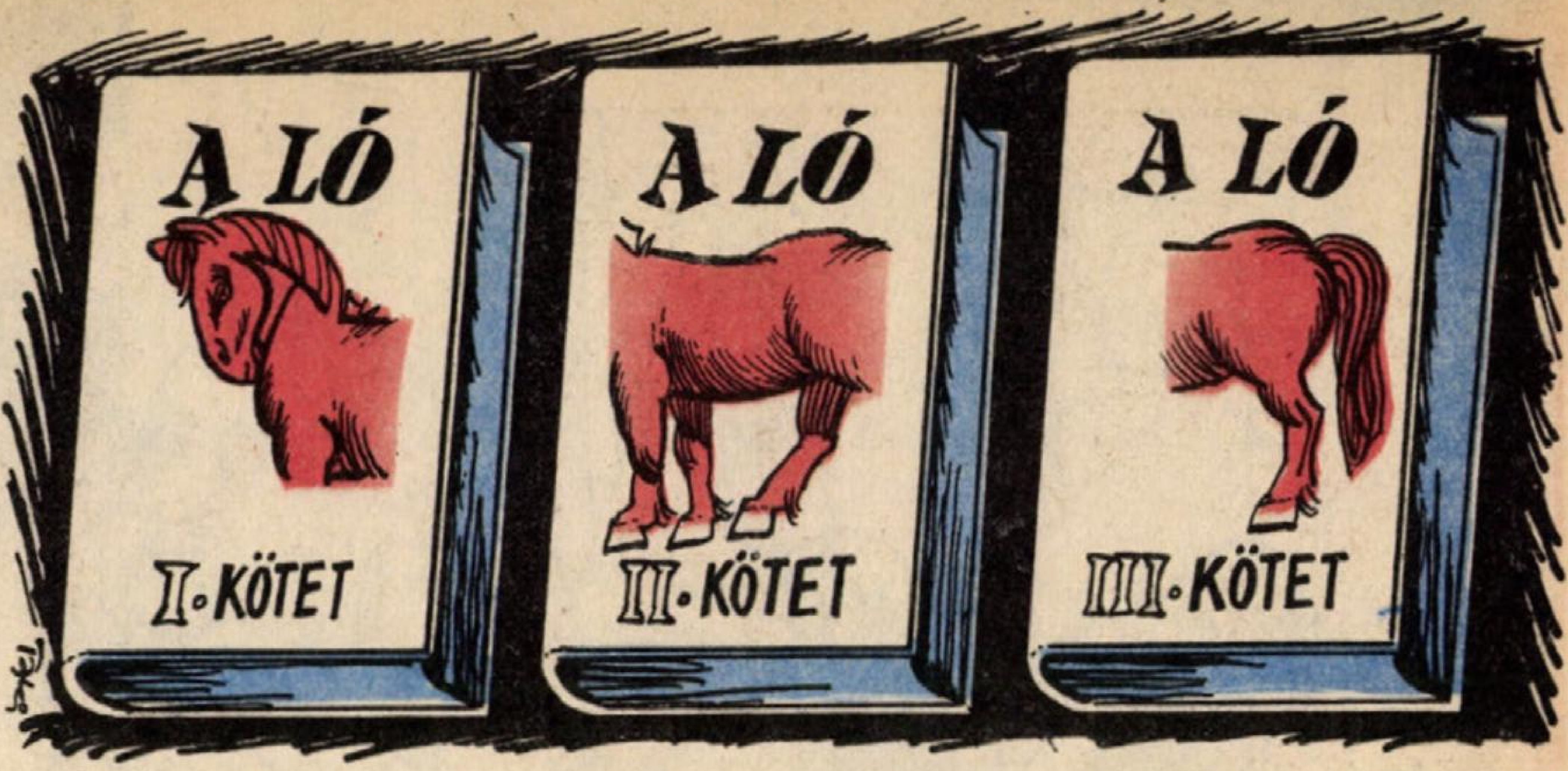

A jó huligán

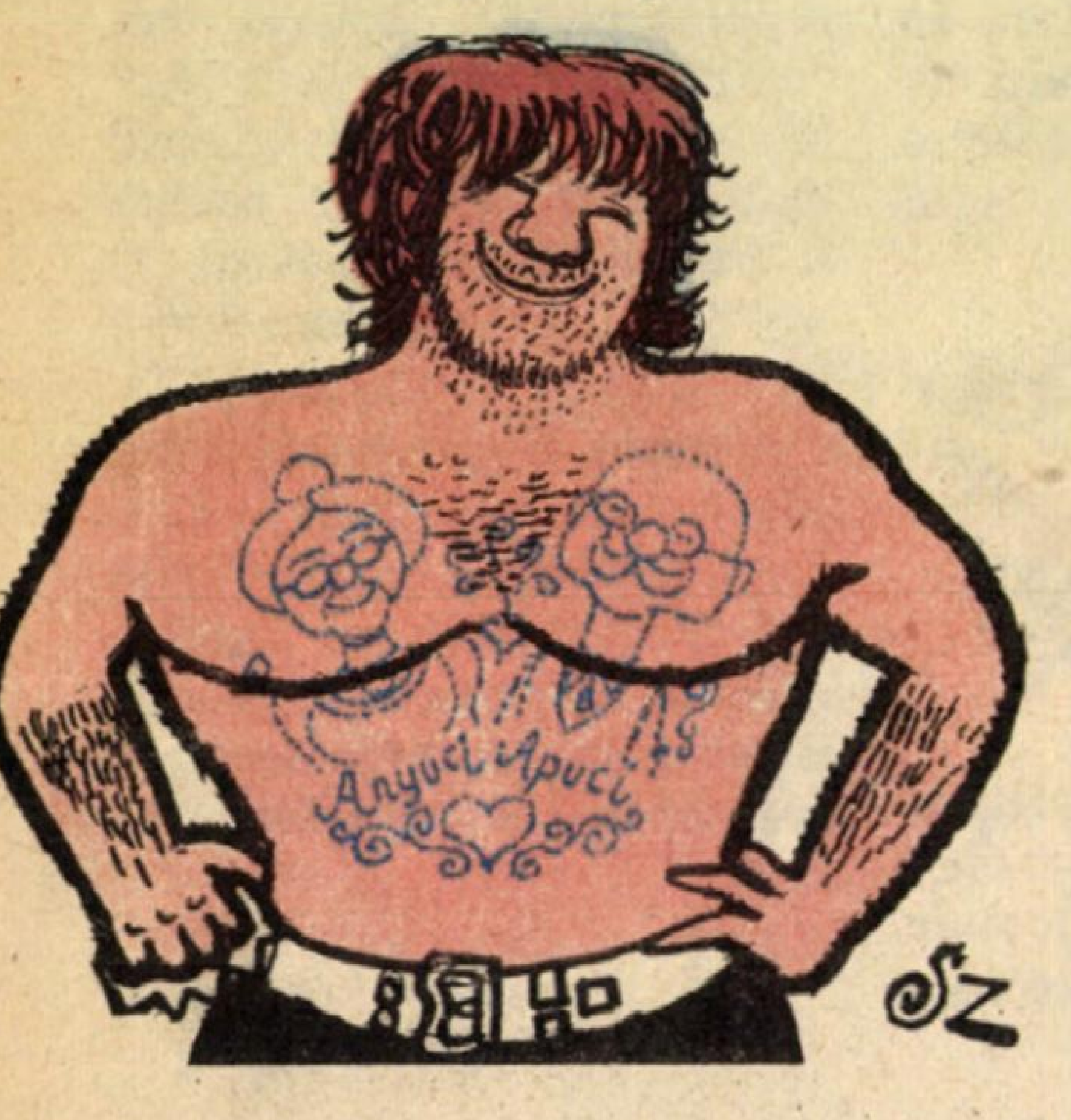

MORZSÁK

CSATA

Egy beszélgetés közepén kapcsolódtam a társalgásba. — Képzelhetitek — magyarázta éppen egy férfi. — Ketten tartottuk az egész frontszakaszt. Már egészen be voltunk kerítve. De hiába. Az utolsó rohamnak is ellenálltunk. Pedig micsoda támadás volt!

— Hol volt ez, a háborúban? — kérdeztem.

— Dehogy. Üb-ülésen.

REJTÉLYES ÜGY

Szomszédom, Klapcsányi igen kikapós ember. A minap is hajnaltájt tért haza, és azzal ébresztette a ház kollektíváját, hogy: „Megkondult a kecskeméti öreg templom nagyharangja.”

A felesége erélyes felszólítására előadta a következőket:

— Beültem egy kávéra a zenés helyiségbe. Előtte elhelyeztem a ruhatárban a kabátomat. Fél óra múlva ki akartam váltani, de elveszett a ruhatári jegyem. Hiába adtam pontos személyleírást a kabátomról, a ruhatárosnő közölte, hogy csak azután adhatja ki a kabátomat, ha már mindenki elvitte a magáét. Pechemre a helyiség reggel négyig volt nyitva. S közben rendelnem kellett eztazt, hogy ki ne nézzenek, — mondta Klapcsányi és az asszonyra lehelt fél liter abasárit, tisztán.

A felesége ezekután szúrós szemekkel nézett vacogó, didergő férjére:

— Ez mind rendben van. De hol a kabátod? . . .

MODERN TÖRTÉNET

Mélyen a szemébe nézett és szerelmes gyengédséggel megfogta Margit kezét. Aztán egy fél óra múlva, amikor már sötétedett és feljöttek az első csillagok, forrón megcsókolta Sárit. Az esetnek következménye lett. S mielőtt menyasszonya, Edit, világrahozta volna a gyereket, kénytelen volt feleségül venni Zsófiát.

Galambos Szilveszter

Az utolsó menet előtt

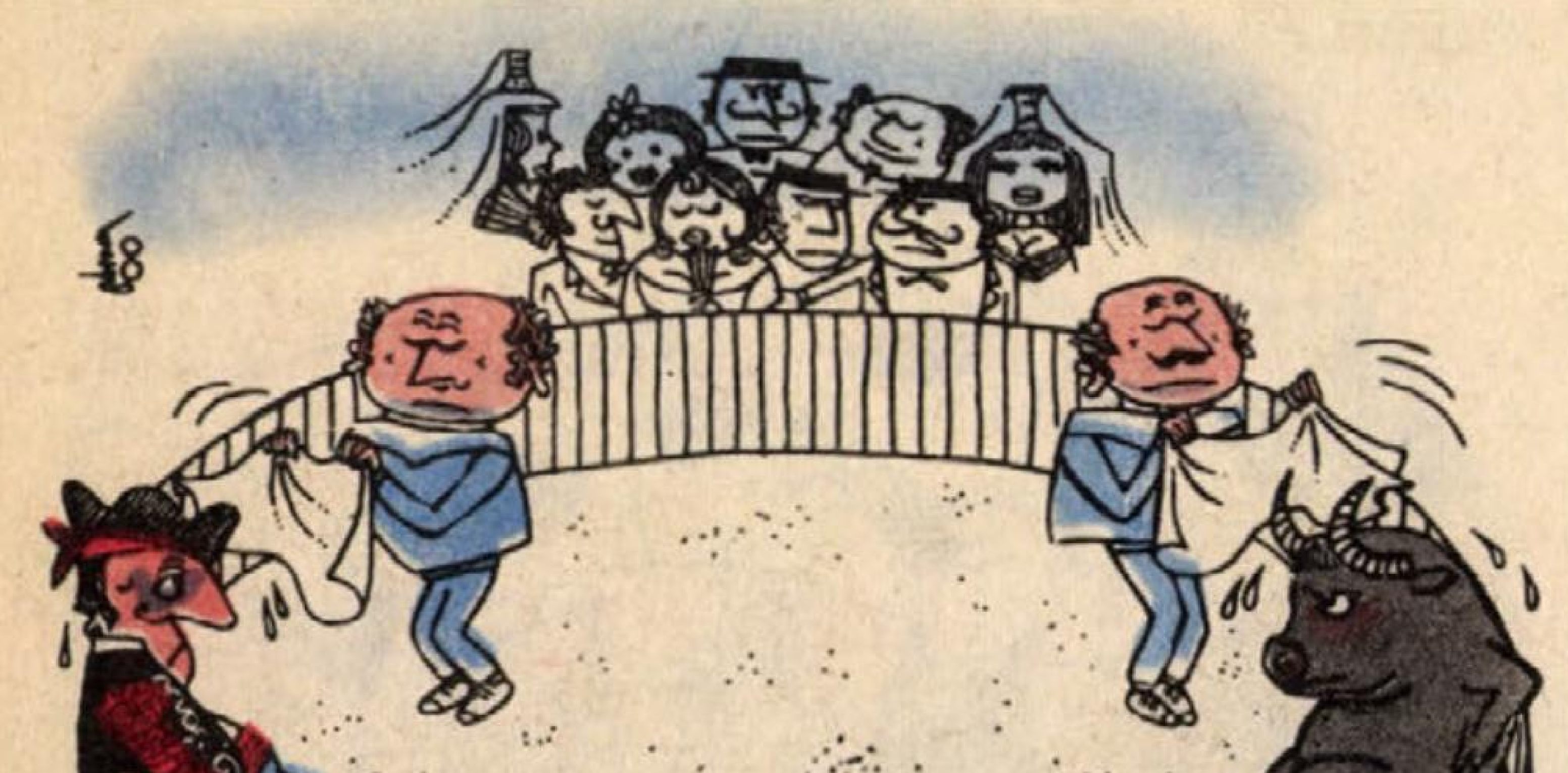

Gondos mama

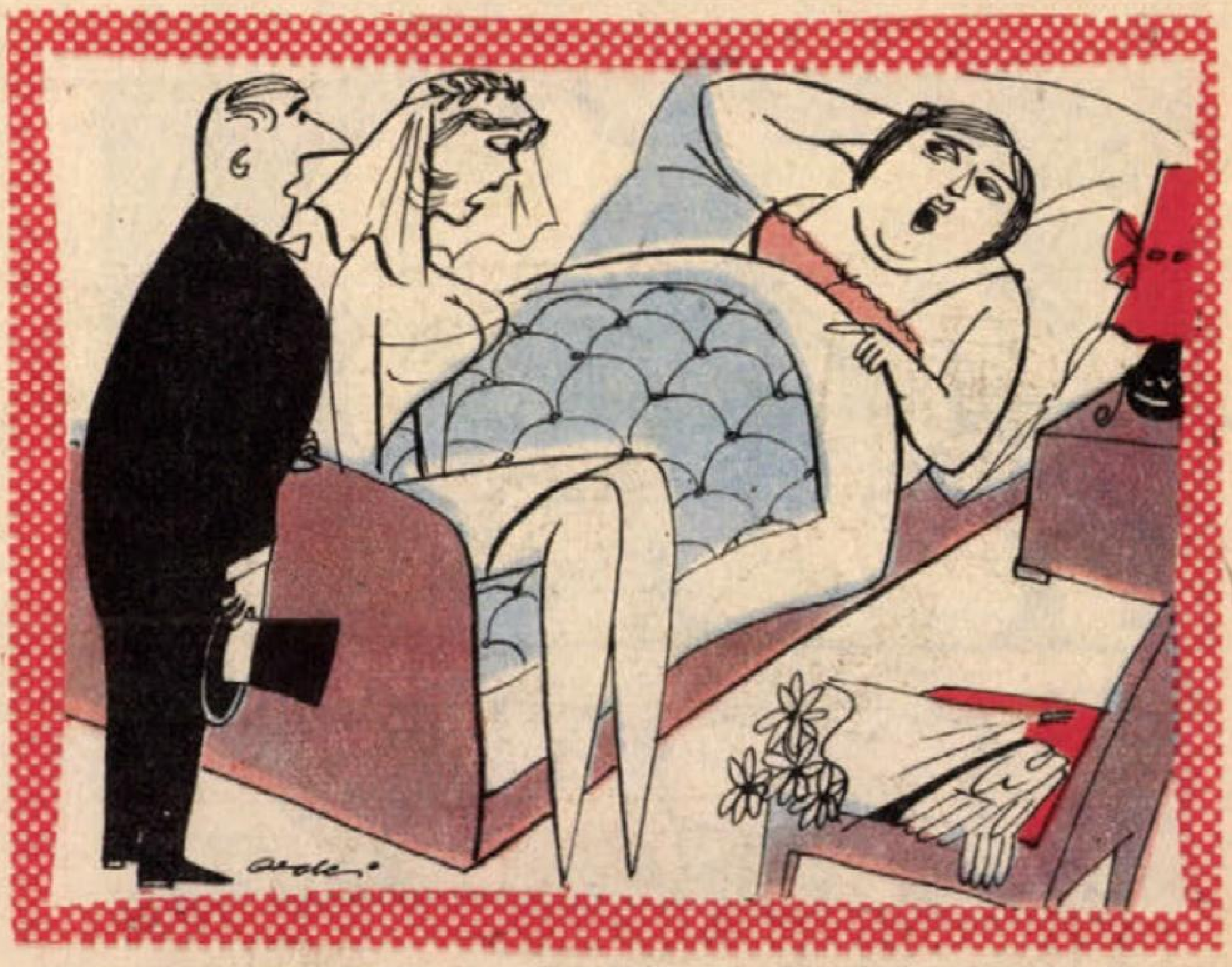

– Csak bemelegítem az ágyadat, kislányom, aztán már megyek is . . .

Automatizálás

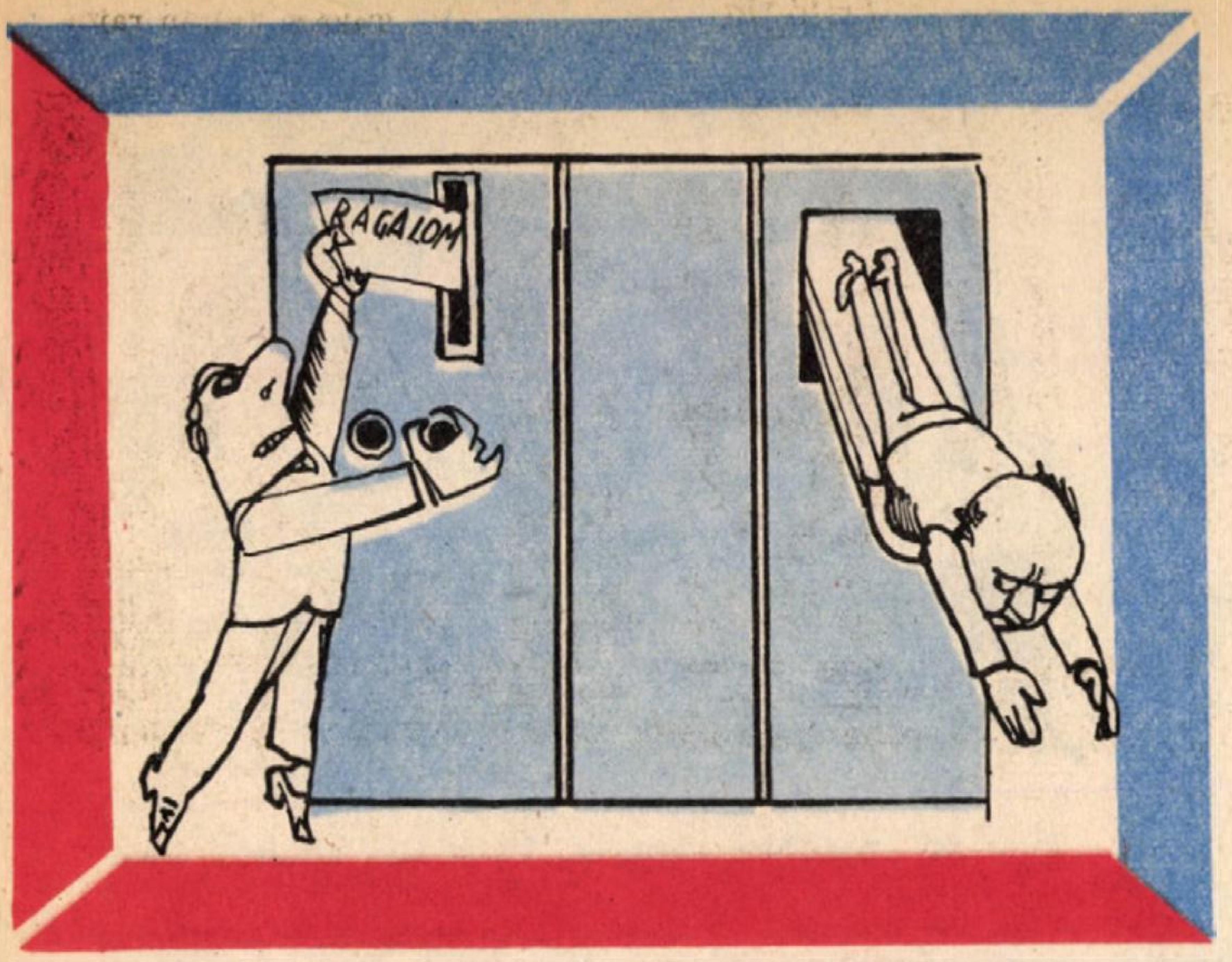

BIBLIAI TÖRTÉNET

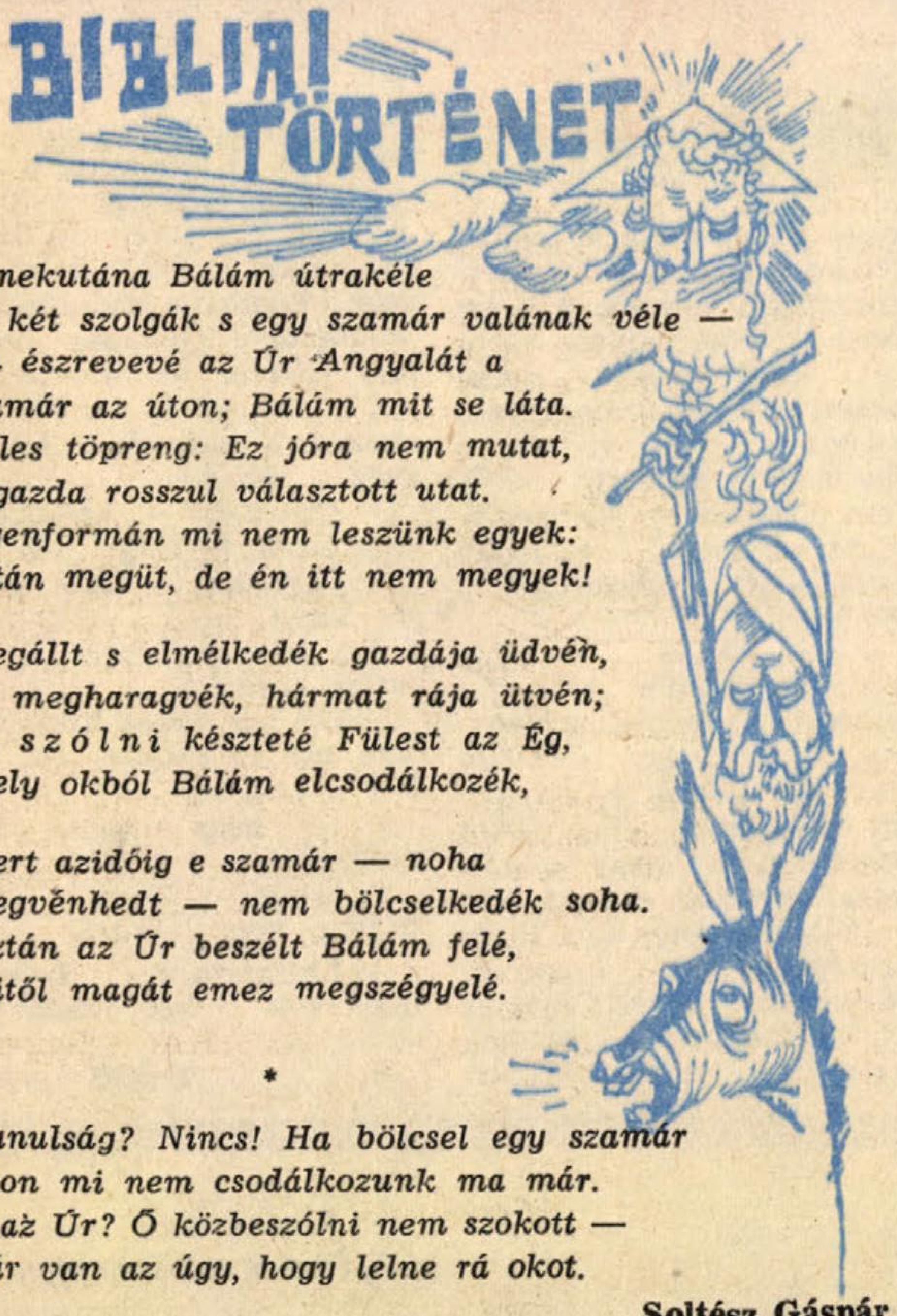

Minekutána Bálám útrakéle
— két szolgák s egy szamár valának véle —
ám észrevevé az Úr Angyalát a
szamár az úton; Bálám mit se láta.
Füles töpreng: Ez jóra nem mutat,
a gazda rosszul választott utat.
Ilyenformán mi nem leszünk egyek:
ő tán megüt, de én itt nem megyek!

Megállt s elmélkedék gazdája üdvén,
ki megharagvék, hármat rája ütvén;
de szólni készteté Fülest az Ég,
mely okból Bálám elcsodálkozék,

mert azidőig e szamár — noha
megvénhedt — nem bölcselkedék soha.
Aztán az Úr beszélt Bálám felé,
mitől magát emez megszégyelé.

*

Tanulság? Nincs! Ha bölcsel egy szamár
azon mi nem csodálkozunk ma már.
S az Úr? Ő közbeszólni nem szokott —
bár van az úgy, hogy lelne rá okot.

Soltész Gáspár

A kalóz pihenője

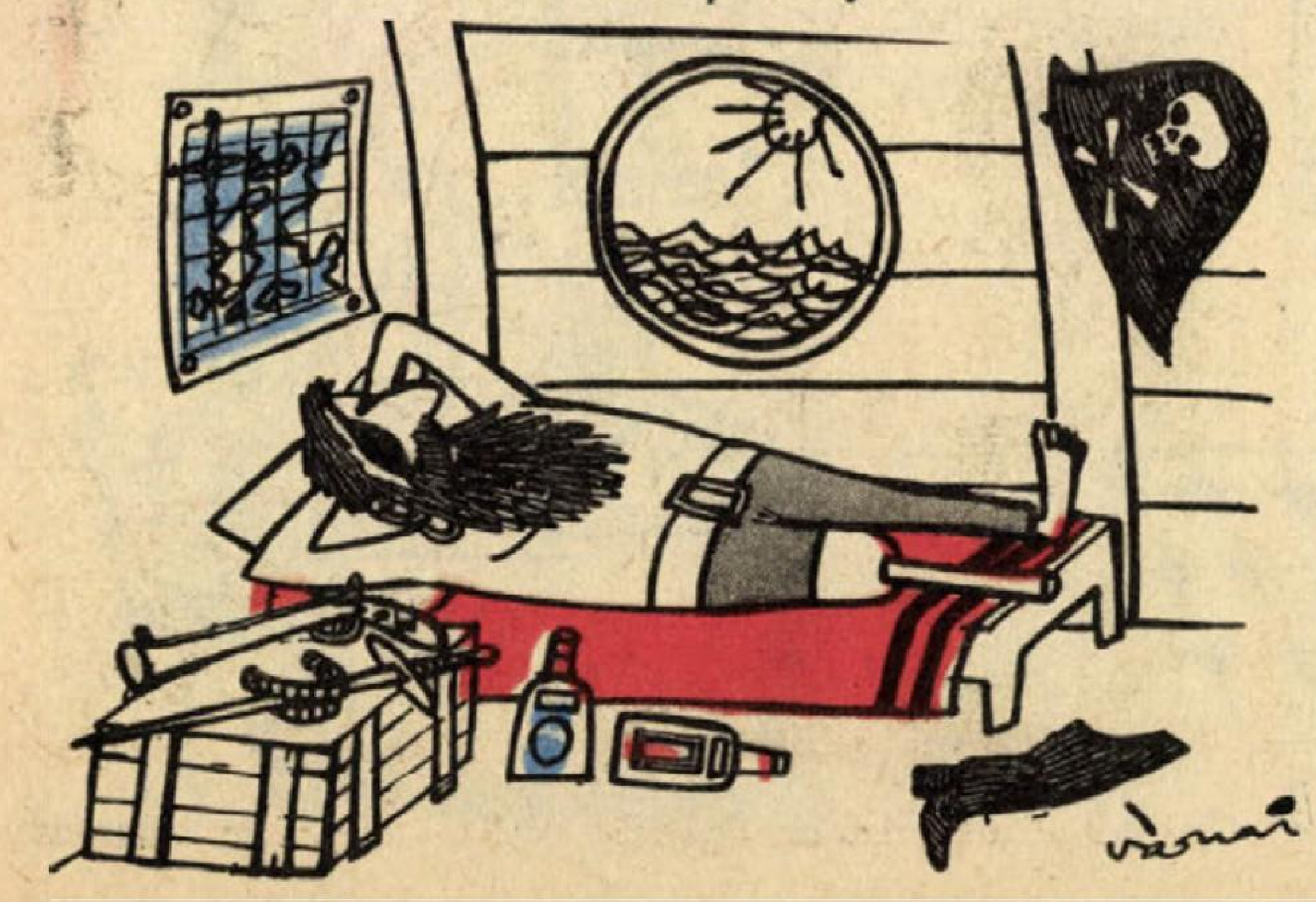

Tűnődés

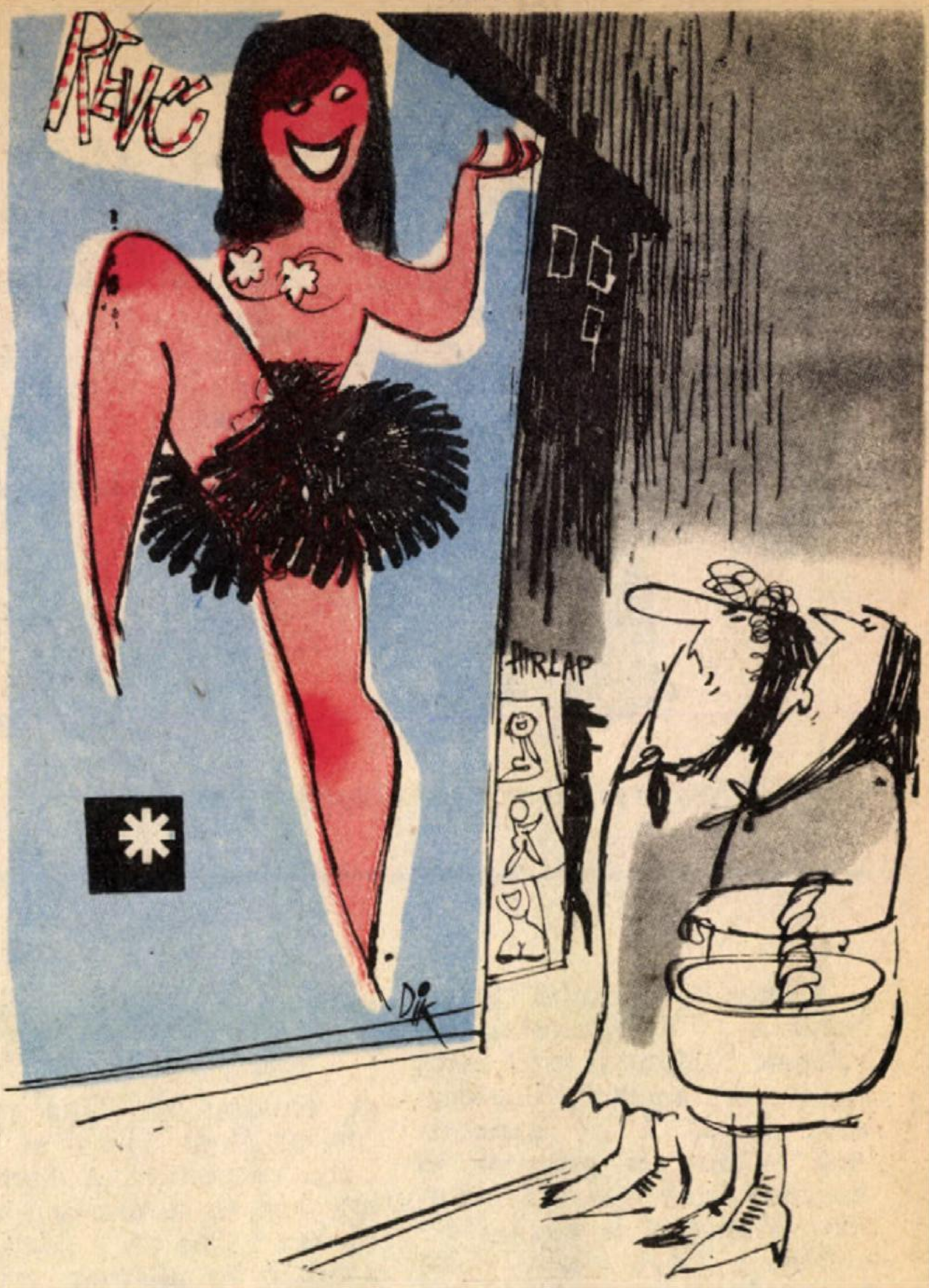

– A mi időnkben nem volt ennyi hűhó, mégis kilencen voltunk testvérek...

Szervezési hiba

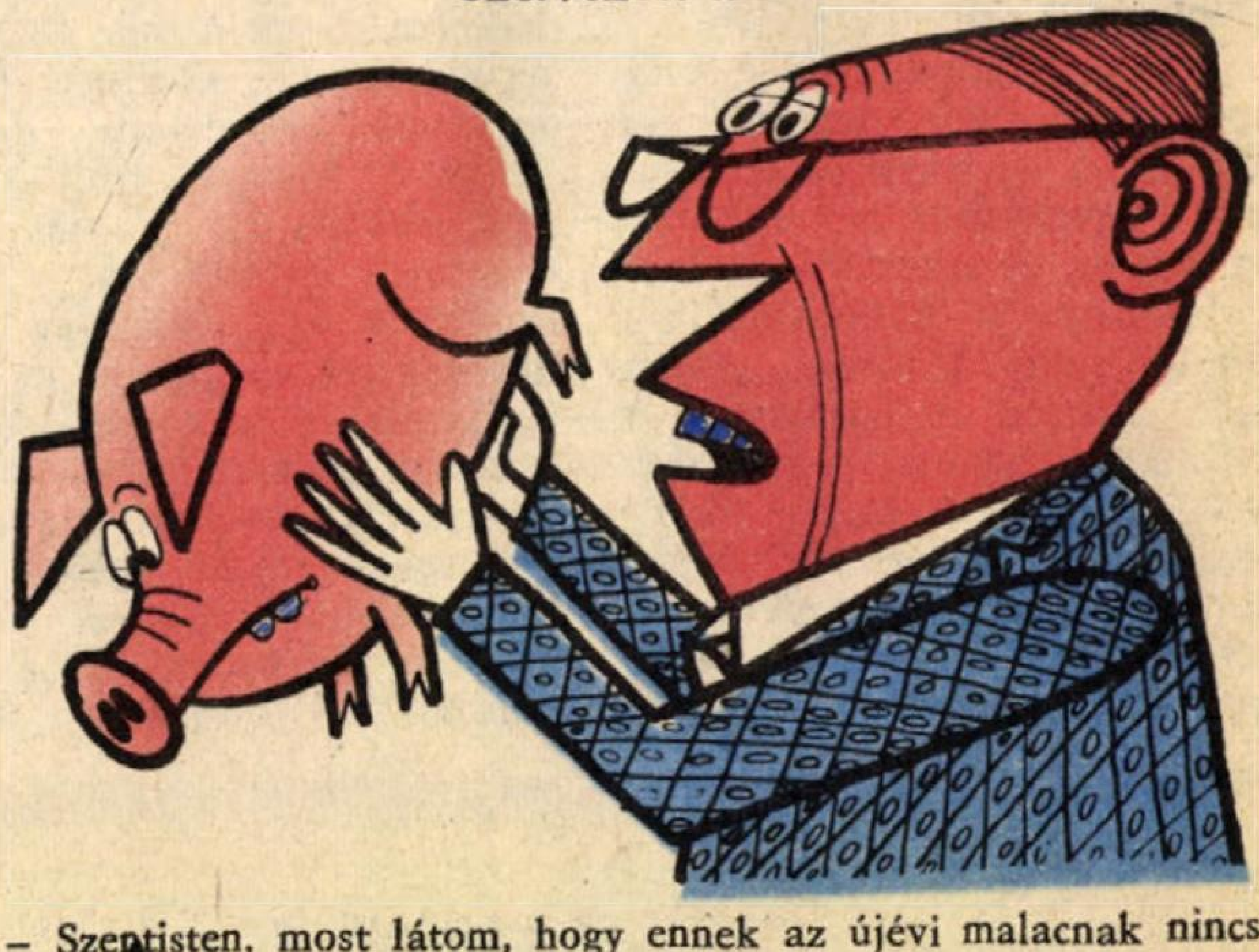

– Szentisten, most látom, hogy ennek az újévi malacnak nincs farka! ...

Érzékeny beosztott

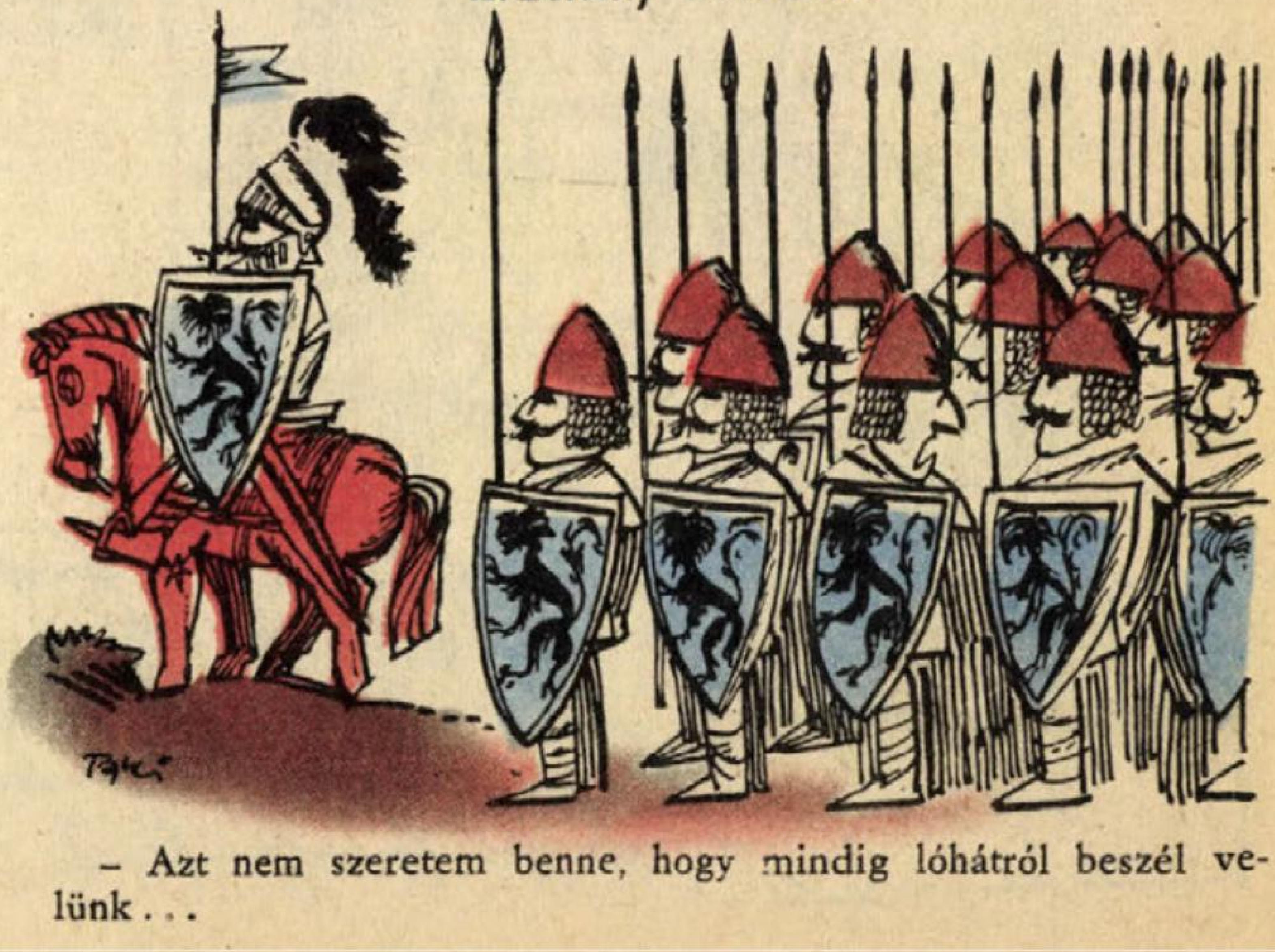

– Azt nem szeretem benne, hogy mindig lóhátról beszél velünk...

A lónak is van lelke

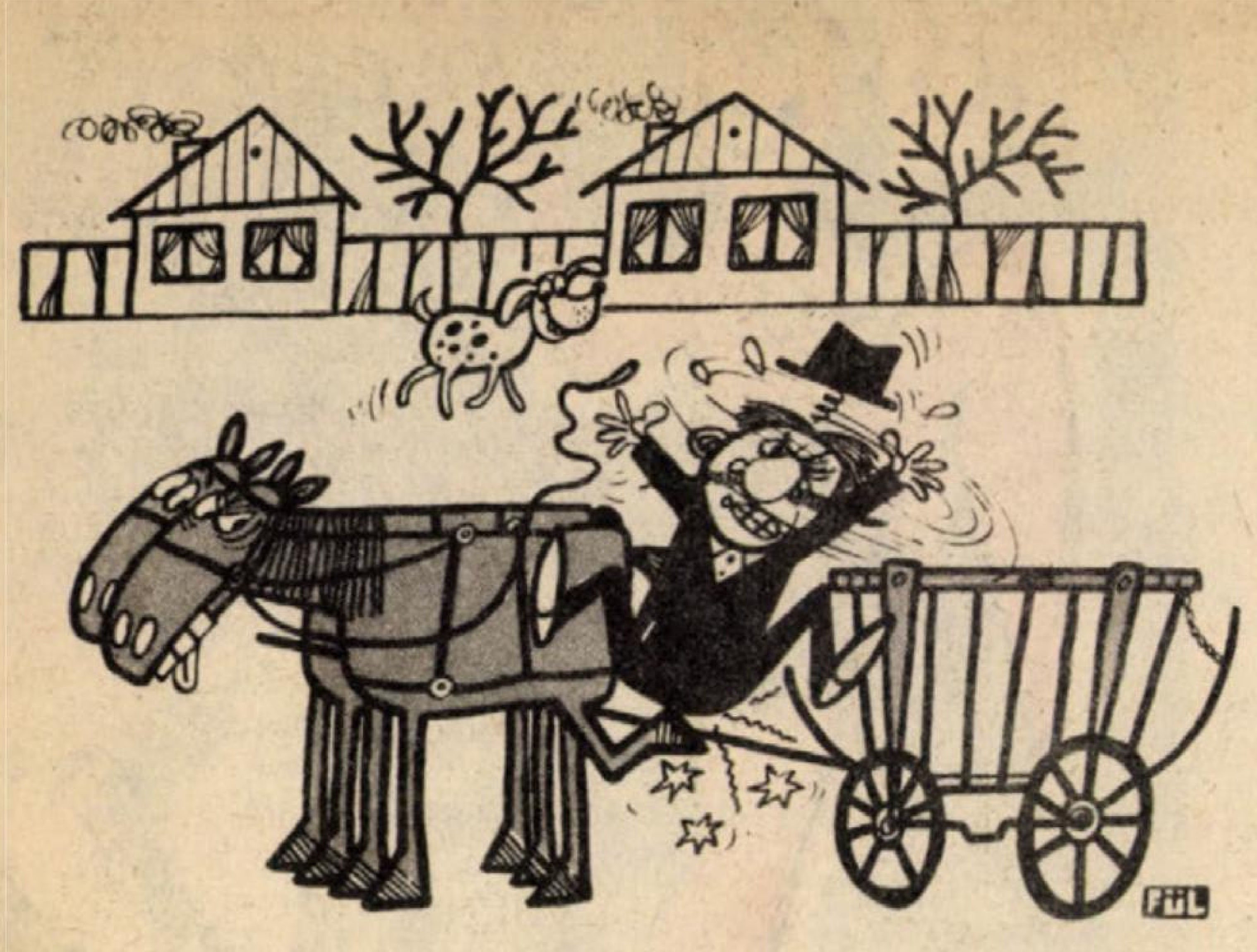

– Egyszer egy évben én is kirúghatok a hámból . . .

Öt perccel éjfél után

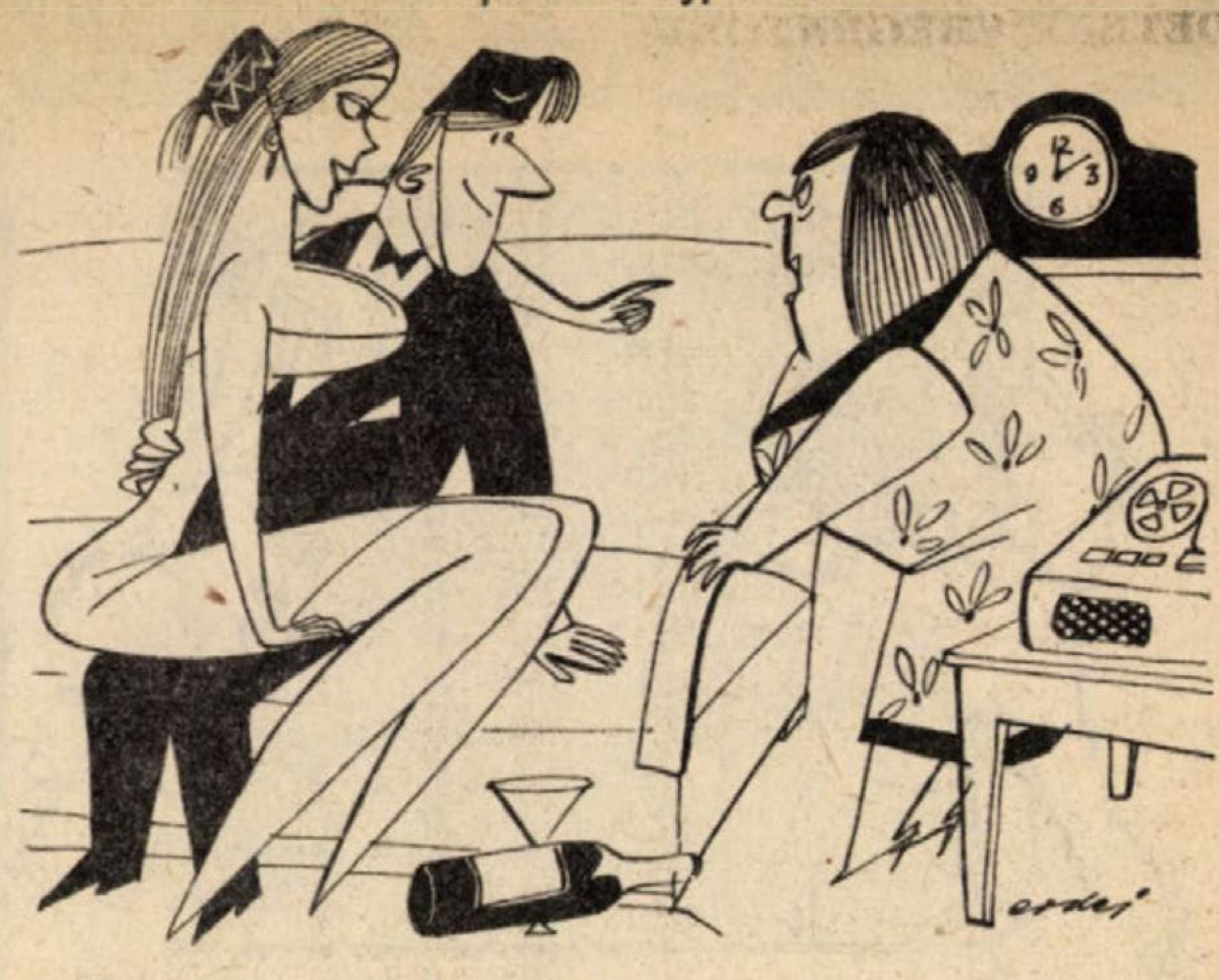

– Nem kell megijedni, anyukám, Pistát még tavalyról ismerem . . .

SZILVESZTERI látomás

Igenis – mondta Sanyi barátom határozottan – vannak földöntúli titokzatos hatalmak, amelyek nemegyszer álmok útján érintkeznek velünk és juttatják el hozzánk rejtélyes üzeneteiket. Jómagam is sokáig hitetlen, a józan eszére büszke, tudományos világnézetű ember voltam, egészen tavaly Szilveszterig, amikor minden előzmény nélkül csodálatos álmot láttam.

– Azt álmodtam – folytatta egy rövid, izgatott sóhaj után –, hogy őseink éppen átvonultak a Vereckei szoroson. A megdöbbentő az volt, hogy a honfoglaló vitézek nem lóháton vonultak, hanem villamoson. A villamos száma tizenhét volt. Tizenhét. Ekkor hirtelen megváltozott az álomkép. Till Eulenspiegelt éppen rajtacsípték csínytevés közben és huszonötöt húztak rá. Huszonötöt. Újra változott az álom. Éppen az alvilágba készültem. A Styx folyó partján türelmesen megvártam Charon csónakját. Amikor be akartam szállni, az alvilági révész kérte a viteldíjat. Átnyújtottam neki az obulust, mire Charon nagy meglepetésemre kijelentette, hogy kevés, fizessek harmincnyolc obulust. Meglepetten kérdeztem, ugyan miért, hiszen tudtommal egy obulus az átkelés ára. Charon ötölt-hatolt, hogy így, meg úgy, drágaság van, mindennek felment az ára, Cerberus is egyre falánkabb, nemrég a csónakot is nagyjavításnak kellett alávetni, kénytelen volt tehát fölemelni a viteldíjat. Vállat vontam, kifordítottam a zsebeimet, s mondtam, hogy annyi pénzem nincs, inkább életben maradok. Hátat fordítottam és csóváltam a fejemet. Harmincnyolc obulus! Harmincnyolc. Aztán megint mást álmodtam. Leonidásszal együtt védtem a Thermopylae-szorost, de nem igaz, hogy valamenynyien elestünk. Ötvenhatan maradtunk a háromszázból. Ötvenhat.

– Az utolsó álomkép színhelye London volt. Sir Winston Churchill születésnapi vacsoráján vettem részt, sőt nekem is fel kellett szólalnom. Még jókor eszembe jutott, hogy valamit tisztáznom kell, hiszen nem is tudtam, hány éves tulajdonképpen az ünnepelt. Odamentem Churchillhez és megkérdeztem tőle „Mondd, Winnie, tulajdonképpen hány éves is vagy?" Sir Winston ki sem vette a szájából a szivart, úgy morgott vissza: „Kilencven múltam!" Kilencven. – Ekkor felébredtem. Pontosan emlékeztem valamennyi álmomra. Gyorsan leírtam az öt számot: 17, 25, 38, 56 és 90. Másnap ezeket a számokat tettem meg a lottón.

– És? És?! – kérdeztem izgatottan. – Hány jött ki?

– Egy sem! – rázta a fejét Sanyi.

Egy kissé meglepett a váratlan fordulat.

– De hát akkor hogy értsem ezt az egészet? Mi ebből a tanulság?

– Az, hogy a pénz nem boldogít.

– Értem. Persze ettől kezdve nem lottózol.

– Dehogynem. Egyszer már volt is két találatom.

Feleki László

Meglepetés

Várnai György rajza

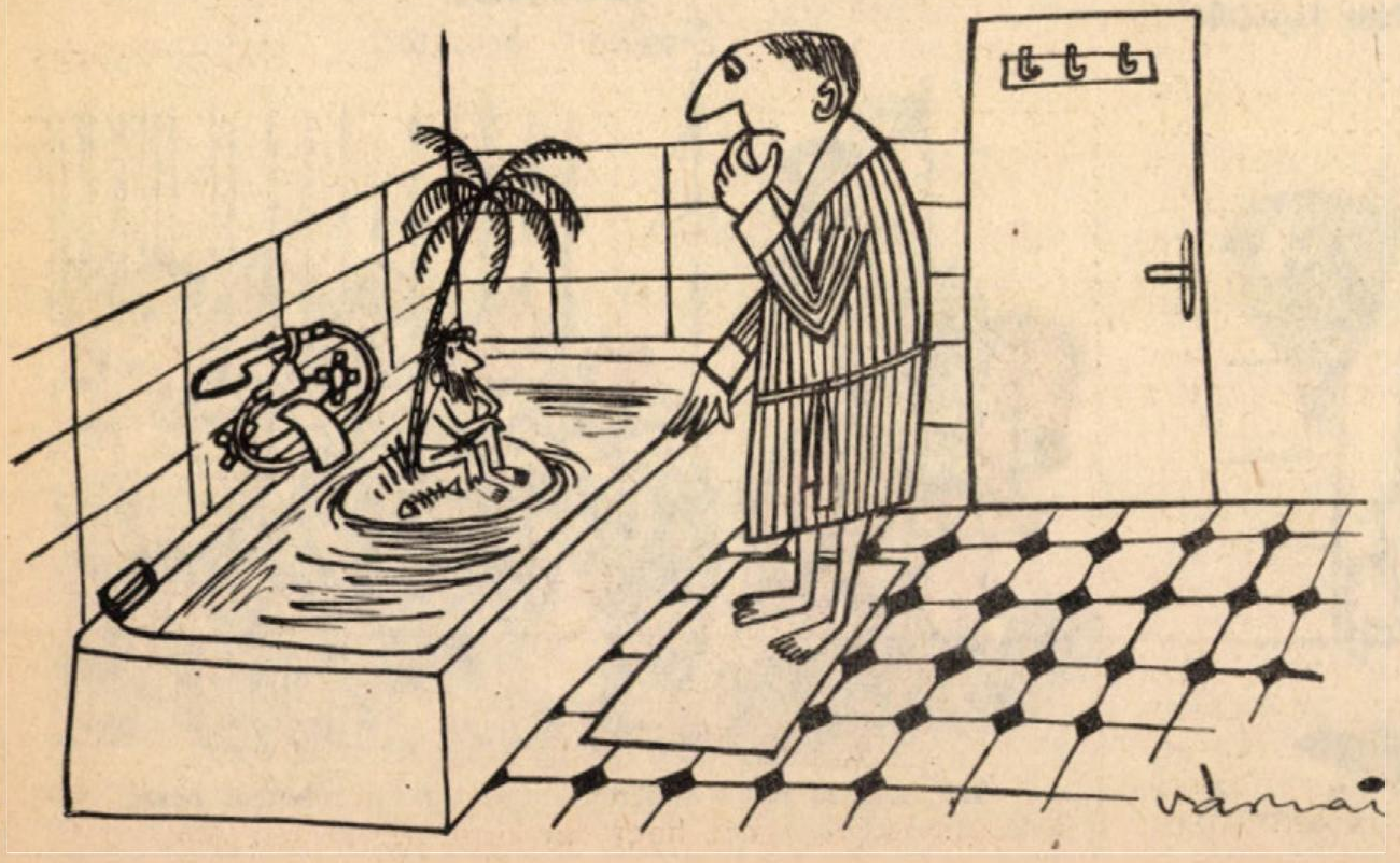

Közérzetünk az új év első munkanapján

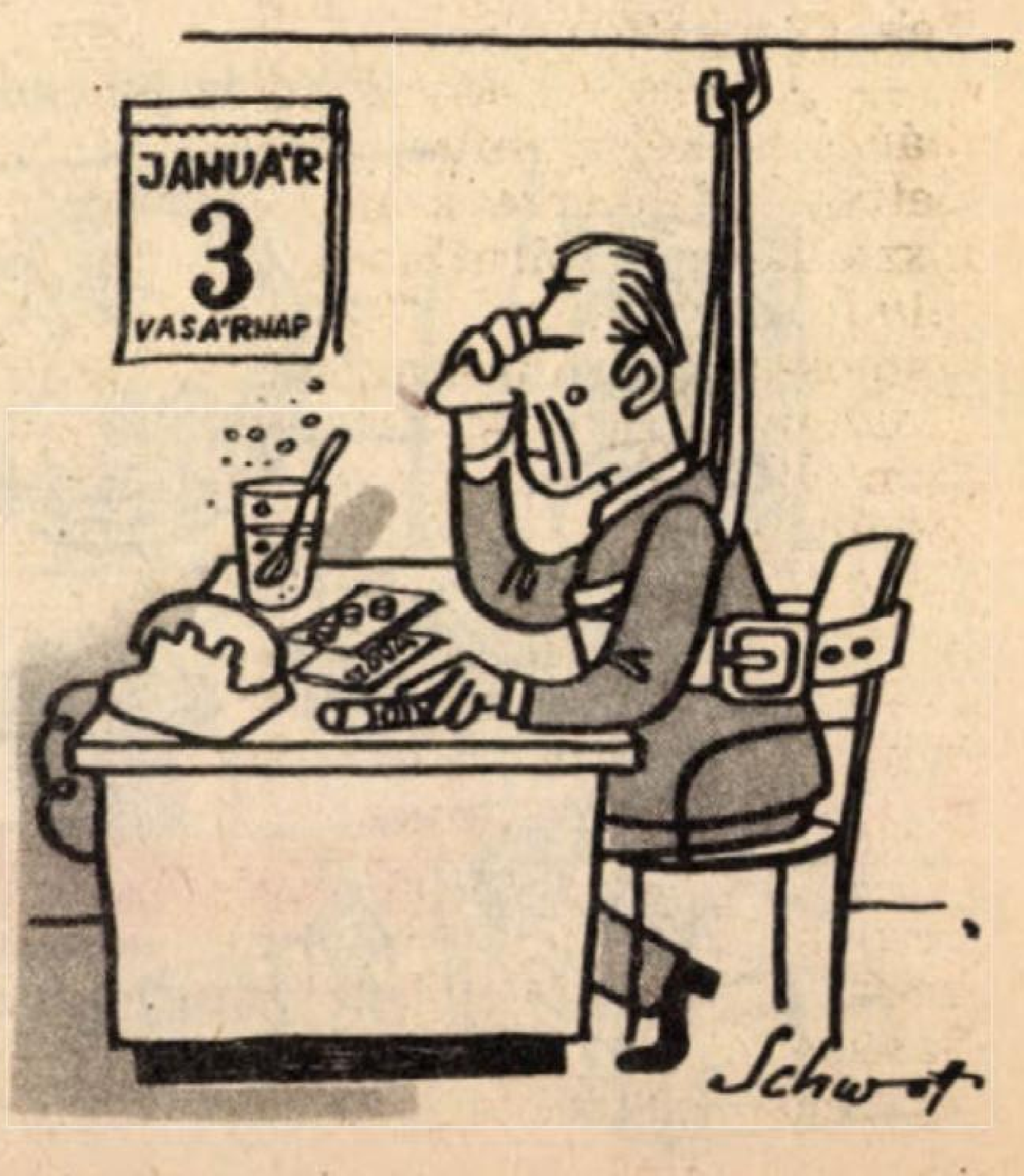

SAJÁT, KÜLÖN

DETEKTÍVREGÉNYÜNK

CLEOPATRA fülbevalója

— Mr. Hobson! — mondta ünnepélyesen a pofaszakállas inas.

A következő pillanatban egy alacsony, kövér férfi gurult be a szobába és lihegve azt kérdezte:

— Hol a hulla?

— Sajnálom — felelte méltóságteljesen lord Vernon —, de ez idő tájt semmi ilyesfélével nem szolgálhatok önnek...

— Hát akkor, úgy gondolom, itt az ideje, hogy elmondja nekem, miértráncigált ki éjnek idején az ágyamból.

— Kisvártatva mindent elmondok, de előbb foglaljon helyet... Megkínálhatom egy pohár itallal?

— Köszönöm, nem kérek. Egy detektív sohasem ihat munka közben: az alkohol zavarokat idéz elő az agyműködésben.

— Helyes — bólintott a lord. — Akkor most röviden elmondom, hogy mi történt. Ma este egy kis társaság gyűlt össze nálam: Mr. Seymour, az unokaöcsém a feleségével és Mr. Dale, családunk régi, meghitt barátja a menyasszonyával, Miss Thompsonnal, és jelen volt Mr. Parker is, a jogtanácsosom.

— Tehát hatan voltak.

— Biztos voltam benne, hogy ez a számtani feladat nem fog nehézséget okozni önnek...

— Mindig kitűnő voltam matematikából — mondta Hobson, miközben pipára gyújtott.

— Ha megengedi, folytatom az elbeszélésemet. Vacsora után az unokaöcsém megkért, hogy mutassam meg a társaságnak Cleopatra arany fülbevalóját, amely körülbelül ötszázhetven éve van a családunk birtokában. Az ékszer vagyonokat ér: egy-egy függő súlya huszonöt deka...

— Strapabíró fülei lehettek Cleopatrának...

— Az ékszert kivettem a páncélszekrényemből és letettem ide, erre a rózsafa asztalkára. Váratlanul kialudt a villany. Szóltam James-nak, az inasnak, hogy hozzon be gyertyákat. Midőn világos lett, megdöbbenve láttuk...

— Hogy az ékszer eltűnt.

— Honnan tudja?

— Tudom. Hobson minden rejtélyt megold, Hobson előtt nincs titok.

— Nekiláttunk a keresgélésnek, de nem találtuk meg. Ekkor Mr. Dale azt javasolta: motozzuk meg egymást. Pirulva bár, de megejtettük a motozást. A függő azonban nem került elő. Most önön a sor, mi rendelkezésére állunk.

— Hány főből áll a személyzet?

— Jelenleg csak hárman vannak: az inas, a szakácsnő és egy konyhalány.

— Köszönöm. Minden adatot feljegyeztem az agyamban. Most arra kérem önöket, hogy vonuljanak át a másik szobába. Gondolkodnom kell. Ha szükségem lesz valakire, szólok.

Amikor mindenki kiment a szobából, Hobson az asztalhoz lépett és nagyot húzott a brandys üvegből, majd a kandalló elé telepedve, gondolataiba mélyedt. Sajnos, semmi sem jutott az eszébe. A nyomozást mindenesetre megindította és a vallomásokból érdekes dolgok derültek ki. A lord elmondotta, hogy Mr. Dale rendezetlen anyagi körülmények között él: több üzleti vállalkozásába belebukott, a menyasszonya pedig egy nagy erkölcsbotrány hősnője volt. Mr. Dale elmondotta a lordról, hogy néhány nappal ezelőtt vagyonokat veszített kártyán, és ruletten. Mr. Seymour bevallotta, hogy a felesége nem a felesége, és elárulta azt is, hogy az asszonyka kleptomániás. Az asszonyka viszont közölte a detektívvel, hogy Mr. Seymour börtönben ült, sikkasztásért. A jogtanácsos azonnal bevallotta, hogy sohasem végzett jogot, az inas elpletykálta a szakácsnőről, hogy az egy női gengszterbanda főnöknője volt. A szakácsnő viszont az inast leplezte le: fiatalabb korában pénzt hamisított. A konyhalányról csak az derült ki, hogy szabad idejében egy call-girl hálózathoz tartozik.

Az ügy egyre bonyolultabb lett. Ki lophatta el Cleopatra fülbevalóit? És az, aki ellopta, hova rejtette el? Átkutatta az összes szobákat: eredménytelenül. A könyvtárban hosszasan elidőzött: imádta a könyveket, különösen a kölcsönkönyveket. El is határozta, hogy néhányat kölcsönkér a lordtól. Hirtelen megakadt a tekintete egy köteten, amelynek nem tudta elolvasni a címét, mert fordítva tették be a polcra. Hobson rendszerető ember volt: kihúzta a könyvet, megfordította és visszacsúsztatta. Közben elolvasta a címet: „Egyiptomi régészet". Biztosan érdekes lehet, mondta magában, aztán tovább nézelődött. Néhány perc múlva azonban visszament az egyiptomi régészetről szóló könyvhöz. „Várjunk csak! Hogy is van ez? Egyiptom, régészet, Cleopatra... Ez gyanús!... Miért volt fordítva betéve? S miért pont ez a könyv volt fordítva betéve?... Nagyon gyanús!", Izgatottan, remegő kézzel húzta ki a kötetet, és bekukucskált a polcra... A könyvszekrény hátsó falán egy gombot fedezett fel... Kíváncsian megnyomta a gombot, abban a pillanatban a polc — könyvestül — megmozdult, kifordult, és egy falba vájt piciny üreg tárult Hobson szeme elé, amelyben ott hevert Cleopatra fülbevalója. Mind a két darab. A detektív diadalmasan felüvöltött. Az üvöltözésre mindenki berohant.

— Tudtam! Tudtam, hogy ön meg fogja találni!... Köszönöm — hálálkodott a lord, és kikapta Hobson kezéből a függőket.

— Ó, szóra sem érdemes. Logika, asszociáció, intuíció. Ennyi az egész. Most egy kis türelmet kérek, és nemsokára a tolvajt is tálalom önöknek.

— A tolvaj én vagyok — szólalt meg váratlanul Seymour, az unokaöcs. — Ne haragudj rám, bácsikám, az ékszert én loptam el. Nagyon kellett a pénz. A rejtekhelyre véletlenül jöttem rá, még gyermekkorombban, amikor a könyvtárban játszottam...

— De hogyan került a fülbevaló az ebédlőből a könyvtárba? — kérdezte Hobson.

— James, az inas és a konyhalány segített nekem. A konyhalány kapcsolta ki a villanyt, én a sötétben elloptam az ékszert és James kezébe csúsztattam, akit te, bácsikám, kiküldtél gyertyákért... A gyertyák a könyvtárban voltak... Nagyon kérlek, bocsáss meg nekem...

*

Két hét múlva Hobson, a mesterdetektív levelet kapott:

„Kedves Mr. Hobson! Köszönöm, hogy segített nekünk ellopni Cleopatra fülbevalóját. Az ön segítsége nélkül sohasem találtuk volna meg, de Hobson minden rejtélyt megold, Hobson előtt nincs titok. Az igazi lord jelenleg Amerikában tartózkodik, és valószínűleg rossz néven fogja venni, hogy ön közreműködött üzleti vállalkozásunkban. A vendégek és a személyzet brancsbeliek, mindnyájan a Fekete Pók banda tagjai, amelynek van szerencsém a főnöke lenni. Ugye egészen jól játszottuk a szerepünket? Szívélyesen üdvözli: A Fekete Pók. Utóirat: Ön száz font jutalmat kapott tőlünk. Legyen nyugodt: a csekk sem valódi."

Mikes György

Szombati kenyér

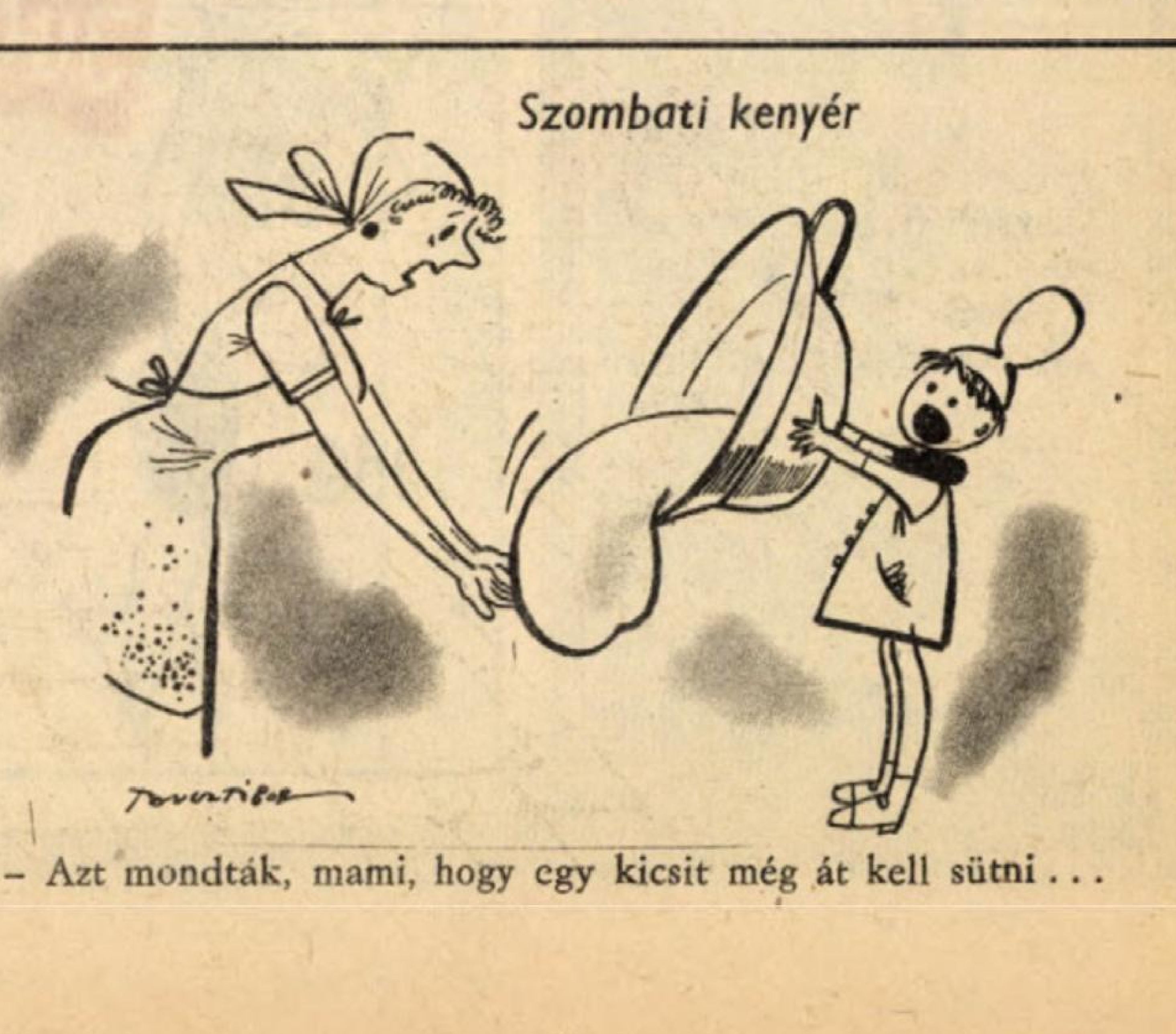

– Azt mondták, mami, hogy egy kicsit még át kell sütni...

ÍGY ÍRUNK MI!

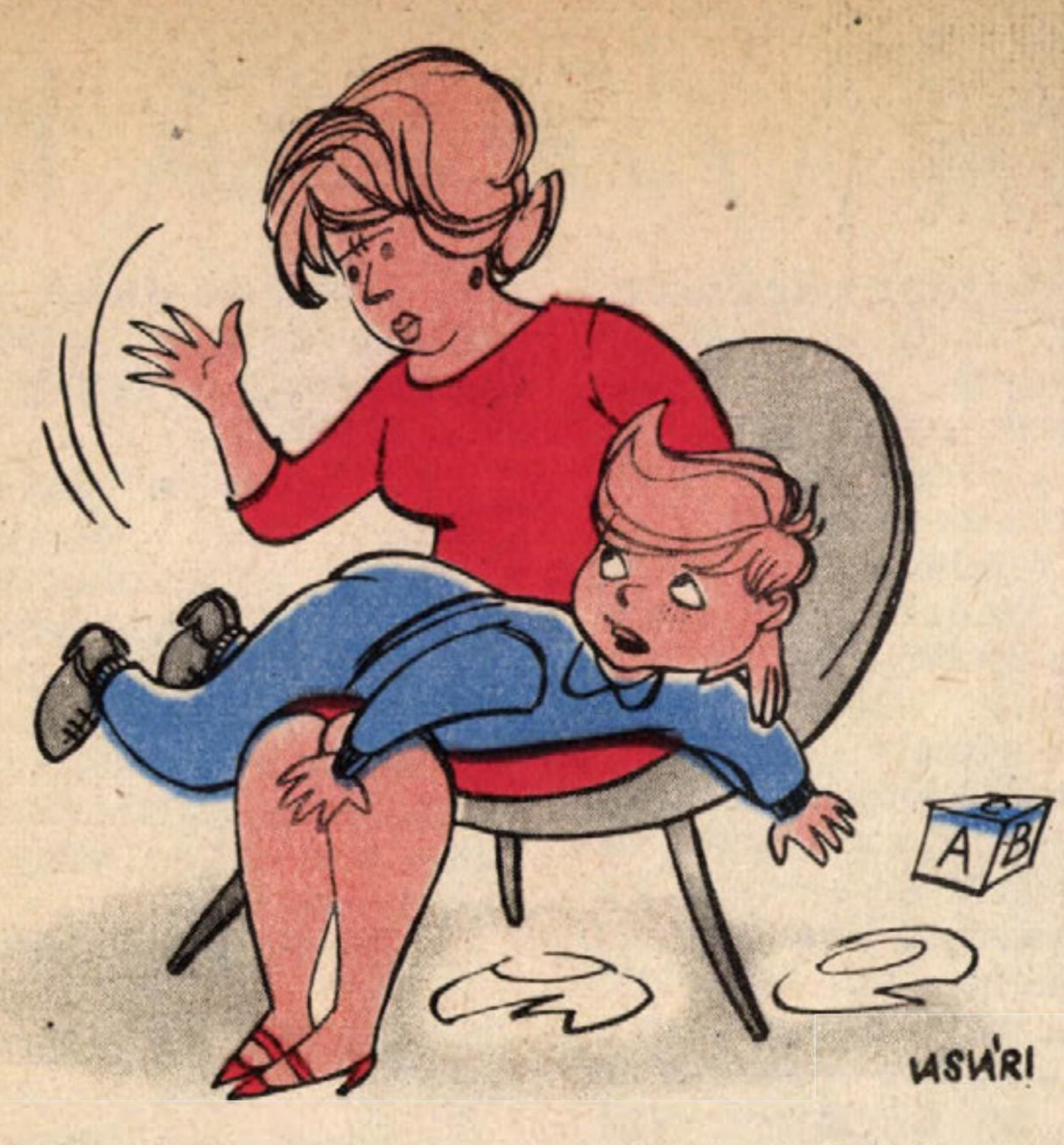

– Ugyan, anyu, ezek csak olyan női dolgok . .

Ketten beszélnek

— Nekem mondja? És?

— Megmondtam neki, hogy ez így nem mehet, mert ha mehetne, akkor már előbb megmondtam volna.

— Mire ő?

— Nézett a szemivel.

— Mire maga?

— Úgy tettem, mint aki nem érti.

— Mire ő?

— Felelősségre vont. Ő. Engem. Felelősségre. Vont.

— Nohiszen.

— Pontosan. Mert tudja, aki nagyon el van keseredve, az keressen valakit, akit megvigasztalhat.

— Ez jól hangzik. Itt be lehetne fejezni.

— Na ugye.

(t.)

LEVÉL
az alaptalan rágalomról

Kedves Asszonyom!

Önnek, mint levelében írja, biztos forrásból a tudomására jutott, hogy káka tövén költ a ruca, és most azt kérdezi tőlem: miből telik neki?

A magam részéről az Ön jogos felháborodását teljesen alaptalannak tartom. Vegye fontolóra, hogy miért ne költene a

ruca, ha az illetékesek hagyják, az ellenőrzés laza és hiányzik, a többi ruca pedig elnézi, és a felsőbb szervek is inkább csomót keresnek a kákán, mintsem hogy azt kísérnék figyelemmel: mi történik közben a káka tövén!

Ezért nem adhatok Önnek igazat, kedves Asszonyom!

LUDAS MATYI ELINTÉZTE

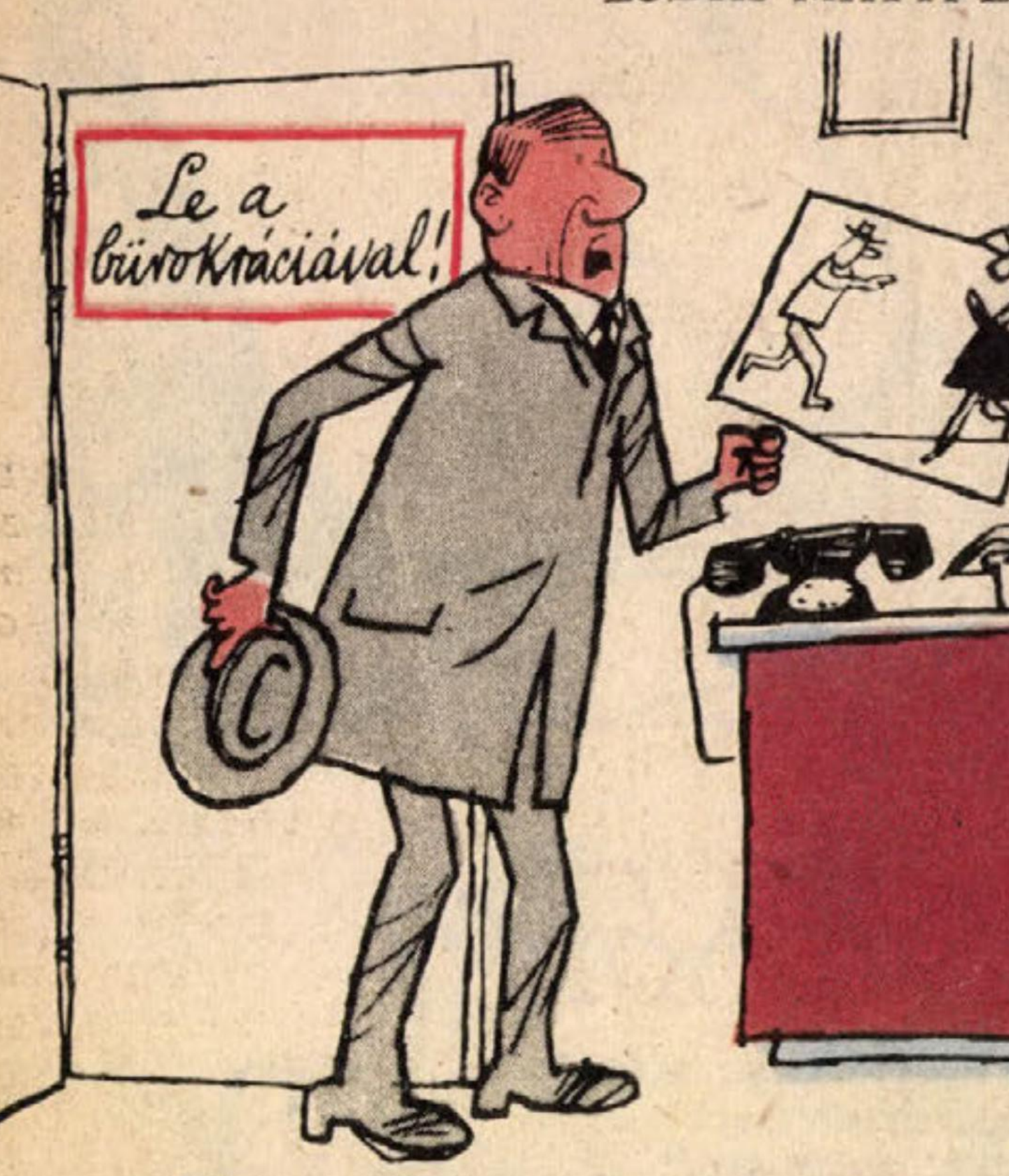
Le a bürokráciával!

– Kérem, már harmadik napja várom a szerelőket! Beázik a mennyezetem!!
– Itt van egy karikatúra a szerelőkről, szegezze fel a plafonra!

LUDAS MATYI EMLÉKKÖNYVÉBE

Kerek másfél száz évvel ezelőtt, amikor a Ludas Matyi első kiadása megjelent, ezt írtam a címlapjára:

Egy

EREDETI MAGYAR REGE

négy levonásban.

Mint hallám, azóta az irodalomtörténészek kiderítették, hogy a történet nem egészen eredeti, mivelhogy a francia, olasz, katalán, norvég, grúz, ukrán, román folklóiban is szerepel, és az ősforrás: egy ékírásos asszír mese.

Röstellem magam a tévedésért, de vigasztal az a tudat, hogy a mostani Ludas Matyi című szatirikus hetilap viccei, rajzai, humoreszkjei mind-mind eredeti, friss ötleteken alapulnak.

Fazekas Mihály

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

AZ ÉRDEKELTEK HOZZÁSZÓLNAK

A tavaly január 15-én megjelent „Miért üti a kedves vendéget?!” című cikkük alapján lefolytatott fegyelmi vizsgálat befejezést nyert. A magáról megfeledkezett pincér, Kiskunfélegyházi Leó büntetésből más beosztásba került.

Egyidejűleg intézkedtünk, hogy hasonló eset a közeljövőben ne forduljon elő.

Kiskunfélegyházi Leó,
vendéglátóipari
üzemegység-vezető

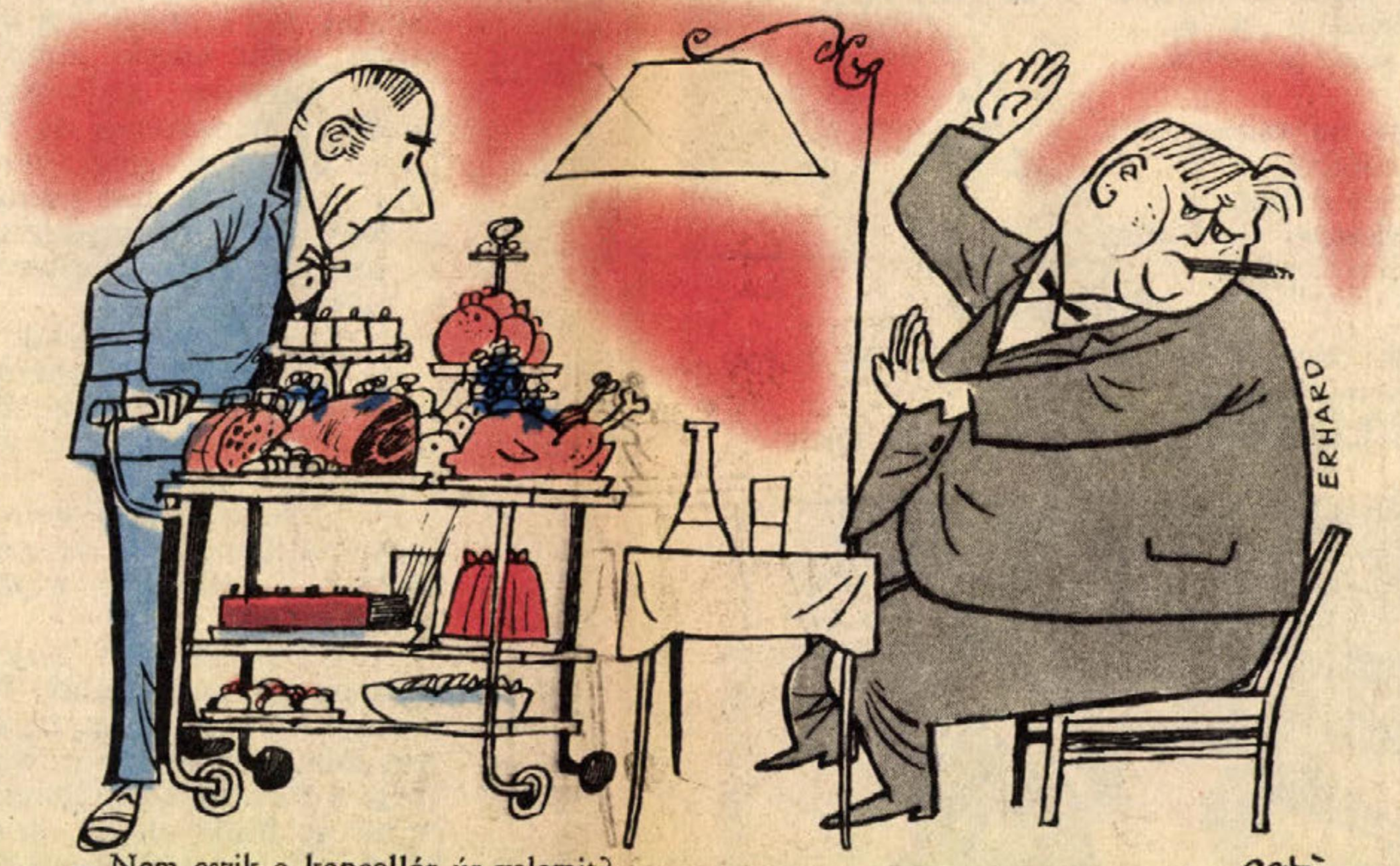

– Nem eszik a kancellár úr valamit?
– Nem. Egy falatot sem. Le akarok fogyni, hadd bosszankodjanak a karikaturisták . . .

Irka-firka

Újsághírt olvastam, mi szerint ma is jó egészségnek örvend az a Tui Malila nevű teknősbéka, amelyet James Cook kapitány kétszáz évvel ezelőtt ajándékozott a Tonga-szigetek lakóinak.

Biztosan szeretettel gondozzák az ottani békaszerető népek.

(d—th)

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek új viccek, csak pesti emberek vannak. Egy pesti embernek minden vicc – régi!

– Hát azt a viccet ismeri-e, hogy Fehér és Fekete utazik a vonaton . . .

– Ne is folytassa!

– Hát azt, hogy a Kovácsék Pistikéje beleesik a lekváros bödönbe és . . .

– A könyökömön jön ki.

– Fellőnek egy űrhajót, egy zsiráf van benne?

– Ekkora szakálla van.

– Hát azt hallotta-e, hogy maga egy kiállhatatlan alak?

– Ojjé, de hányszor!

mindenféle

Z. annyival tehetségesebb költő, mint Y., hogy a köztük levő különbségből kitelne egy olyan poéta, aki játszva zsebre vágná mindkettőjüket.

*

Z. könyvéből meggyőződtem, hogy a szerző fiatal korában igencsak tékozló életet élhetett. Teljesen elpazarolta a szókincsét.

f. l.

Pesti tudósítónktól

Bűnrossz színdarabot láttam. Ketten írták. Bűntárs-szerzők.

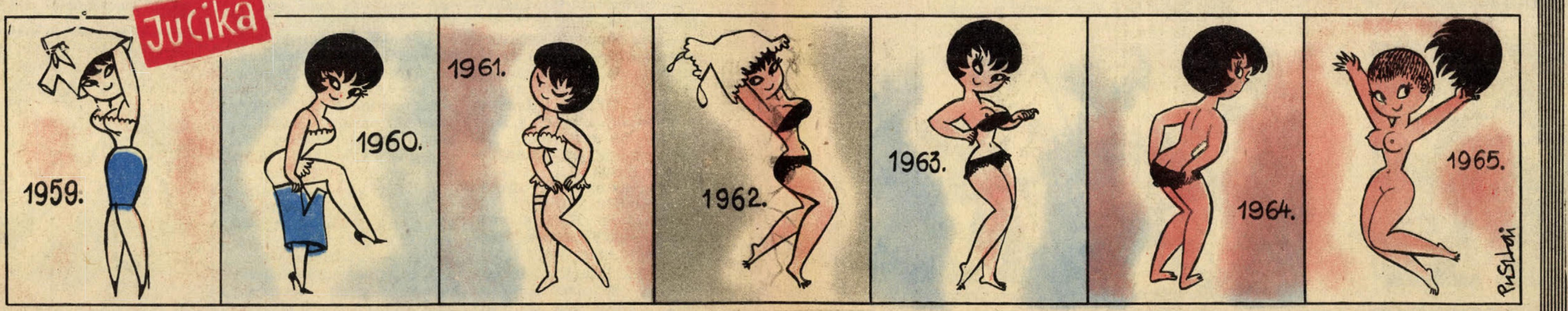

Nem közölhető kéziratot küldtek:

M. Twain, USA, I. Ilf és J. Petrov, Szovjetunió, – J. Swift, Anglia, – T. Petronius Arbiter, Róma, – J. Hašek, Csehszlovákia, – A. Buchwald, USA, – Arisztophanész, Athén, – G. B. Shaw, Írország, – Karinthy F., Magyarország. És még sokan mások . . .

A nagy műtét

Várnai György rajza

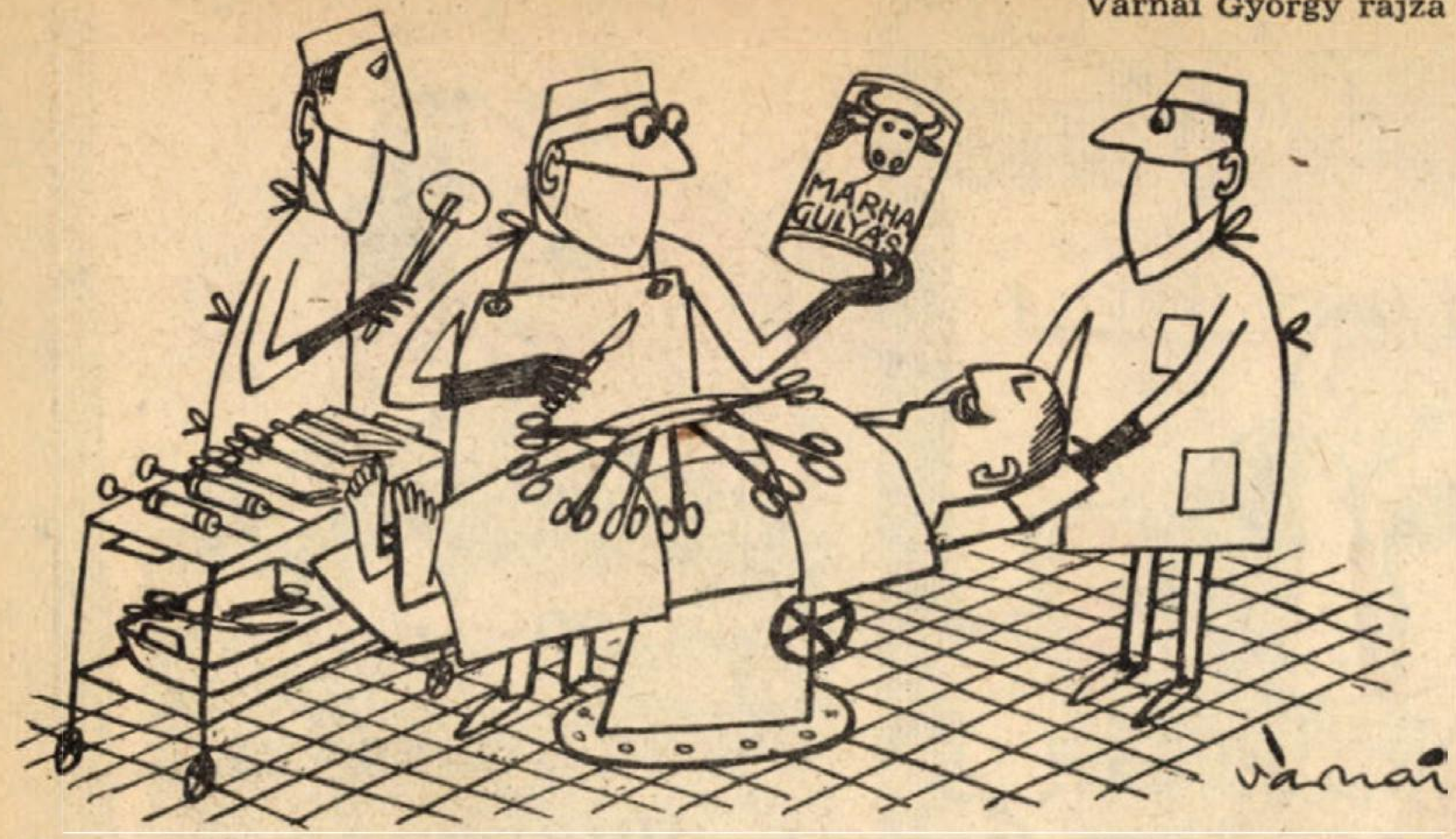
MARHA GULYÁS
várnai

Kétrészes olasz film

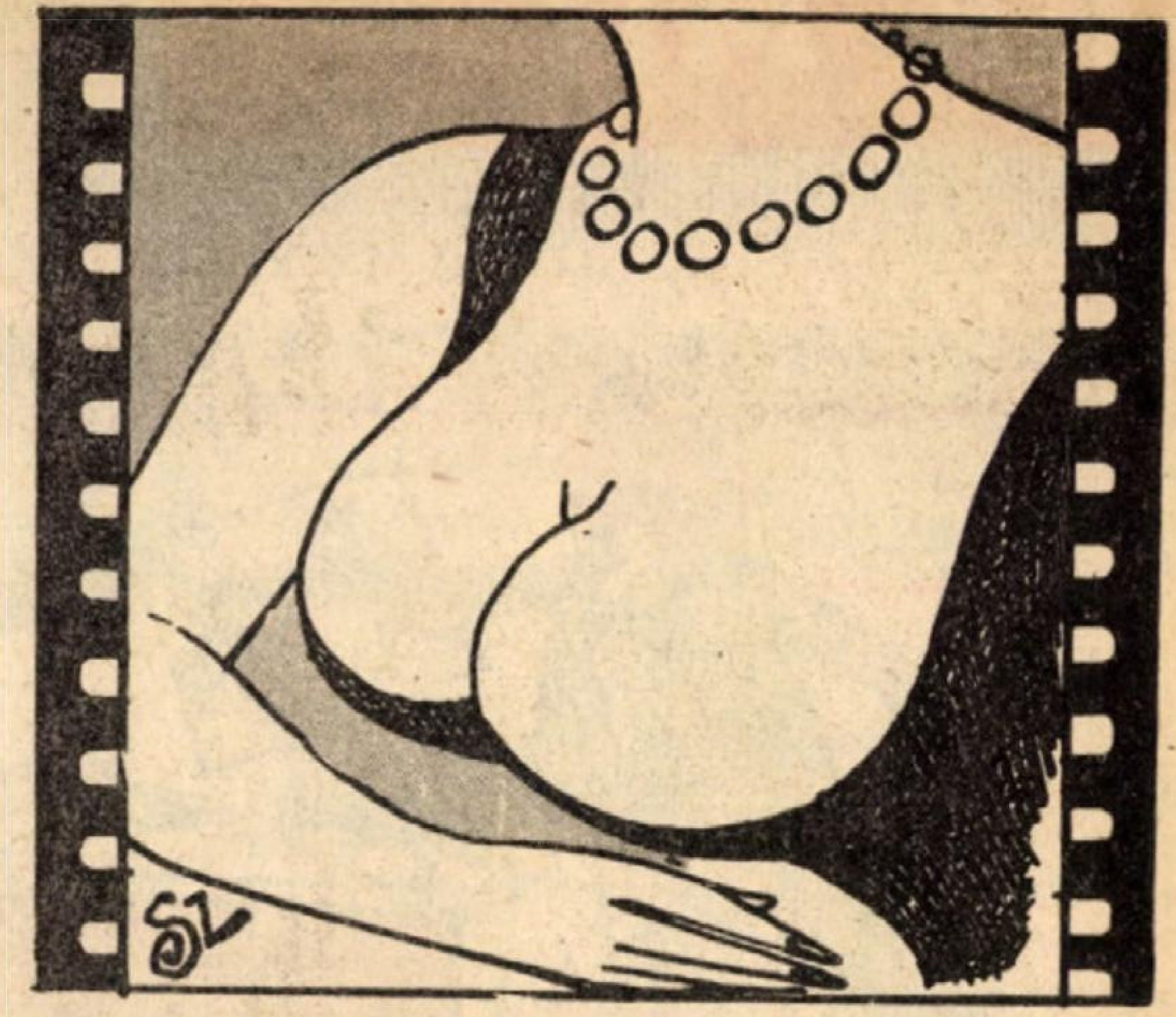

Szenvedély

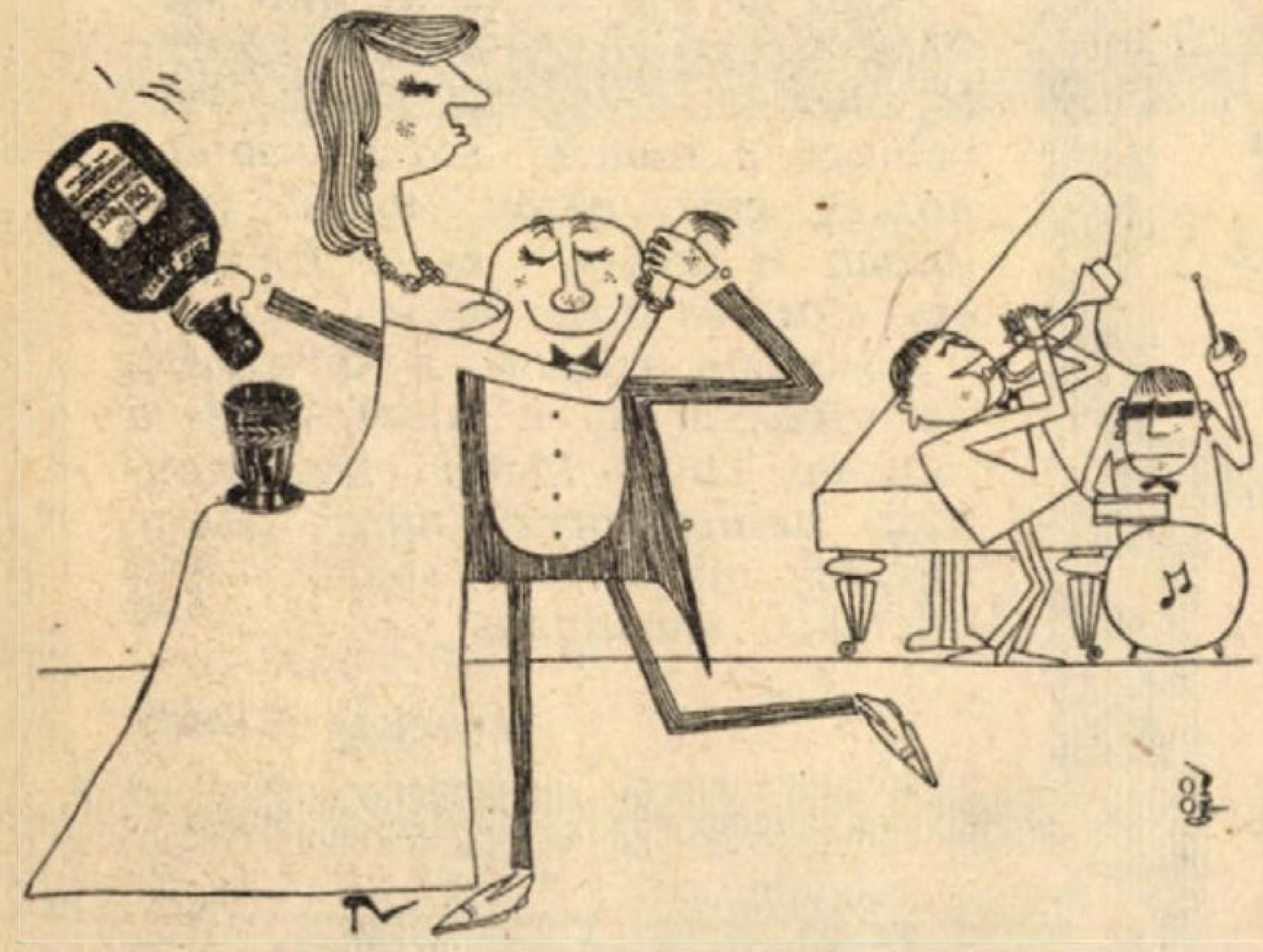

falumhoz

Ó, töppedt falucskám, te kedves, te csóró!...
Futó patak partján bólogató kóró...
Akácok, halászok, kalászok, kanászok...
Rólatok regélek, rólatok danászok.

Ó, ti nyári kazlak, forrók, mint a vágyak
És szükség esetén lágyak, mint az ágyak...
Belőletek nőttem, mint földből a sarjú,
Tőletek repültem messze, mint a varjú.

Nem is kívánok mást, csak ha reám talál
Konok kaszájával a fekete halál,
Falumba térjen meg pihenni a testem...
Addig meg valahogy elkínlódom — Pesten...

Fülöp György

HAJNALBAN, HAJNAL ELŐTT...

Zsoldos Sándor rajzai

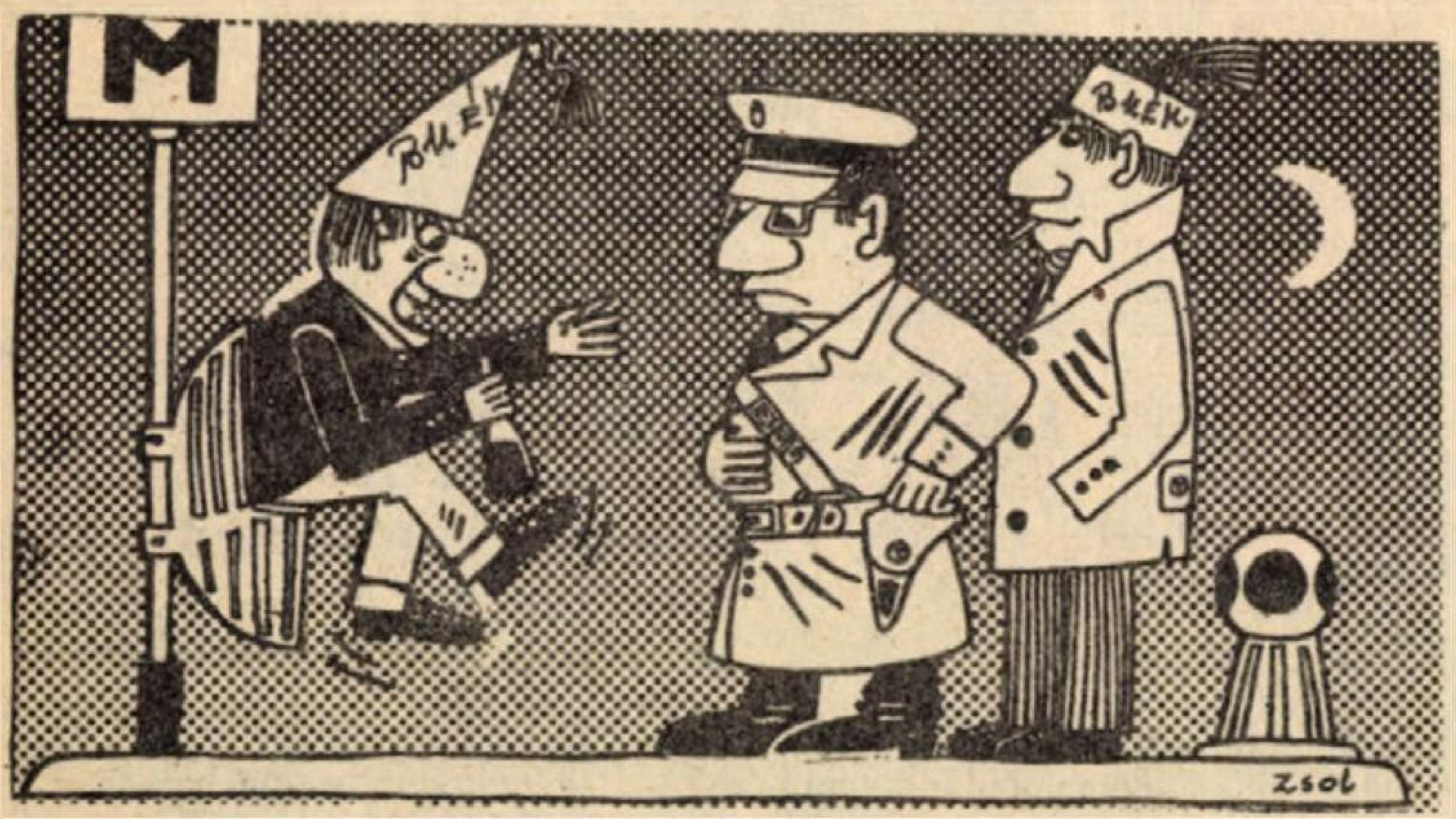
M
BUÉK
BUÉK
zsol

– Végre feltuszkoltam magam egy villamosra, s most nem indul el...

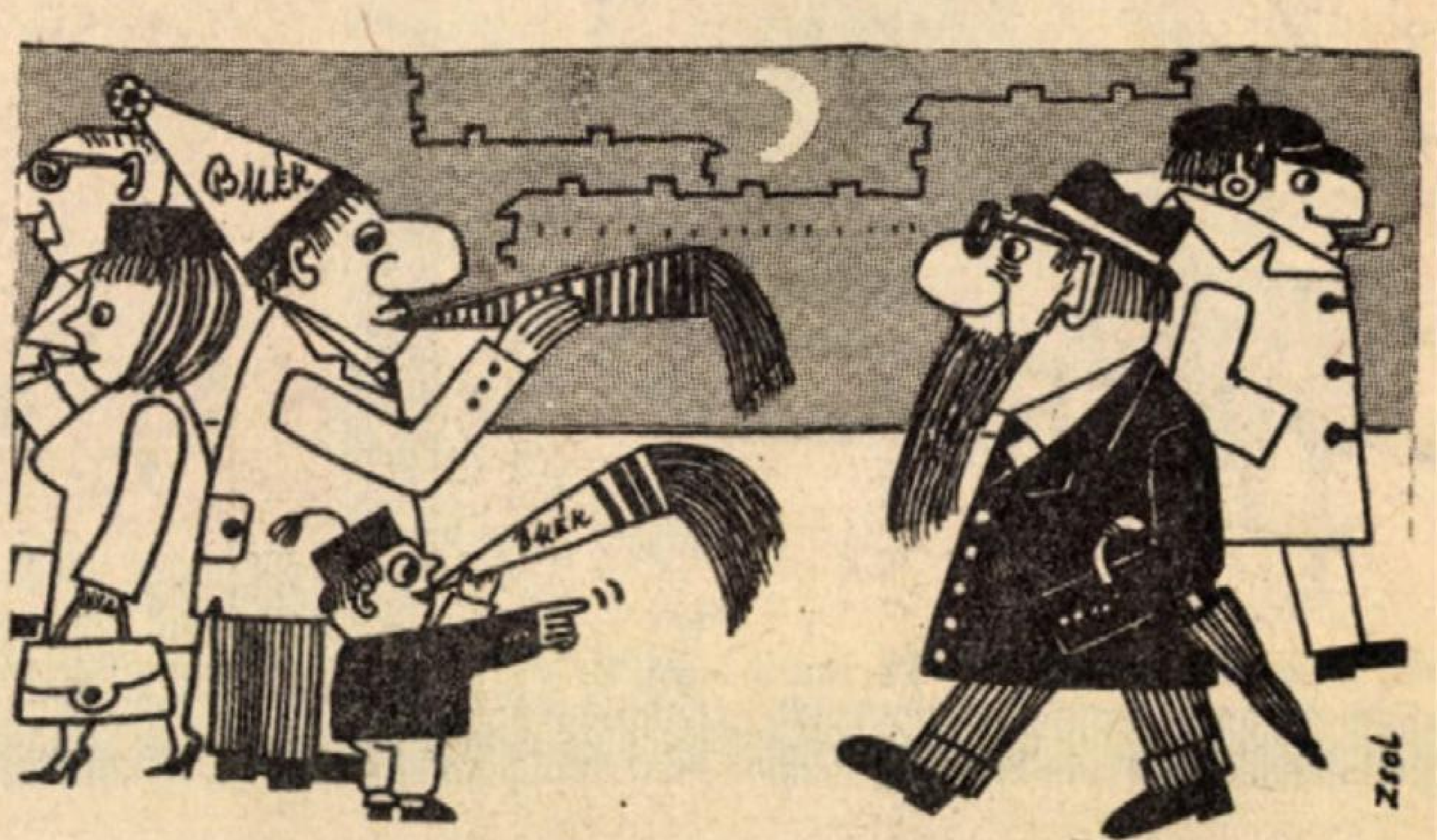
BUÉK
BUÉK
Zsol

– Nézd, papa, ez a bácsi lenyelte a trombitát!

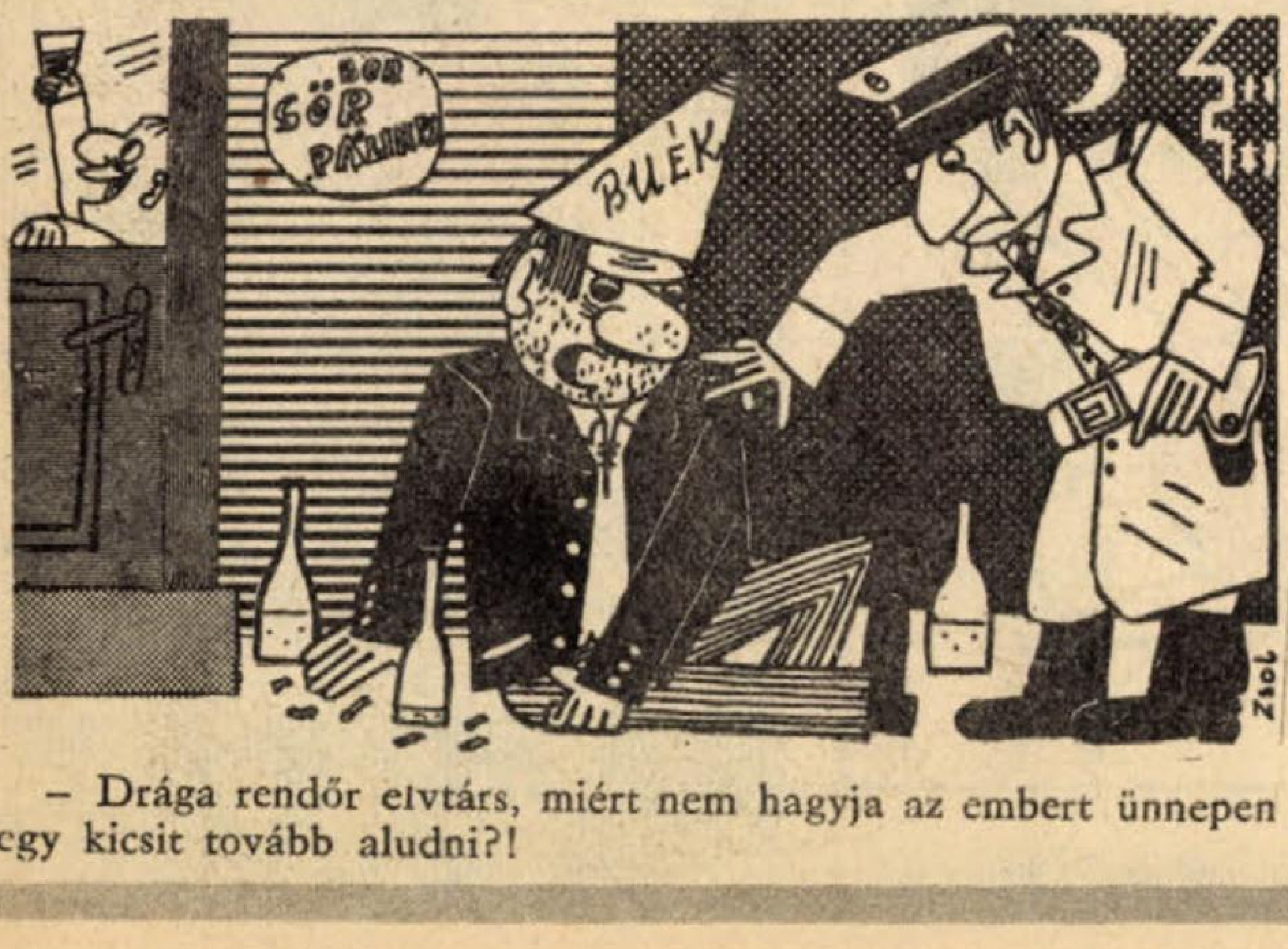
BOR SÖR PÁLINKA
BUÉK
Zsol

– Drága rendőr elvtárs, miért nem hagyja az embert ünnepen egy kicsit tovább aludni?!

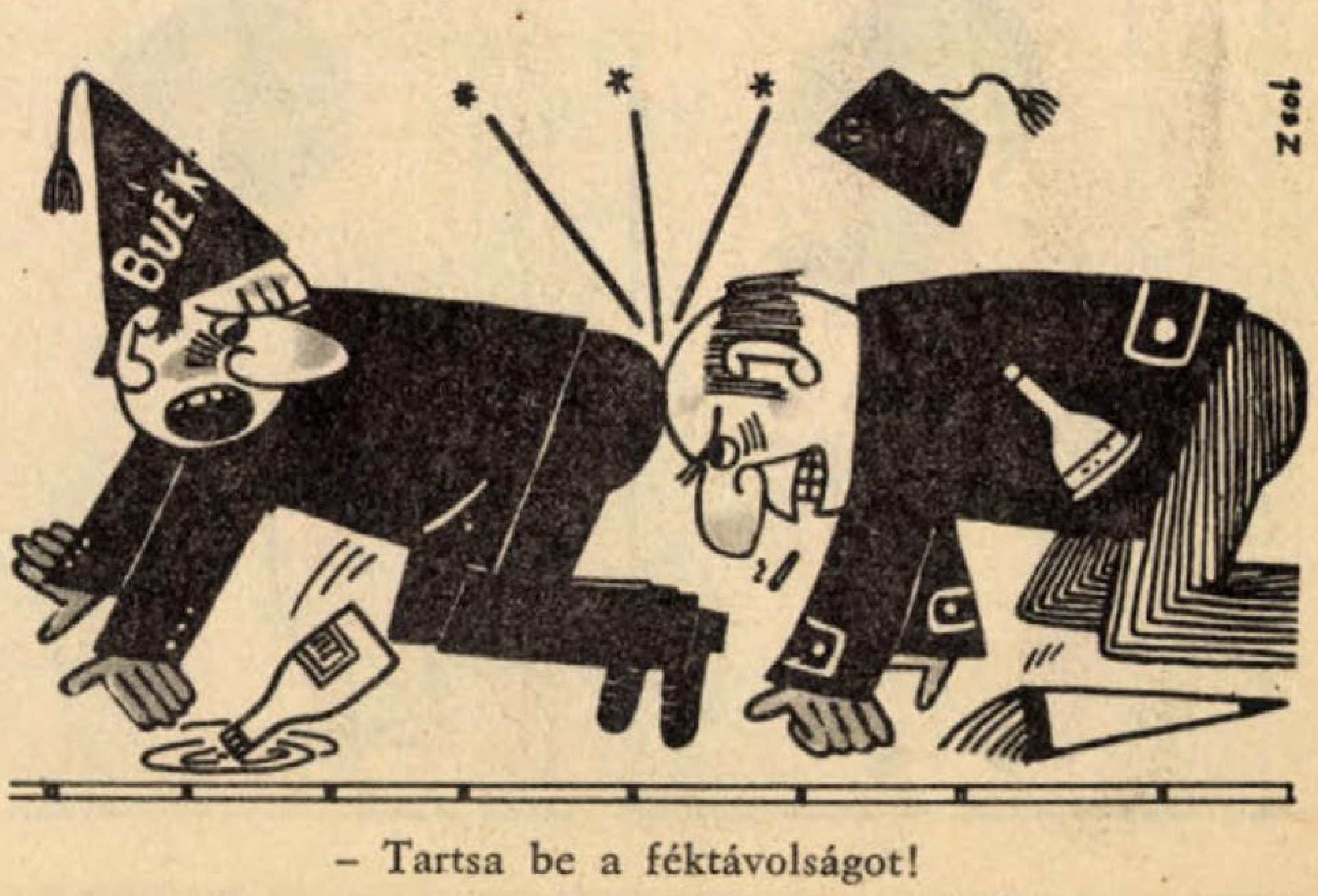

– Tartsa be a féktávolságot!

VASVÁRI ANNA:

Divathölgyek

Jersey ruhát minden alkalomra!

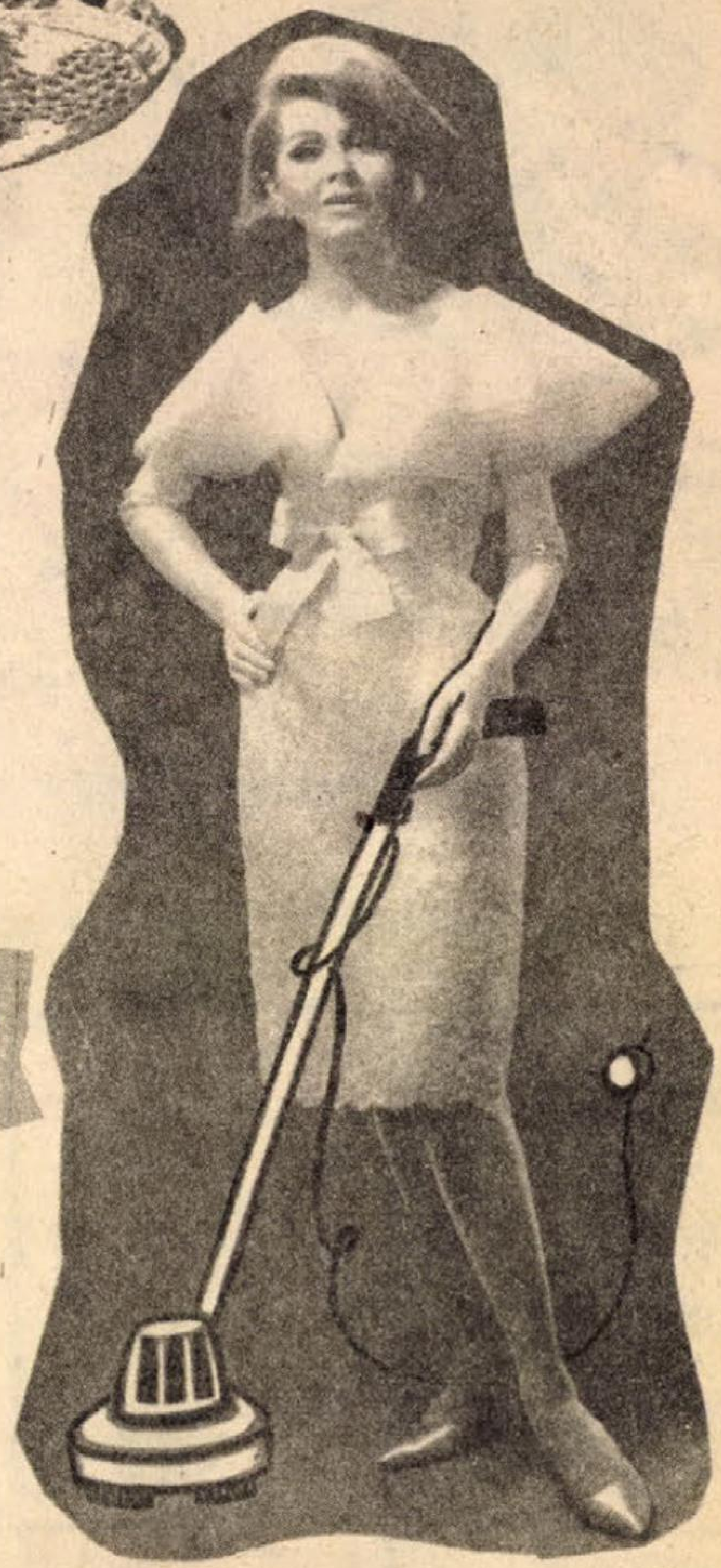

Legyünk otthon is csinosak!

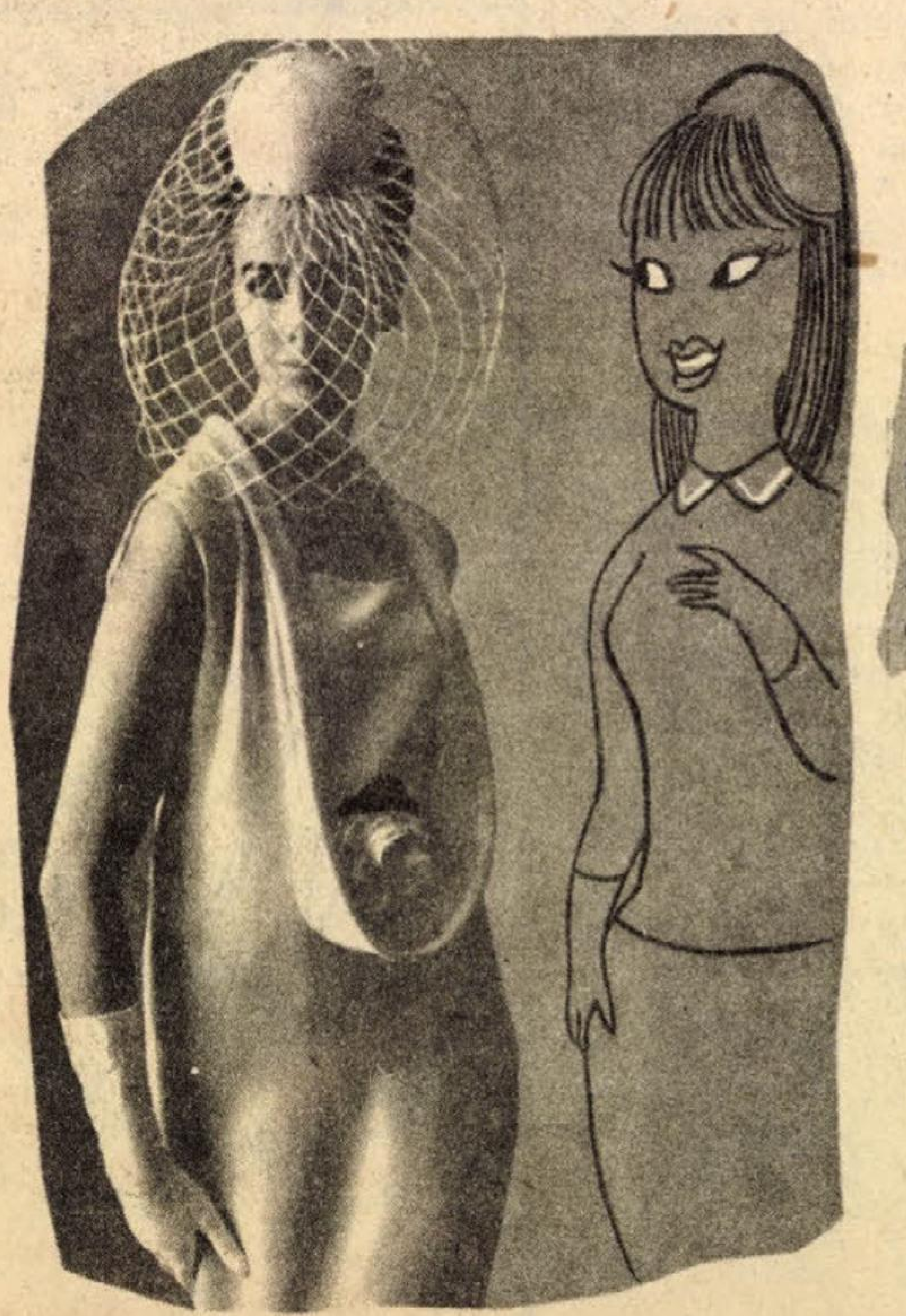

– Milyen édes kalap!

– Ugyan, egy kis tavalyi vacak...

– Tyű, a kutyafáját! A gázon felejtettem a paprikáskrumplit!

Ravasz téesz-vezetőség

Mészáros András rajza

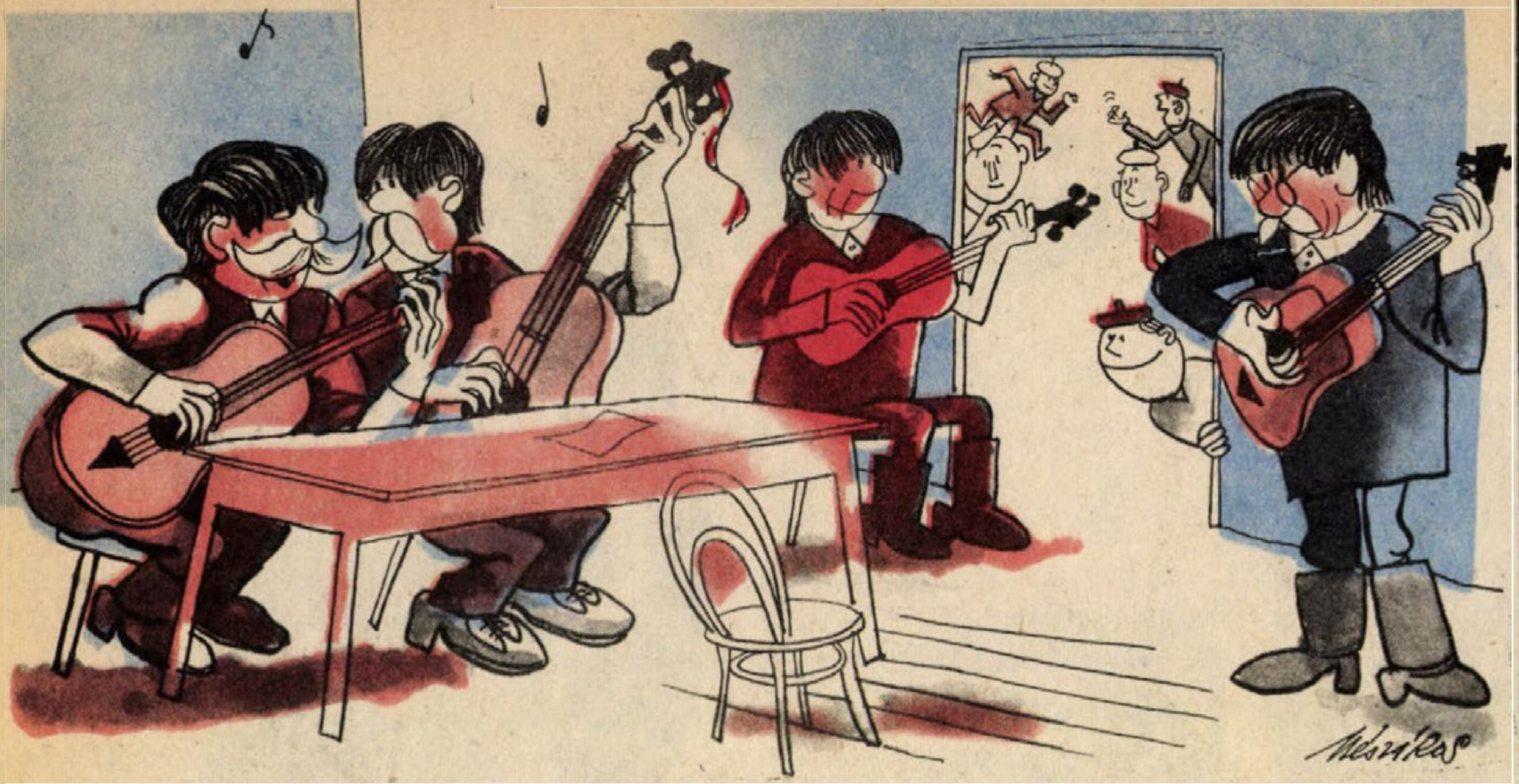

– Te, ha így sem jönnek a fiatalok, akkor már nem tudom, hogy mit csináljunk . . .

Új ház

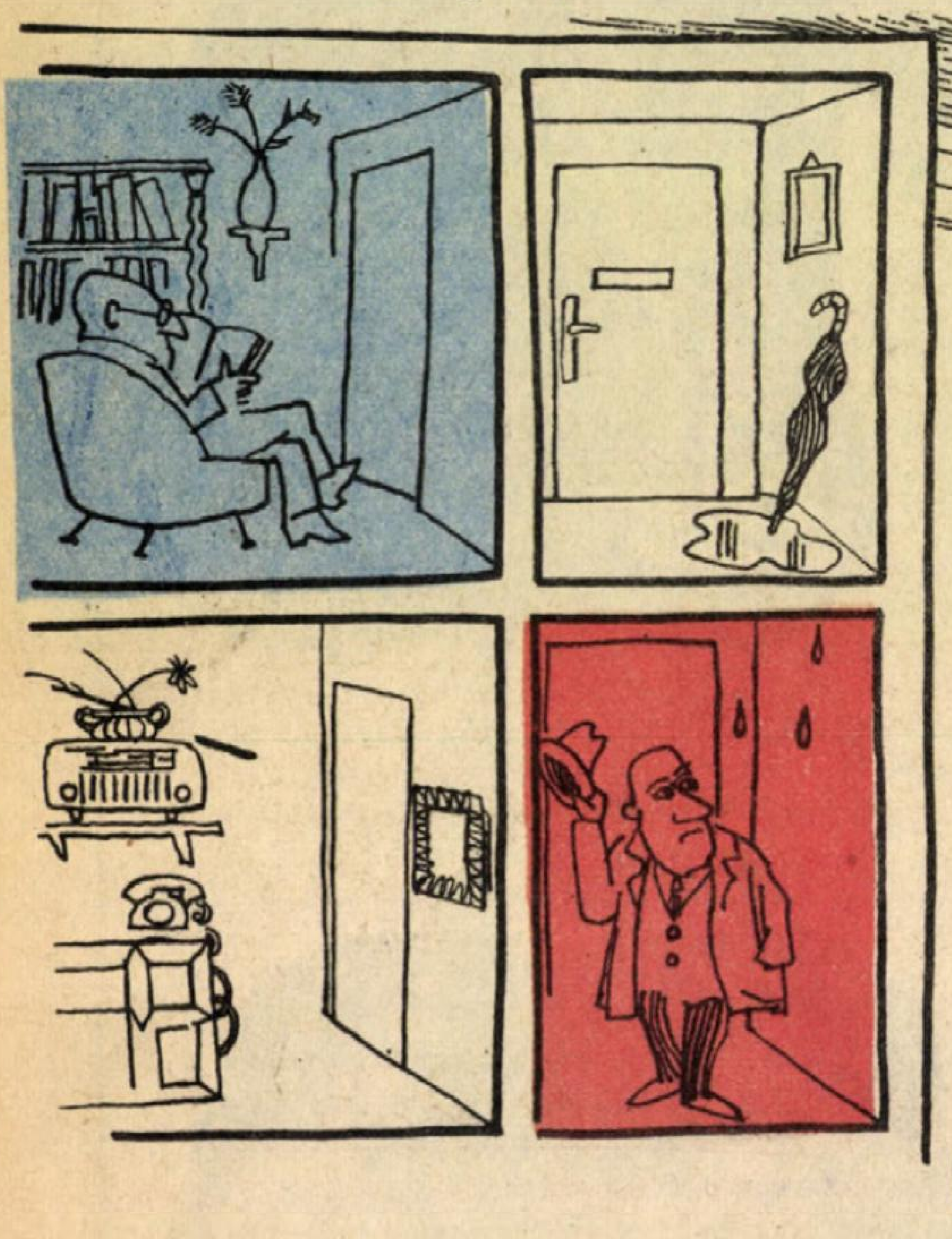

MY FAIR LADY MAGYAR HERCEGNŐ?

Akik külföldön látták a My fair Lady című filmet, amely tudvalevően Shaw Pygmalion című darabjának musical változata nyomán készült, nagy meglepetésükre azt látták, hogy egy Kárpáthy Zoltán nevű magyar szélhámos is szerepel benne, aki elhíresztelte, hogy a virágáruslány, akiből Higgins professzor előkelő ladyt formált, tulajdonképpen magyar hercegnő.

Gyakori eset, hogy amerikai filmekben teljesen érthetetlenül és feleslegesen magyarokat szerepeltetnek, úgy látszik, egzotikumnak szánják. Reméljük, legközelebb nem szélhámos lesz a filmbeli magyar, és ha mégis az, akkor nem Kárpáthy Zoltánnak fogják hívni, akit mi Jókai regényéből egyáltalán nem bűnözőnek ismertünk. A film nézői közül többen arra gondolhatnak, hogy Magyarország, amelyet eddig a cigányzene, a tschikós, a gullásch és a pápriká országának ismertek, most a szélhámosok és a hercegnők országa lett.

Sebességváltó

Hegedűs István rajza

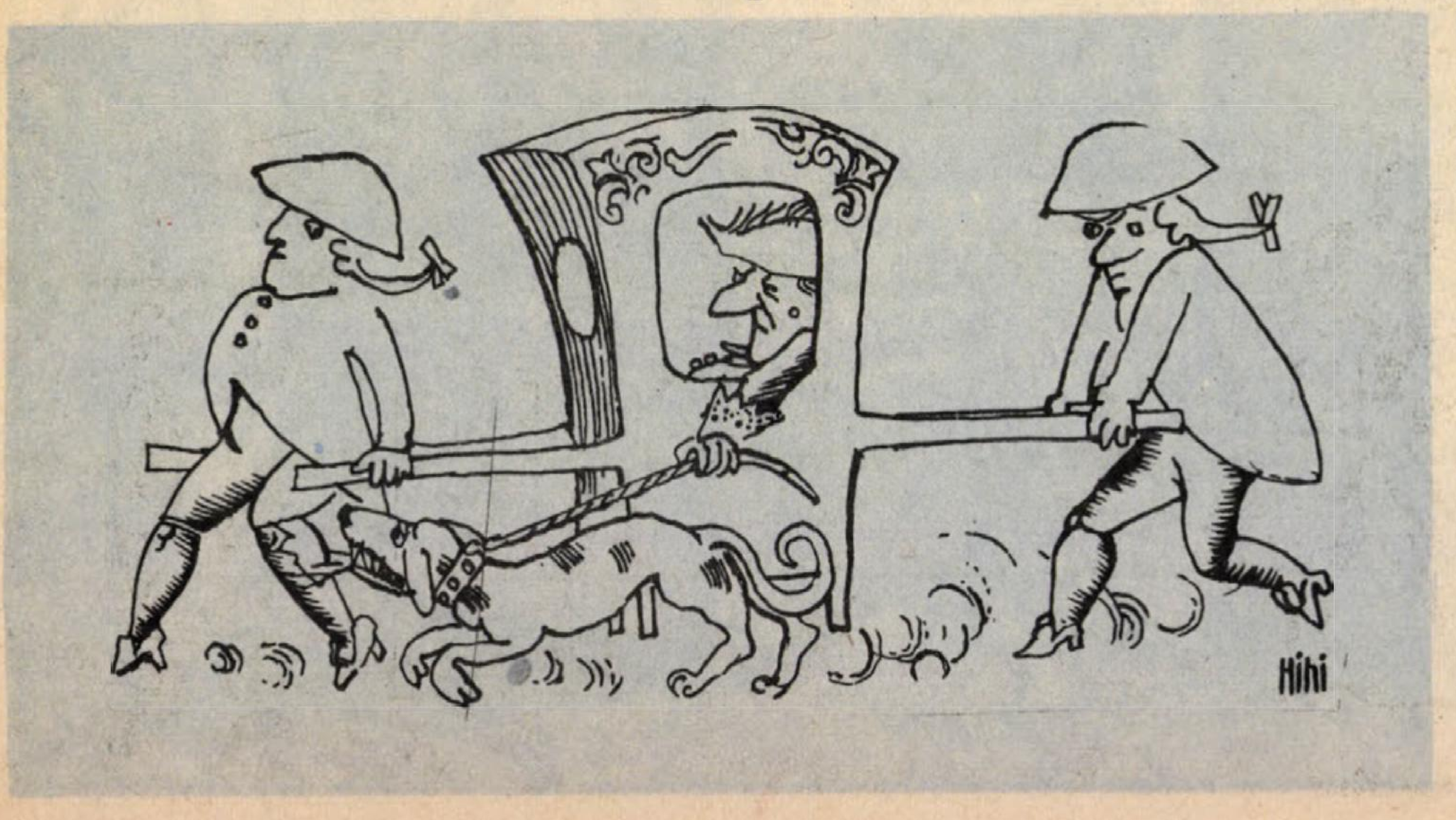

E heti hirdetéseink

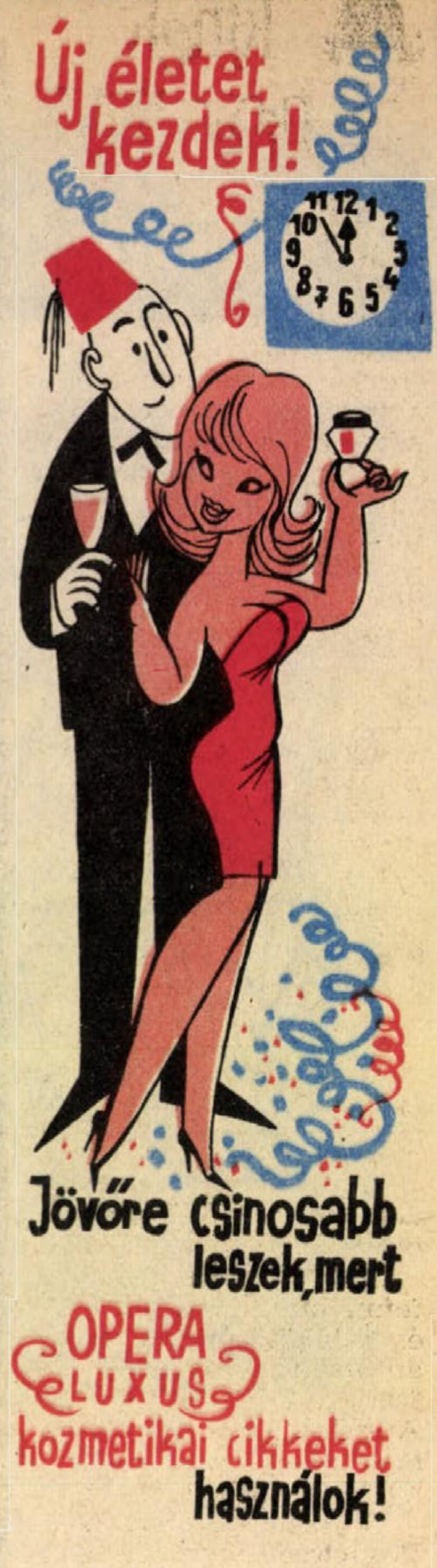

Új életet kezdek!
Jövőre csinosabb leszek, mert
OPERA LUXUS
kozmetikai cikkeket használok!

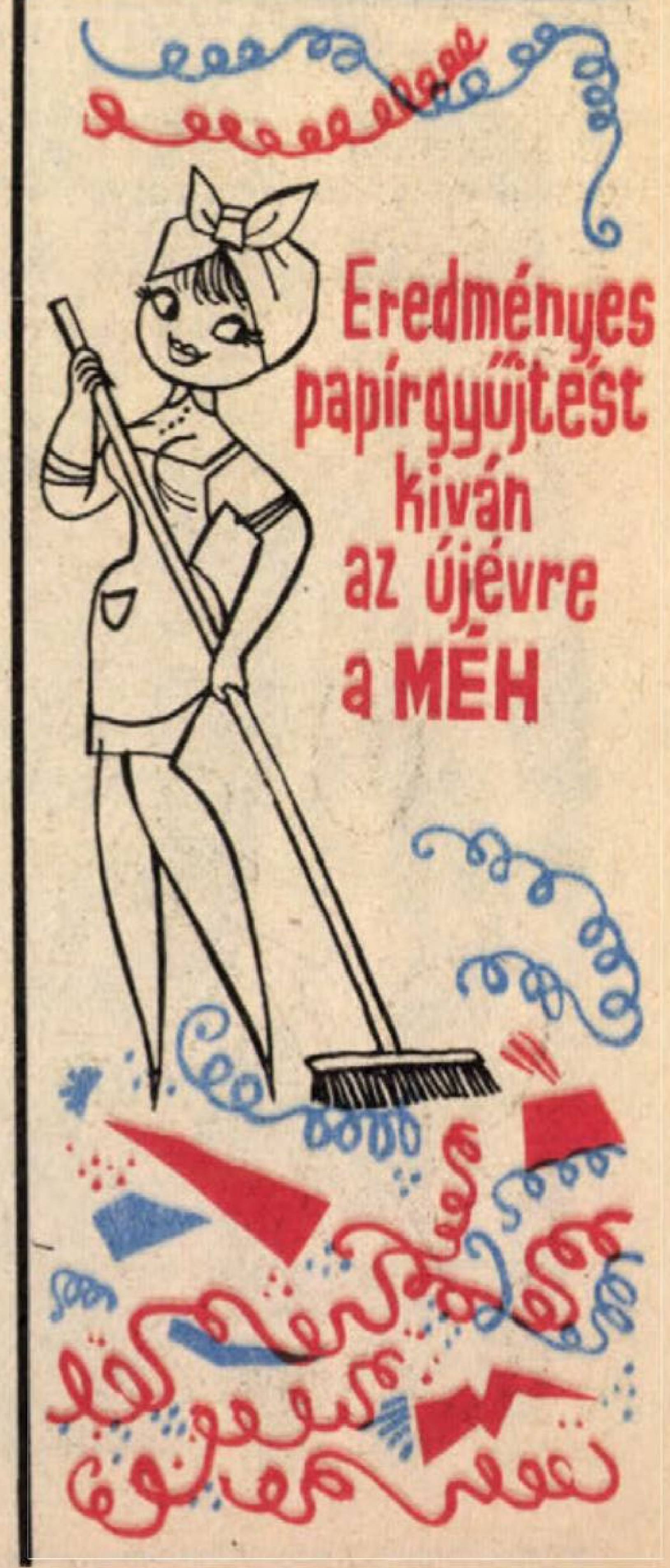

Eredményes papírgyűjtést kíván az újévre a MÉH

kinek higgyünk?

Chaplin nagysikerű emlékezésében beszámol Jean Cocteau-val való találkozásáról. Cocteau „Első utazásom” című memoárjában ugyancsak megemlékezik erről a találkozásról.

A két nagy ember közül valamelyiket cserbenhagyta a memóriája.

Abban megegyeztek, hogy a találkozás a Csendes-óceánon történt egy San Francisco felé tartó hajón. Kölcsönösen örültek a megismerkedésnek és késő éjszakáig beszélgettek.

Mi történt utána?

Chaplin szerint, reggelre kiábrándult újdonsült illusztris ismerőséből és bujkált előle a hajón, nehogy ismét találkozzanak.

Cocteau azt meséli, hogy az egész úton kitartottak egymás mellett, és folytatták az eszmecserét.

Mi történt a megérkezés után San Franciscóban?

Chaplin jóvá akarta tenni hűvös viselkedését és a kikötőben várakozó autójába invitálta a francia írót. Elvitte Los Angelesbe, és útközben megmutatta neki a környék nevezetességeit.

Cocteau szerint a San Franciscó-i kikötőben elbúcsúztak, Chaplin autón folytatta az útját, ő pedig repülőgépen.

Kinek higgyünk?

Egy bizonyos: Chaplin nem olvasta el Cocteau könyvét, ami több mint húsz esztendővel előbb jelent meg, mint az ő emlékiratai.

(s.)

Pánik

Fülöp György rajza

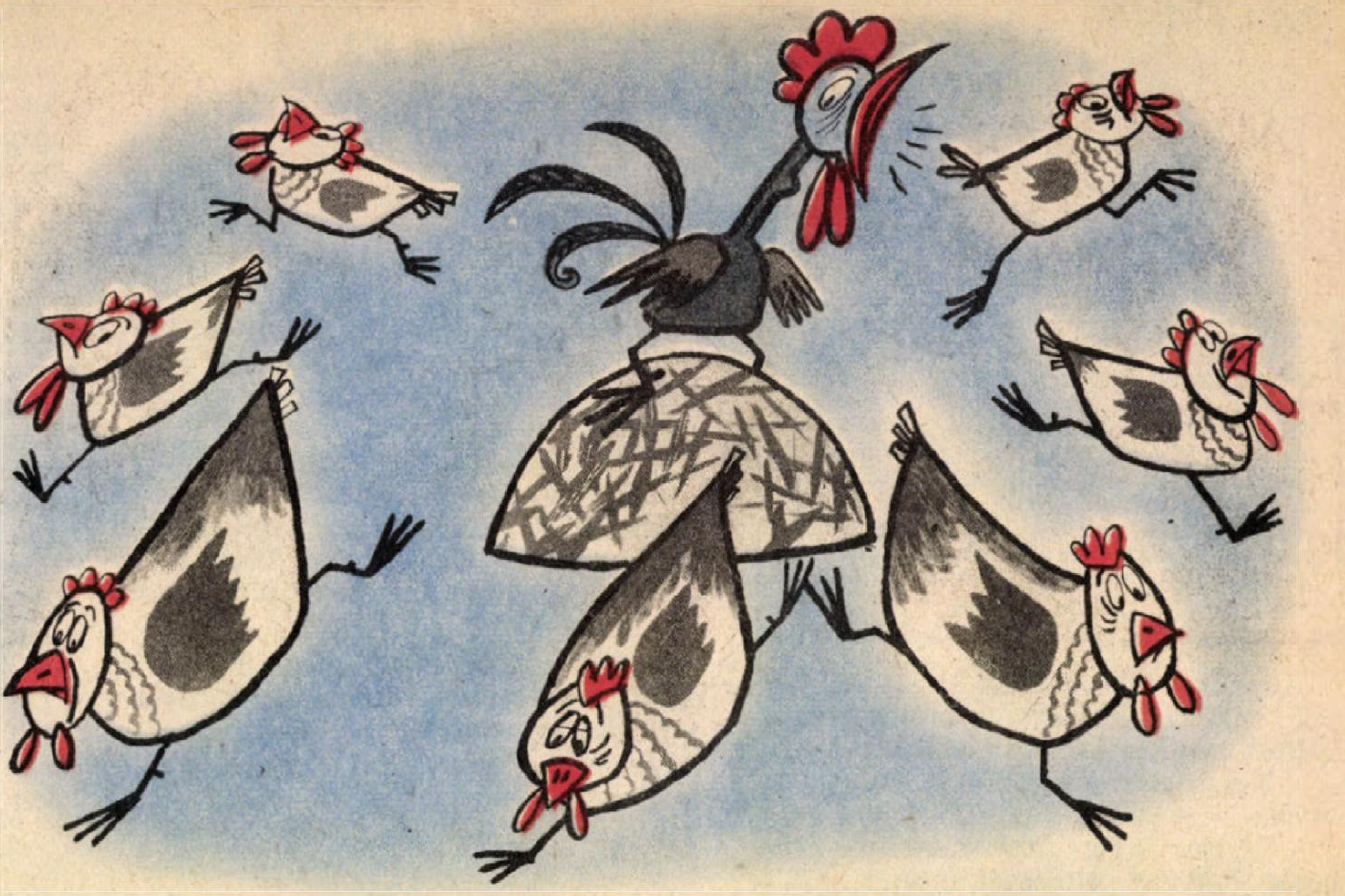

– Meneküljön, ki merre lát, csoportos esküvő lesz a téeszben!

AZ ÉV UTOLSÓ NAPJÁN

Toncz Tibor rajza

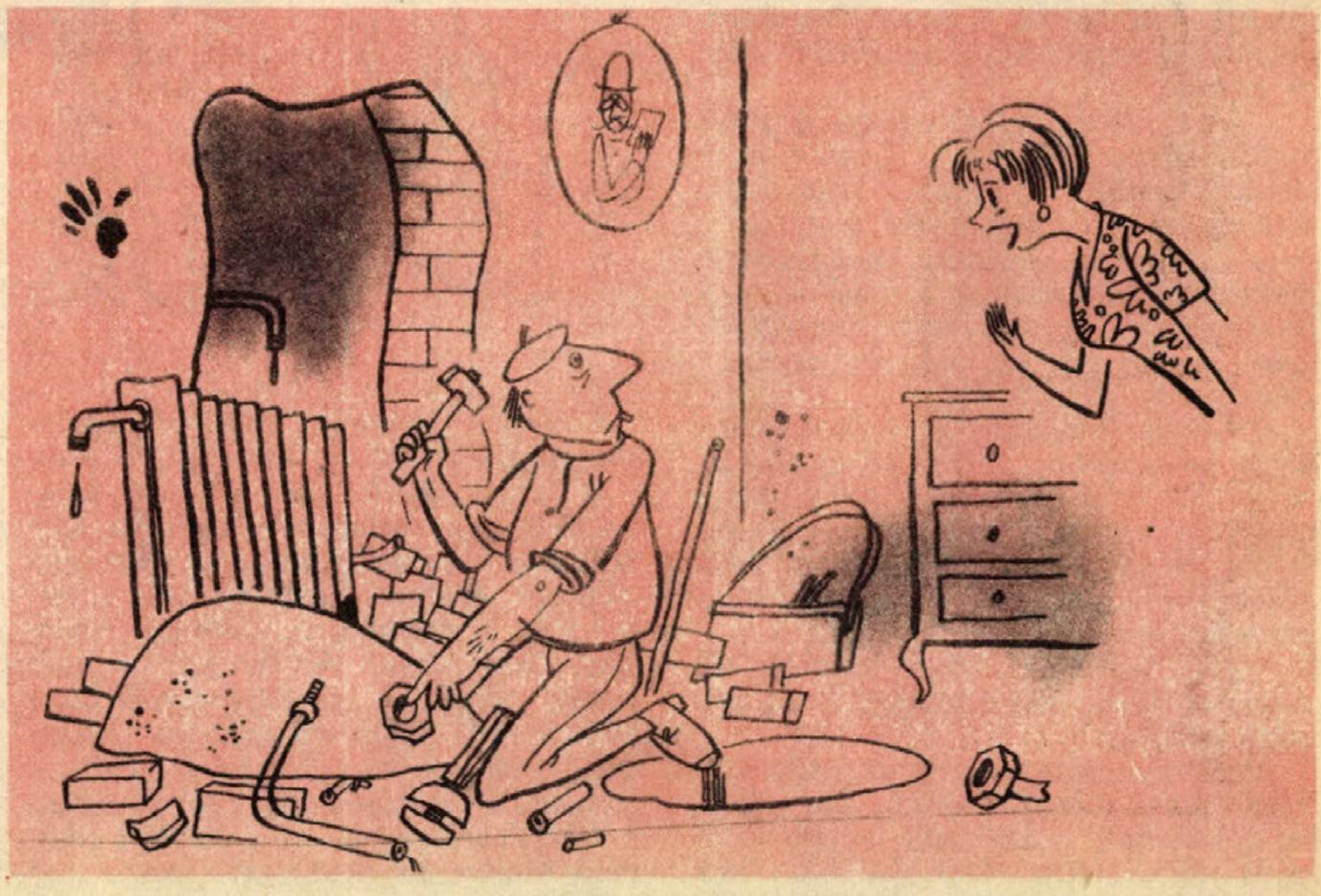

– Hát ez nagyszerű! Gondolja, hogy hívhatok estére vendégeket?

Vau! Vau!

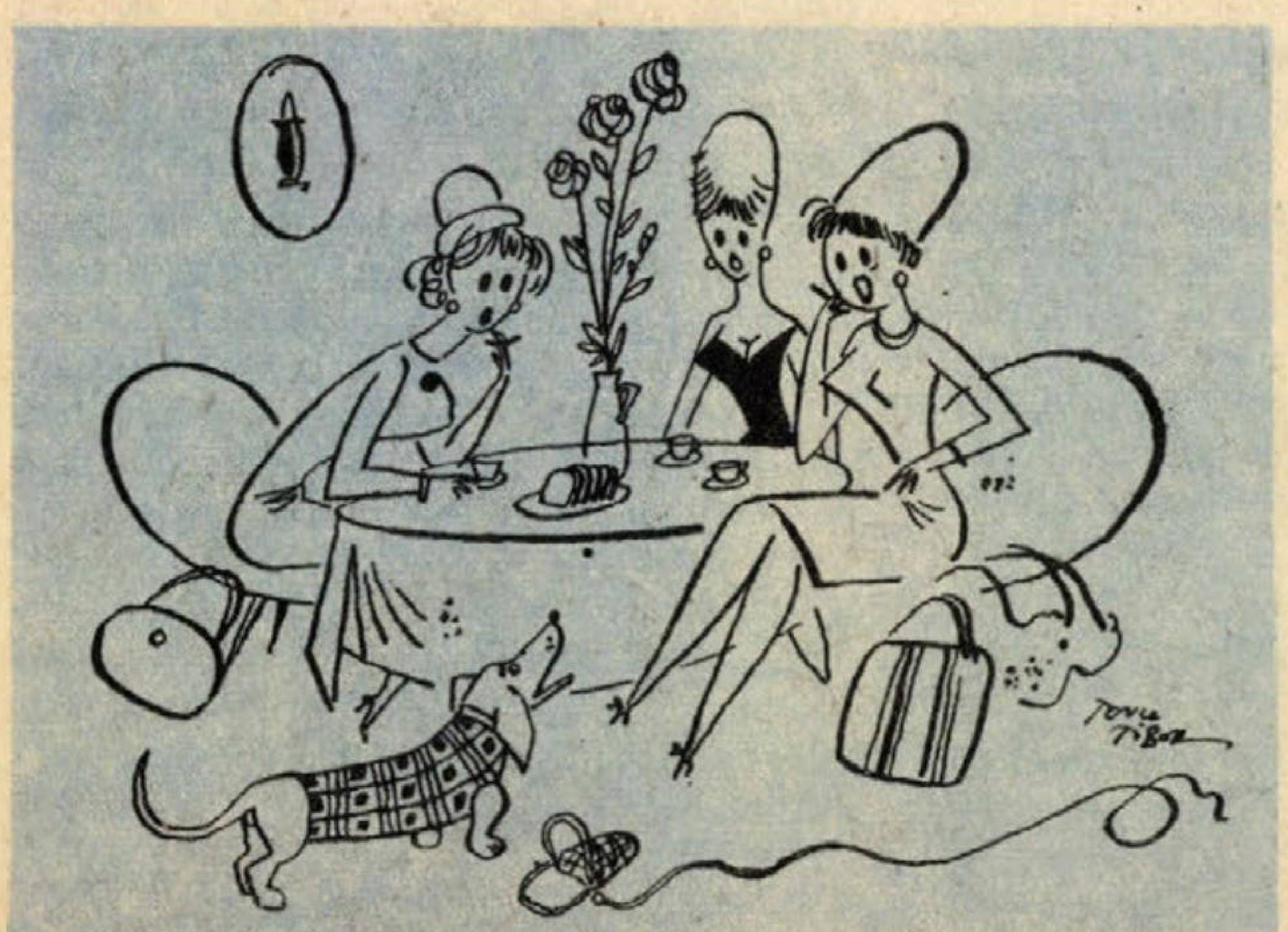

– Mi lesz az esti sétával?

Mechanikus üzemellenőrzés

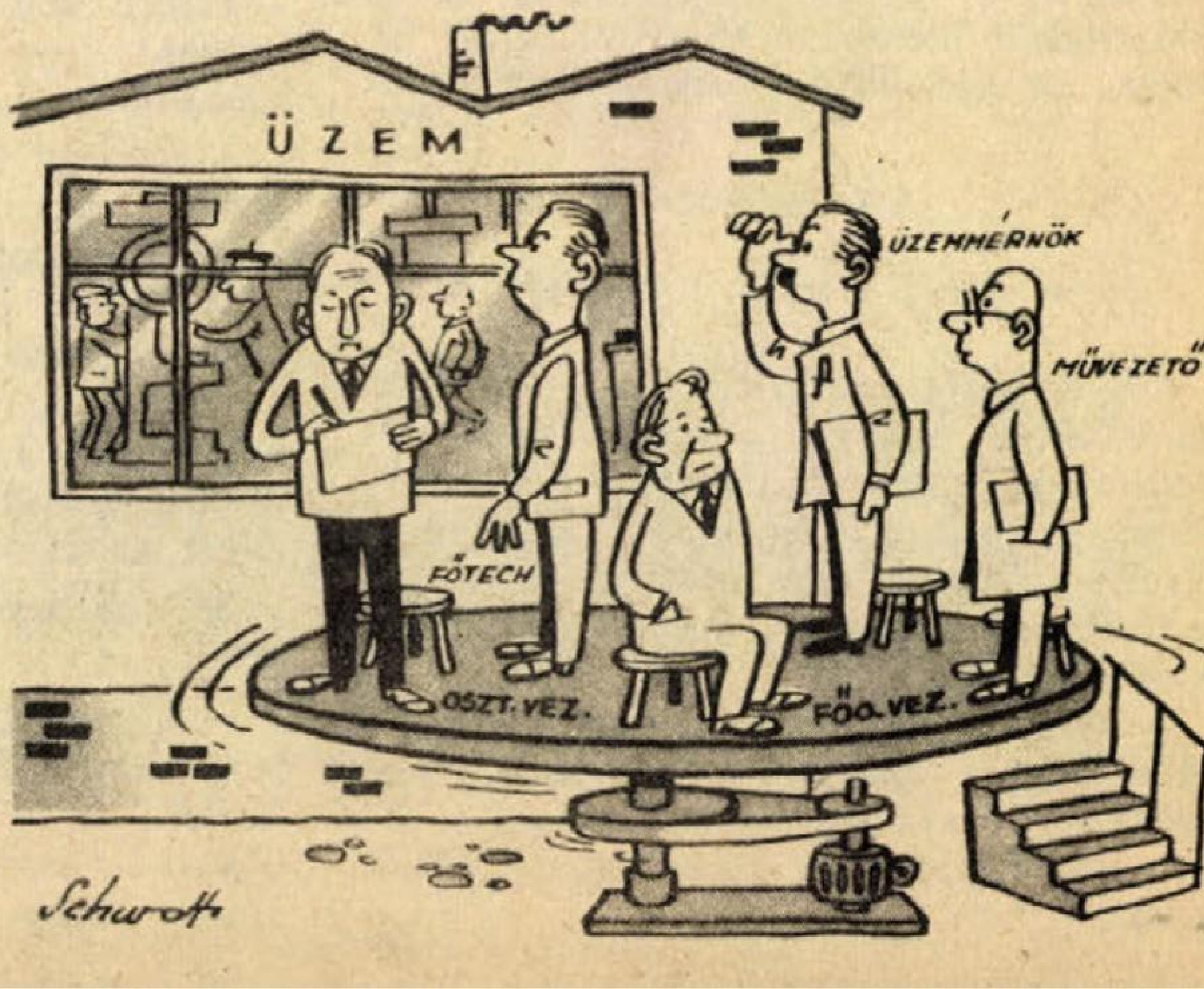

Kürti András:

A MITTALON-ÜGY

(SZATÍRIKUS KISREGÉNY)

(10)

Tódorka Péter próbaidős ipari kém megbízatást kap a mittalon nevű készülék megszerzésére. Pokoli szerencséje van, hivatalosan is abba a gyárba helyezik át, ahol ezt az ismeretlen rendeltetésű masinát gyártják. Itt találkozik kémtársával, Kovál Beátával. Hősünk elbújik egy könyvszekrénybe, hogy meglesse: mit művel Bokros miniszterhelyettes a mittalonnal.

Alighogy elbújt, már közeledő léptek zaja hallatszott. A miniszterhelyettes tért vissza Papinkóval.

– Talán mégis ki kellene hívatni az orvost – mondta Bokros.

– Ugyan – legyintett a vezér –, Neboda képzett elsősegélynyújtó, ha ő kijelenti, hogy enyhe rándulás, akkor mérget vehetünk rá. Máskülönben is, a lány bokája még csak meg sem dagadt. Mellesleg szólva, csodálatos rüsztje van ennek a Kovál Beátának. Azokról a gömbölyű térdecskéiről nem is szólva!

– Vén kéjenc – csikorgatta a fogát rejtekhelyén Tódorka. – Ezután mindenkit beengedek hozzád, nem fogsz nekem sakkozni munkaidő alatt!

– Úgy látom – emelte ki időközben Bokros a mittalont a dobozból –, a készülékünknek sem esett komolyabb baja. Akkor hát én neki is látnék a munkának. Megbocsát?

– Kérem, kérem – szabadkozott nyílt nehezteléssel a hangjában Papinkó –, én már itt sem vagyok. Megjegyzem, változatlanul furcsának találom, hogy a gyár egyszemélyi felelőse előtt is titkolják, hogy mi lesz a mittalon további sorsa.

– Mit tehetünk? – tuszkolta kifelé házigazdáját a magas vendég. – Ez felsőbb utasítás!

Amikor magára maradt, az ajtóra kétszer ráfordította a kulcsot, felgyújtotta a villanyt, a két nagy ablak redőnyét leeresztette. Utitáskájából kék szerelő köpenyt halászott elő, magára öltötte. Az íróasztalra helyezte a mittalont és mindenféle szerszámokat rakott melléje. A konnektorba bekapcsolt egy forrasztópákát, és míg az melegedett, gyors, begyakorolt mozdulatokkal lecsavarozta a mittalon fedelét, és kiemelte a szerelvény-lapot.

VI. fejezet

Fény derül a mittalon-rejtélyre

Ott kuporgott Tódorka a rekeszben és elhűlve figyelte a műszerésszé átvedlett magasrangú vendég tevékenységét, s amikor már utolsó kételye is eltűnt, elhúzta egy kissé a tolóajtót; a nyíláson kidugta a fejét és felháborodva kiáltotta:

– Mit csinál, az ég szerelmére?! Miszlikbe aprítja azt a drága mittalont?! Ha rögtön nem hagyja abba, fellármázom az egész gyárat! Hallatlan!

Bokros egy pillanatig némán meredt Tódorka magából kikelt fejére, aztán három ugrással a könyvespolc mellett termett.

– Mit keres itt? Hogy került ide?

– Ez most nem fontos! – tajtékzott Tódorka. – Itt szoktam kipihenni a napi munkám fáradalmait. Kész! Most arra feleljen: milyen jogon szedte szét ezt a masinát?

– Bújjon elő! – fújtatott dühösen a miniszterhelyettes. – És hagyja ezeket a linkségeket! Vallja be, maga azzal a határozott szándékkal rejtőzött el, hogy engem meglessen!

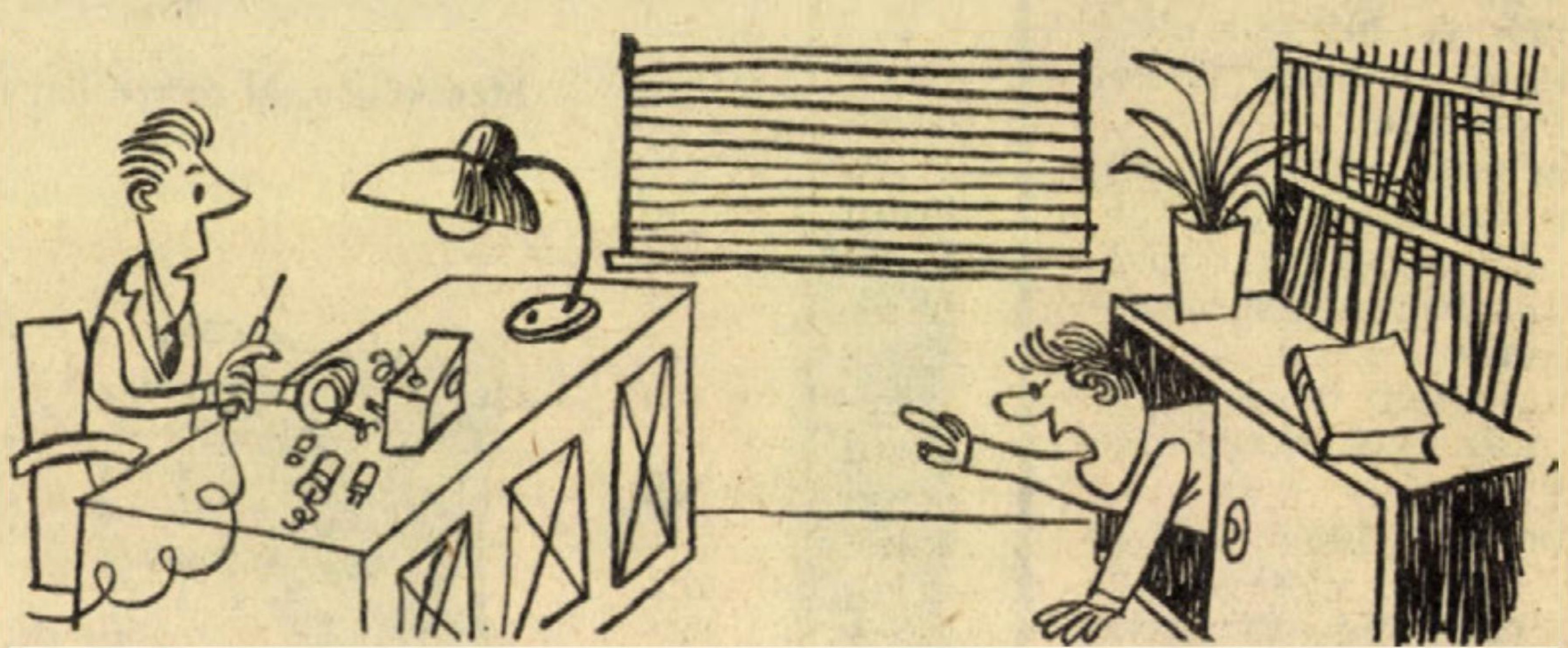

Tódorka kimászott, néhány indulatos csapással leverte ruhájáról a port.

– És ha így lenne? – nézett kihívóan Bokros szemébe. – Papinkó kartárs munkába állásomkor ismételten a lelkemre kötötte, hogy mindent figyeljek meg a gyárban, és azonnal jelentsem, ha valami rendkívülit vennék észre. „Maga az én meghosszabbított jobb kezem, fülem és szemem", mondotta szó szerint. Én tehát csak a szolgálati kötelességemet teljesítettem a rekeszben, engem csak dicséret illet, nem bírálat. Ez Madáchtól van.

Bokros sóhajtott egy keserveset, visszaült az íróasztal mögé, fejét kezei közé temette.

Pár kínos perc telt el néma csendben.

Aztán felnézett Tódorkára, arca, tekintete gyötrelmet és elkeseredést tükrözött.

– Szóval megmásíthatatlan elhatározása, hogy amit itt tapasztalt, jelenti Papinkó Csabának?

– Abban az esetben – szögezte le következetes elvhűséggel a személyi titkár –, ha nem kapok kielégítő magyarázatot a miniszterhelyettes elvtárs megmagyarázhatatlan viselkedésére. Mert az más!

Bokros megkönnyebbülten sóhajtott fel.

– Kérem, foglaljon helyet, megkapja a magyarázatot. Figyeljen jól, kissé bonyolult a dolog. A Mittalon-gyár ugyanis egy olyan speciális üzem, amely nem állít elő semmit. Nem az a hivatása. Ezt a készüléket – mutatott a mittalon földi maradványaira az íróasztalon – merő álcázásból szereltetjük össze. El lehet dobni, úgy, ahogy van. Semmire sem használható. De nincs szívem, hogy mindegyik darabnál új alkatrészeket utaljak ki. Ezért szétszerelem, szétforrasztom, letisztogatom, becsomagolom őket, és így minden héten ugyanazokat a kondenzátorokat, ellenállásokat, tranzisztorokat bocsátom a rendelkezésükre.

– Elképesztő – dörzsölte meg a homlokát Tódorka. – Ezek szerint ez nem a nyolcadik kész mittalon volt, hanem még mindig az első?

Bokros bólintott.

– Pontosan ez a helyzet, maga nagyon gyors felfogású, kedves kartárskám. Az igazat megvallva, nem is értem, hogy mit keres itt?!

– Miért, ide csak hülyéket hoznak?

– Nem ilyen egyszerű a helyzet – dőlt hátra székében a miniszterhelyettes. – A legjobb lesz, ha elölről kezdem az egész történetet.

– Tessék! – helyezkedett el kényelmesen a fotelben Tódorka is. – Csupa fül vagyok.

– E kísérleti gyár mindössze három hónapja indult be és az eredmény máris messzemenően igazolta elgondolásaink helyességét. Ez alatt a negyedév alatt nemcsak hogy teljesen megtérültek a beruházási költségek, hanem körülbelül húszmillió forint tiszta nyereség is mutatkozott.

– Álljon meg a menet! – szakította félbe az előadót sértődötten a vezérigazgató személyi titkára. – Önt tévesen informálták az én szellemi képességeimről. Ne tessék nekem olyanokat mondani, hogy ez a gyár, amelyik semmit sem termel, és abból is hetenként mindössze egy darabot, ekkora hasznot hajt a népgazdaságnak!

A miniszterhelyettes mosolyogva rázta meg a fejét.

– Ez az igazság. Hozzá kell azonban fűznöm mindjárt, hogy ennek a mittalonnak a rentabilitása nem itt mutatkozik meg, ebben a bakonytündéri kulisszagyárban, hanem országszerte abban a húsz nagy híradástechnikai és műszeripari üzemben, amelynek húsz, vezető funkciót betöltő munkatársát ide helyeztük át. Világos?

Tódorka Péter kerekre tágult szemekkel, nyitva felejtett szájjal, lenyűgözve figyelte a fejtegetést. Mint mikor a kanócon végigfutó láng a lőporos hordóhoz ér, úgy robbant agyában a hirtelen felismerés.

– Azt... azt akarja mondani ezzel

a miniszterhelyettes elvtárs, hogy éppen az által... illetve nélkülük?

– Erről van szó. Egyszerűen az történt, hogy ezeket az úgynevezett „specialistákat", akiknek drasztikus leváltása, eltávolítása, különböző okok miatt, hosszú éveken át nem volt megoldható, viszont tevékenységük, magatartásuk az illető üzemben már szinte katasztrofális következményekkel járt, ide csoportosítottuk a Mittalonba. Elsősorban azzal csábítottuk ide őket, hogy, amint maga is tudja, igen kedvező anyagi feltételeket biztosítottunk számukra. Dupla fizetés, harminchat órás munkahét stb. Mindehhez hozzájárult, hogy itt egy ranggal magasabb beosztást kaptak, osztályvezetőből főosztályvezetőt, részlegvezetőből, telepfőnökből igazgatót csináltunk. És végül az itteni beosztás vonzóerejét alighanem növelte az a titokzatosság is, amellyel az egész ügyet kezeljük, azok az óvintézkedések, biztonsági rendszabályok, amelyeket bevezettünk.

– De hát nem lett volna olcsóbb és egyszerűbb megoldás, ha alacsonyabb munkakörbe helyezik át őket?

Bokros tagadóan intett.

– Ne higgye. Bőséges tapasztalatokkal rendelkezünk. Ebben az esetben például még jobban, hatásosabban mérgezhetnék a légkört, mert ráadásul a vértanú, a mellőzött zseni szerepében is tetszeleghetnének. Ne feledkezzék meg arról, hogy ezek nem tudatosan ellenséges, a népi demokráciával szemben álló kártevők. A pokolba vezető út – jó szándékokkal van kikövezve. Nos, ezek ilyen jó szándékú, megrögzött bürokraták, mindenféle főiskolát végzett, prédikátumos műszaki antitalentumok, okleveles agyonszervezők, ipari csákmáték, igazhitű rágalmazók, hosszútávú, fáradhatatlan furkálódók és klikkezők. Ezek fojtanak jelentésáradatba és végeláthatatlan értekezésekbe minden életrevaló kezdeményezést, ezek hiúsítanak meg formai indokolások alapján okos terveket, ezek szegik kedvét a bátran szárnyaló elmének. Ahányan vannak, annyiféle típust képviselnek, de van egy közös tulajdonságuk. Bár ők maguk nem ismernek kíméletet senkivel szemben, az ő lelkük azonban olyan érzékeny, mint a pünkösdi rózsa harmatos levele! Csak ujjheggyel érintsd őket, már riadót fújnak, vélt vagy tényleges egyéni sérelmüket társadalmi és politikai kérdésként állítják be, rohannak fűhöz-fához. Egyetlen ilyen megbántott lélek tíz felsőbb szervet, hivatalt, intézményt is évekig foglalkoztat a maga problémájával, jobb sorsra érdemes tisztviselőket vonva el az eleven, érdemi munkától. Aláírásokat gyűjt, küldöttségeket meneszt, fegyelmi tárgyalásokat erőszakol ki, aláírt és névtelen levelekkel áraszt el boldog-boldogtalant. Ezt akartuk elkerülni a Mittalon-gyár létrehozásával. És, amint már említettem, nem is bizonyult sikertelennek a kísérletünk. Az eredmény számszerűen kimutatható. Egy mittalon-káder évi négymillió nyereséget jelent, nem szólva arról, hogy mennyi energia szabadul fel az irányító szerveknél annak következtében, hogy nem kell az ő ügyeikkel foglalkozniuk.

(Folytatjuk)

Autós esküvő

Sajdik Ferenc rajza

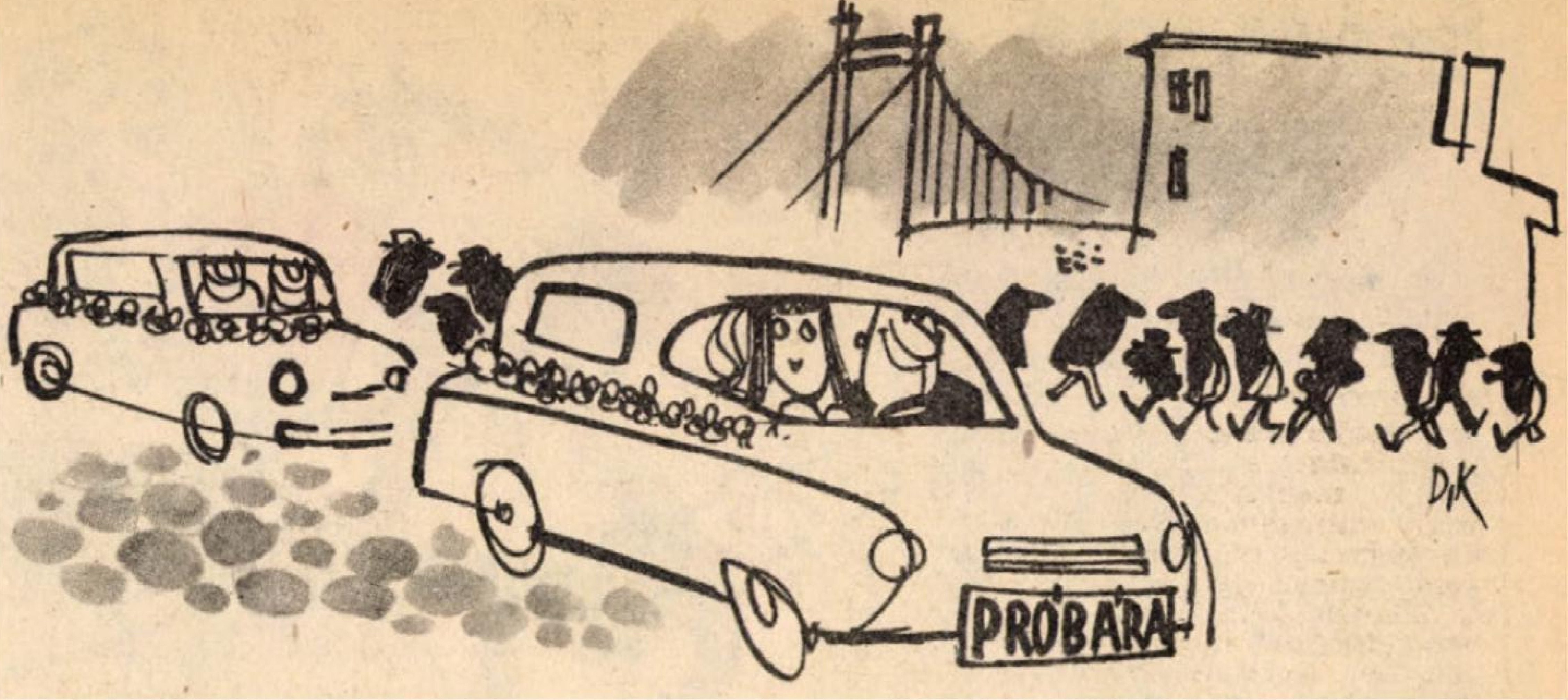

A NAGY műsor

Nemrégiben kerültem a Lakosságot Szórakoztató Vállalathoz, mint műsorszerkesztő. A vállalat tekintélyes deficittel dolgozott, pedig mi mindent elkövettünk, hogy a lakosságot látványos és lelkeményes műsorokkal becsaljuk színháztermeinkbe. Egy szép napon biztató ötletem támadt.

– Megvan a nagy műsor! – rontottam be az igazgatómhoz. – Olvassa! – A kezébe nyomtam egy papírt, amelyre felírtam a tervezett plakát szövegét: „Ön is elmondhatja betegsége történetét! Nevezési díj húsz forint, jelentkezni lehet a Lakosságot Szórakoztató Vállalatnál." – Meg vagyunk mentve! – lihegtem. – Nincs olyan ember, aki sajnálna egy húszast magától, ha zavartalanul elmondhatja a betegsége történetét! És a többiek türelmesen fogják hallgatni, hiszen utána ők is elmondhatják.

A főnök bólogatott, próbáljuk meg: a bolíviai sztepptáncosok és az élvetemetkezők előadásaira úgysincs elővétel. A beszámoló színhelyéül a Zeneakadémia kistermét jelöljük ki.

Rövidesen narancsszínű plakátok jelentek meg az utcákon, és másnap megostromolták az elővételi pénztárt, amire fennállásunk óta nem volt példa. Látván a nagy érdeklődést, a Zeneakadémia nagytermébe, majd az Erkel Színházba hívtuk a közönséget, végül is – a csípős hideg ellenére – a Vérmezőn tartottuk meg az előadást.

Mintegy negyvenezren gyűltek össze a Vérmezőn, akik – húsz forint lefizetése ellenében – el akarták mondani betegségük történetét. Amikor a helyszínre értem, csak vállalati igazolványomnak köszönhettem, hogy a sebtiben emelt pódium közelében kaptam helyet. Egy beesett arcú férfi reumája történetét mesélte, kalandjait a gyógyszerekkel, orvosokkal, csinos ápolónőkkel. Vagy másfél óra hosszat beszélt – közben latin kifejezéseket is használt –, a tömeg türelmesen várakozott. A következő sorszám tulajdonosa – sápadt, sovány fiatalember – vakbélopercióját ismertette nekihevülten közönségével. Az elaltatási résznél két nyíltszíni tapsot is aratott, és előadása végén szerényen meghajolva, de végtelen boldogsággal adta át helyét egy nénikének, aki arról beszélt, hogyan jutott svájci étvágyjavítóhoz. A Ciba-gyárhoz írt levelét a lelkesült tömeg kétszer megismételtette.

Nem részletezem a sikert, az „Ön is elmondhatja a betegsége történetét" 150 előadást ért meg, vállalatunk prosperál, kétszer kaptunk prémiumot.

Tardos Péter

Egyiptomi hálókocsi

Hegedűs István rajza

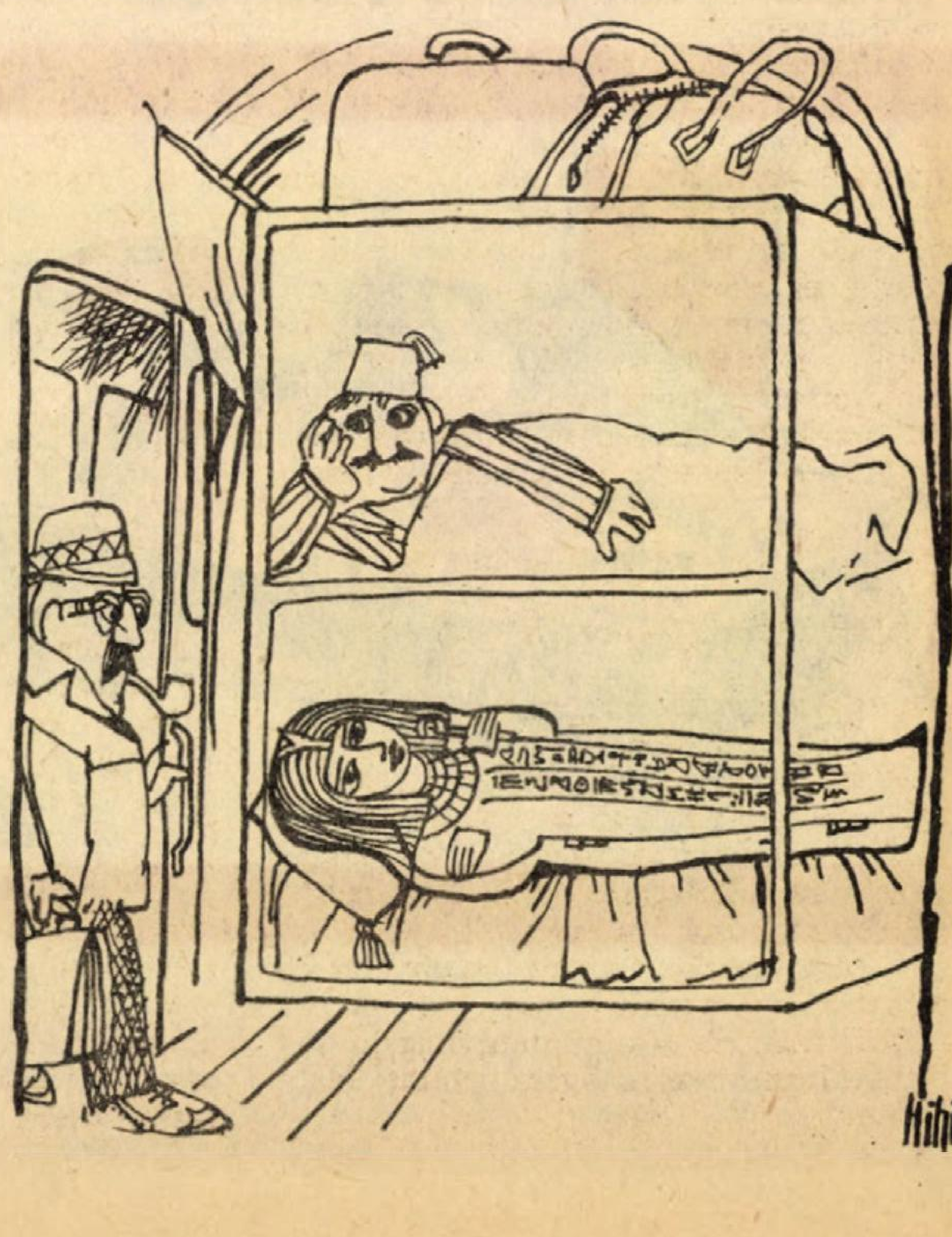

Ezt olvastuk

Nem mind partner, aki partner . . .

A magyar film ősi-hősi korszakába vezette olvasóit a Film Színház Muzsika, néhány kockányi ízelítőt adva mindabból, amiért és akiért a húszas évek mozilátogatói annyira lelkesedtek. Bemutatta többek között a magyar film gyermekkorának népszerű üdvöskéjét, Lóth Ilát egyik forró sikert aratott szerepében, a Lili című Hervé operett filmváltozatának jelenetében. A magyarázó szöveg szerint Lóth Ila partnerei: *Antonin Plinchard* és Vándory Gusztáv.

A képen Lóth Ilát látni és Vándory Gusztávot, a harmadik partner ezzel szemben nem Antonin, még kevésbé Plinchard, hanem a régi filmek egykor népszerű szereplője, Turán Gusztáv. Antonin Plinchard nem volt, de nem is lehetett Lóth Ila partnere, egyszerűen azért, mert ilyen nevű színész nem élt soha. Plinchard a Lili című operett egyik figurájának a színpadi neve, melyhez a szerző jóvoltából pontosan úgy jutott, mint Bicska Maxi vagy Marica grófnő.

Negyven év hosszú idő, enynyi idő alatt elködösödnek emlékek, színészek, szerepek. De vajon mit szólna ahhoz a színházi folyóirat 2004-ben megjelenő számának gyanútlan olvasója, ha az egyik kép alatt a következő szöveget fedezné fel: Jelenet a Tragédia negyven év előtti szegedi szabadtéri előadásából, a képen Básti Lajos, partnerei Lukács Margit és Lucifer . . .

Dr. Árgus

Szilveszter éjszakáján

Pusztai Pál rajza

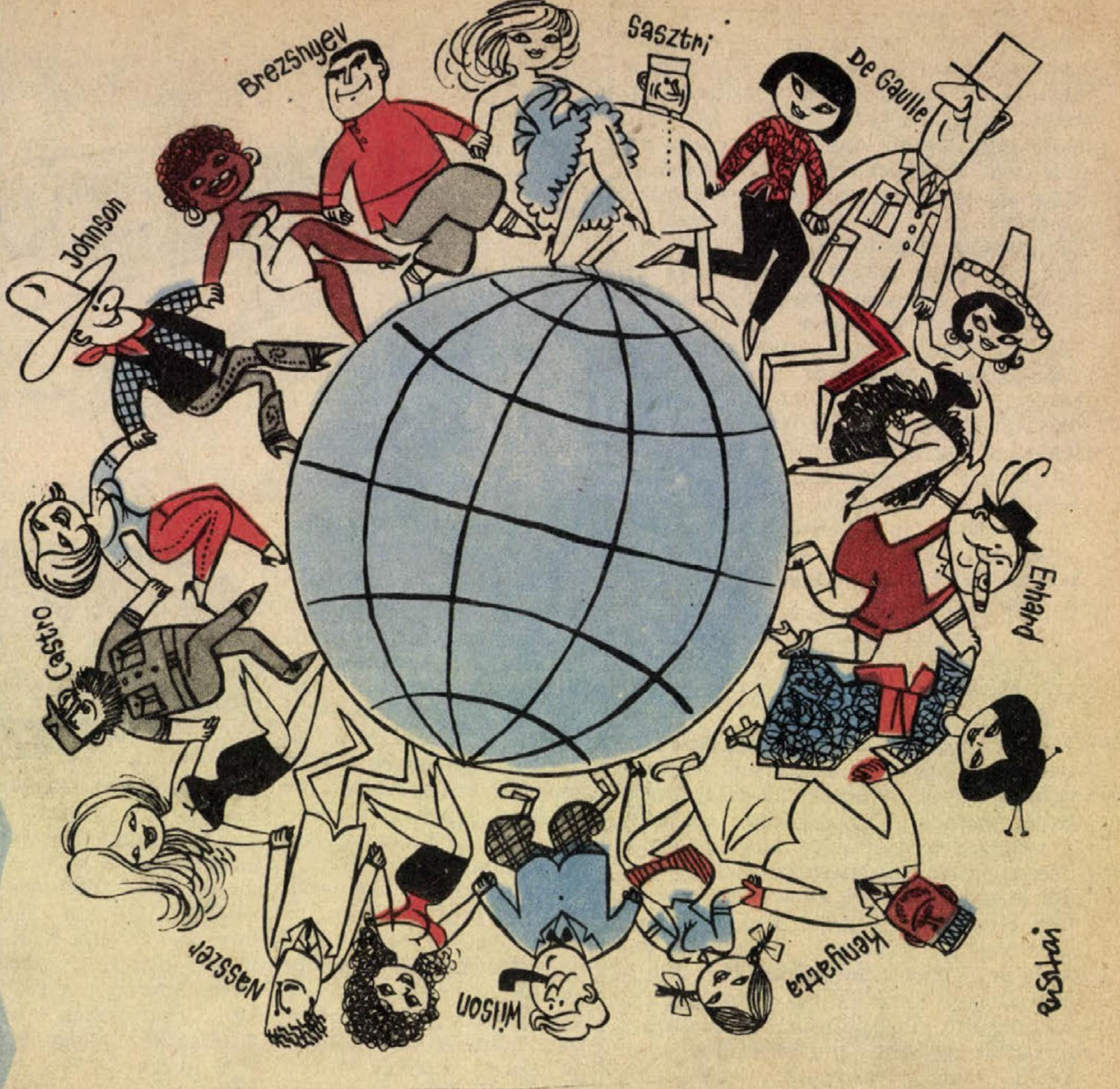

E heti külpolitikai rajzunk

Revütáncosnő

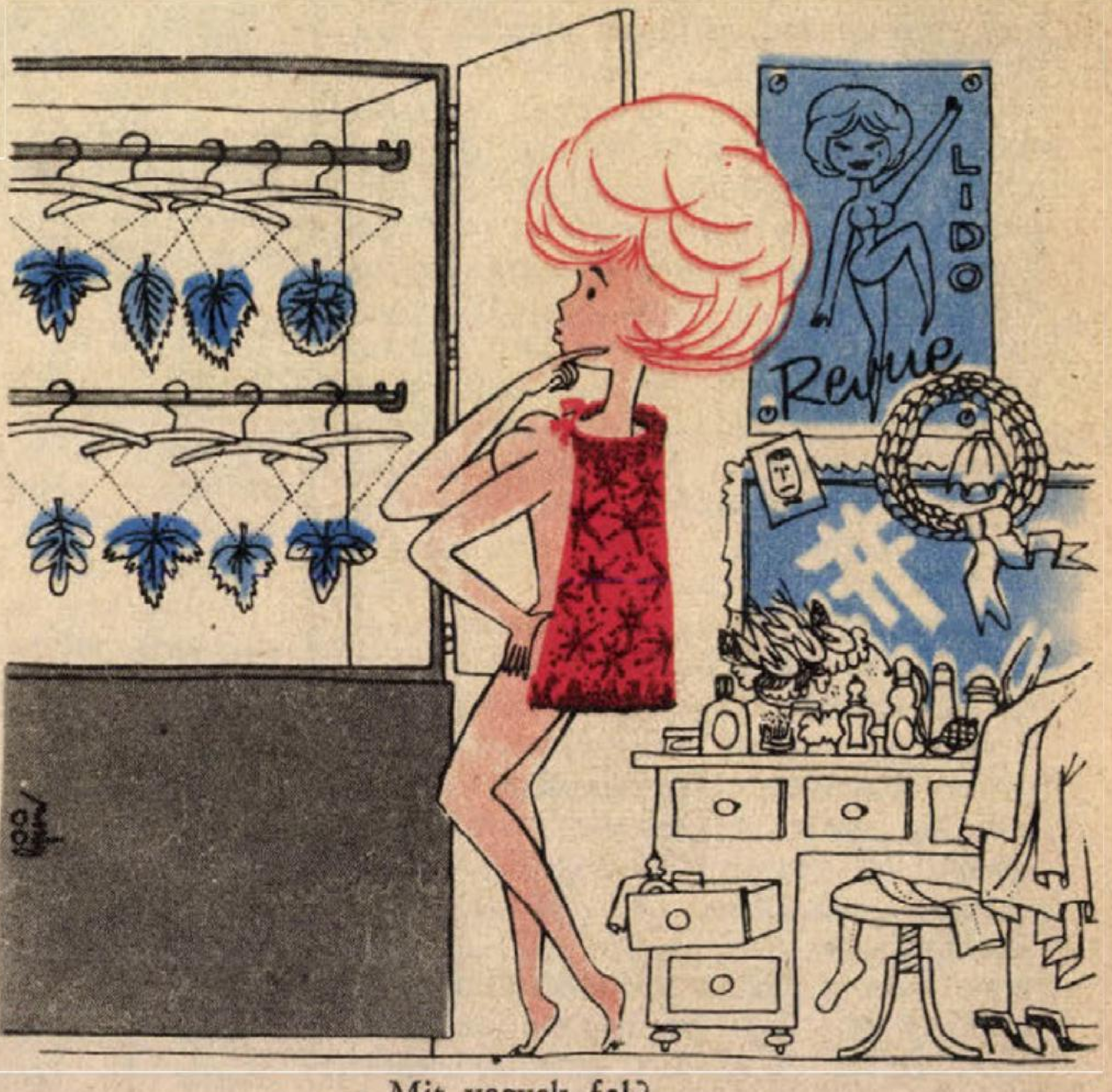

– Mit vegyek fel?

Nemrég került ki az iskolapadból!

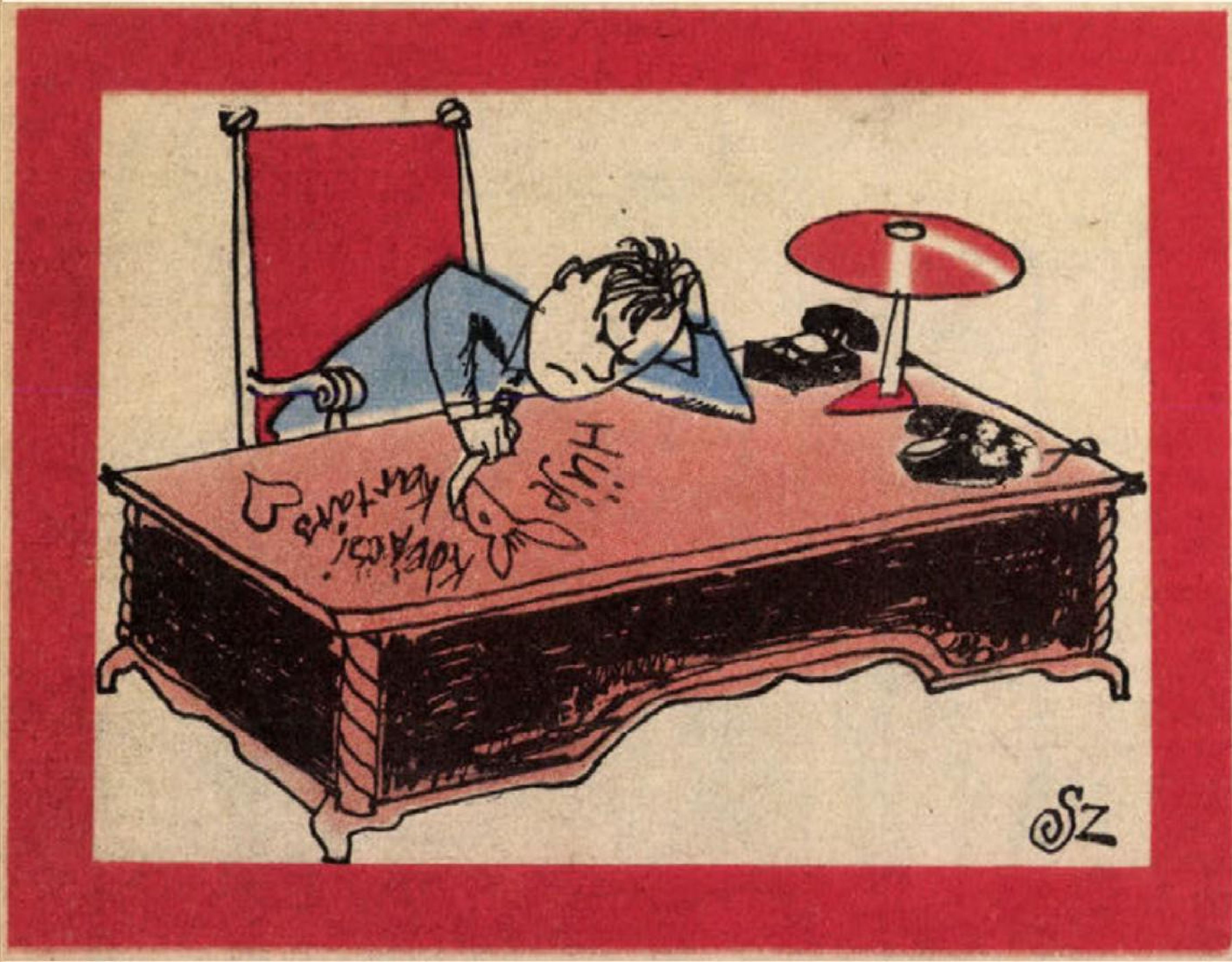

Főszerkesztő: Tabi László – Szerkesztő: Földes György – Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat – Felelős kiadó: Csollány Ferenc – Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. – Tel.: 335–718. – Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel: 343–100. *142–220. – 64.7613 – Kossuth Nyomda, Budapest – Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180–850. INDEX: 25504